

Územný plán obce **LISKOVÁ**

FEBRUÁR 2006

Stupeň dokumentácie: *Územný plán obce – koncept*
 Objednávateľ úlohy : *Obec Lisková*
 Spracovateľ úlohy : *Architektonický ateliér GAM Ružomberok*
Námestie Andreja Hlinku 27
034 01 Ružomberok
 Autor riešenia : *Ing. arch. Marián Goč a kolektív*
 Zákazkové číslo : *329 - 22*
 Dátum spracovania : *február 2006*
 Číslo paré :

Na akcii spolupracovali:

- Vedenie úlohy, zhodnotenie územného potenciálu obce, výsledné syntézy *Ing. arch. Marián Goč*
rozvojových možností sídla, vymedzenie regulatívov pre rozvoj,
koordinácia spracovateľských postupov
- Syntézy geodynamických procesov, vyhodnotenie LPF : *Ing. Peter Gažík*
spolupráca pri hodnotení rozvojových východísk z hľadiska geologickej *Ing. arch. Marián Goč*
rajonizácie a pri hodnotení rozvojových východísk geoeosystémových *Ing. Peter Gažík*
komplexov na území katastra obce
- Demografia, vyhodnotenie PPF: *Ing. arch. Marián Goč*
- Doprava : *Ing. Stanislav Tabaček*
- Vodné hospodárstvo : *Janka Rechteriková*
- Energetika : *Ing. Anton Galas*
- Grafické práce : *Ing. Stanislav Hošala*
Zuzana Takáčová

OBSAH DOKUMENTÁCIE:

A. TEXTOVÁ ČASŤ.....	4
A.1. Základné údaje.....	4
A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši.....	4
A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu, použité podklady.....	5
A.1.3. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním	5
A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE.....	7
A.2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	7

Identifikačný znak, názov.....	7
Výmera KÚ v ha.....	8
A.2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu.....	12
A.2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	13
A.2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	16
A. 2. 5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	20
.....	21
A.2.6. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území najmä obytného územia, zmiešaného územia, rekreačného územia a kúpeľného územia, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využitia	23
A.2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie	25
A.2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce	41
A.2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	42
A.2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu a požiarnej ochrany, ...	43
A.2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	44
A.2.12. Návrh verejného dopravného a technického riešenia	45
A.2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie	54
- Výsadba líniovej drevinovej vegetácie vo voľnej krajine.....	56
- Výsadba hygienickej a izolačnej vegetácie.....	56
- Návrh riešenia koncepcie systému vegetácie v intraviláne.....	56
A.2.14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	58
A.2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, ...	58
A.2.16. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely	59
A.2.17. Vyhodnotenie perspektívneho použitia lesnej pôdy na iné účely	63
A.2.18. Návrh záväznej časti.....	63
Identifikačný znak, názov.....	64
návrh FUNKČNÝCH A PRIESTOROVÝCH regulatívov:.....	78
Regulovaný priestor 01.....	78
Regulovaný priestor 02.....	78
Regulovaný priestor 03.....	78
Regulovaný priestor 04.....	78
Regulovaný priestor 05.....	79
Regulovaný priestor 06.....	79
Regulovaný priestor 07.....	79
Regulovaný priestor 08.....	80
Regulovaný priestor 09.....	80
Regulovaný priestor 10.....	80
Regulovaný priestor 11.....	80
Regulovaný priestor 12.....	81
Regulovaný priestor 13.....	81
Regulovaný priestor 14.....	81
Regulovaný priestor 15.....	82
Regulovaný priestor 16.....	82
Regulovaný priestor 16a.....	82
Regulovaný priestor 17.....	83
Regulovaný priestor 18.....	83
Regulovaný priestor 19.....	83
Regulovaný priestor 20	83
Regulovaný priestor 21.....	84
Regulovaný priestor 22.....	84
Regulovaný priestor 23.....	84
Regulovaný priestor 24.....	85
Regulovaný priestor 25 škola.....	85
Regulovaný priestor 26.....	85
Regulovaný priestor 27.....	86
Regulovaný priestor 28.....	86

Regulovaný priestor 29.....	86
Regulovaný priestor 30 až 36 neprešiel schvaľovacím konaním.....	86
Regulovaný priestor 37.....	86
Regulovaný priestor 38.....	87
Regulovaný priestor 39.....	87
Regulovaný priestor 40.....	88
Regulovaný priestor 41.....	88
Regulovaný priestor 42.....	88

A.3. Doplnujúce údaje.....109

B. GRAFICKÁ ČASŤ

Výkres	Názov	Mierka
1	Výkres širších vzťahov	M 1:50 000
2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia a verejnoprospešné stavby	M 1: 10 000
3a	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia a verejnoprospešné stavby – I. časť	M 1: 2 000
3b	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia a verejnoprospešné stavby – II. časť	M 1: 2 000
4a	Výkres riešenia dopravného vybavenia a verejnoprospešné stavby – I. časť	M 1: 2 000
4b	Výkres riešenia dopravného vybavenia a verejnoprospešné stavby – II. časť	M 1: 2 000
5a	Výkres riešenia verejného technického vybavenia a verejnoprospešné stavby – I. časť	M 1: 2 000
5b	Výkres riešenia verejného technického vybavenia a verejnoprospešné stavby – II. časť	M 1: 2 000
6a	Výkres záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné účely – I. časť	M 1: 2 000
6b	Výkres záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné účely – II. časť	M 1: 2 000
6c	Výkres záberov lesnej pôdy na stavebné a iné účely	M 1: 10 000
7	Regulatívy katastrálneho územia	M 1: 10 000

A. TEXTOVÁ ČASŤ

A.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

A.1.1.1. Údaje o dôvodoch obstarania ÚPD

Obec Lisková na základe svojej pôsobnosti, stanovenej v zákone SNR č. 396/1990 Z. z. O obecnom zriadení a nadväzných právnych normách zabezpečilo vypracovanie Územného plánu obce Lisková. Podľa ustanovení paragrafu 20 stavebného zákona č.50/1976 Zb. O územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), ako vyplýva zo zmien a doplnení vydaných zákonom č. 103/1990, č. 262/1992 Z.z, zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.136/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 199/1995 Z. z., nálezu ústavného súdu Slovenskej republiky č. 286/1996 Z. z., zákona č.229/1997 Z. z, č.175/1999 a zákona č.237/2000, obce s počtom obyvateľov nah 2 000 obyvateľov musia mať vypracovaný a schválený územný plán. Hlavné ciele a požiadavky rozvoja obce, ktoré je treba v územnom pláne riešiť, boli formulované v územných a hospodárskych zásadách (zadaní), ktoré svojím charakterom zadávacieho dokumentu sa stalo podkladom pre spracovateľa.

A.1.1.2. Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi

Názov dokumentácie:	ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LISKOVÁ
Objednávateľ úlohy:	Obec Lisková
Obstarávateľ úlohy:	Obec Lisková prostredníctvom Ing. arch. Anny Gočovej, osoby odborne spôsobilej na obstarávanie ÚPN – r. č. 042
Spracovateľ úlohy:	Architektonický ateliér GAM, Námestie Andreja Hlinku 27, 034 01 Ružomberok

Územný plán obce Lisková bol spracovaný na základe vyhodnotenia výberového konania cenových ponôk na spracovateľa a následne objednávky od obce Lisková.

A.1.1.3. Hlavné ciele riešenia

Obsahové vymedzenie

Územný plán obce Lisková je základným nástrojom pre usmerňovanie a riadenie rozvoja obce, jeho investičnej činnosti, koordinácie investorských záujmov v súlade so snahou zachovať rovnováhu medzi prírodným a ľudským potenciálom. Rozvoj organizmu obce v súčasnosti nie je možné uskutočniť v hraniciach zastavaného územia obce, preto vznikla potreba rozšíriť zastavané územie obce. Toto rozšírenie dokumentuje Územný plán obce Lisková, ktorý rieši rozvoj obce s cieľom vytvoriť kvalitné životné podmienky pre všetkých obyvateľov a návštevníkov, pri rešpektovaní hodnôt súčasnej prírody a krajiny.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia, územnoplánovacia dokumentácia vyššieho stupňa, ochranné pásma hygienického a technického charakteru, druhy pozemkov, trasy inžinierskych sietí, pôvodná parcelácia, konfigurácia terénu, oslnenie svahov a požiadavky objednávateľa formovali urbanistické riešenie jednotlivých regulovaných priestorov. Pre korigovanie stavu a usmernenie ďalšieho urbanizačného procesu je nevyhnutné poznať základné vzťahy ekonomickej stability (zraniteľnosti) súčasného obrazu katastra obce. Návrh Územného plánu obce Lisková koordinuje spolupôsobenie geoeologického a územnotechnického súboru a vhodnými regulatívmi zabezpečuje stabilitu krajiny.

Územné vymedzenie

Skúmané územie bolo vymedzené v rozsahu katastra obce Lisková. Takto vymedzené územie bude podkladom pre koncept návrhu optimálnej urbanistickej štruktúry sídla v M 1:10 000 a v M 1: 2 000.

Princípy metodického postupu

Metodické postupy sa opierajú o:

- systémové analýzy a syntézy riešeného územia,
- vymedzenie územných limitov a územného rozvojového potenciálu v celom katastri,
- výber a optimalizácia využitia rozvojového potenciálu územia,
- stanovenie regulácie rozvoja,
- časopriestorové vymedzenie rozvojového horizontu funkčných štruktúr,
- otvorený systém územnoplánovacej dokumentácie.

Objekt hodnotenia

Objektom hodnotenia je krajinné prostredie katastrálneho územia obce s vyčlenením ťažiskových funkčných štruktúr, v závislosti na ekologickej stabilite územia.

Subjekt hodnotenia

Subjekt hodnotenia sa vymedzil a skúmal vo vzájomnej závislosti súčasných a potenciálnych socioekonomických aktivít a ich existenčného nadržania, ktorým je ochrana a rozvoj kultúrneho, produkčného a monoprodukčného potenciálu územia obce.

Spôsob interpretácie

Spôsob interpretácie sleduje požiadavky, vyplývajúce z novely stavebného zákona č. 273/2000 Z.z. a vyhlášky č.55/2001. V zásade ide o textovú, tabuľkovú a grafickú časť, s dôrazom na návrhovú časť v textovej časti a mapy regulatívov v M 1:10 000 a v M 1: 2 000 ako východiskové nástroje pre rozhodovací proces rozvoja obce na úrovni samosprávy.

A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu, použité podklady

Sídlo Lisková predstavuje samostatnú jednotku osídlenia, ktorá nemala ešte spracovanú a schválenú adekvátnu územnoplánovaciu dokumentáciu. Táto skutočnosť spolu so zmenenými spoločenskými podmienkami, so vznikajúcim trhovým mechanizmom a vzrastajúcim významom ochrany životného prostredia a ochrany vlastníckych práv, si vynútili komplexne prehodnotiť funkčné využitie územia, určiť zásady organizácie, skoordinať výstavbu a iné činnosti ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce - vypracovať novú územnoplánovaciu dokumentáciu.

A.1.3. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

A.1.3.1. Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcí a verejnosťou

Územný plán obce Lisková má tieto predchádzajúce etapy prác a z nich vyplývajúce dokumenty:

- Prieskumy a rozbor ÚPN – SÚ Lisková – vypracoval Architektonický ateliér Gam Ružomberok – marec 1997,
- Územné a hospodárske zásady – vypracoval Architektonický ateliér Gam Ružomberok – máj 1997,

- Koncept ÚPN-SÚ Lisková - vypracoval Architektonický ateliér Gam Ružomberok – jún 2000, Vzhľadom na novelu stavebného zákona č. 237/2000 Z.z. z 20. júna 2000 a Vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii Obec Lisková uzavrela zmluvný vzťah s Ing. arch. Annou Gočovou – spôsobilou obstarávať ÚPP a ÚPD, ktorá vypracovala súborné stanovisko ku konceptu a po jeho odsúhlasení v októbri 2004 Obecným zastupiteľstvom obce Lisková, spracovateľ pristúpil k vypracovaniu návrhu ÚPN-O Lisková.

A.1.3.2. Zhodnotenie súladu so zadaním

Územné a hospodárske zásady – zadané pre Územný plán obce Lisková bol spracovaný ako Urbanisticko-regulačná štúdia Architektonickým ateliérom Gam Ružomberok – v máji 1997, ktorá bola prerokovaná a schválená v decembri 1997. Tento dokument posudzuje širší okruh problémov a možných variant budúceho rozvoja obce Lisková, integruje aplikovateľné zásady rozvojovej stratégie.

Zo súčasného stavu poznania podmienok a tendencií krátkodobého, strednodobého a spoločenského vývoja v obci, v jej okolí a v regióne vyplynuli tri základné vývojové varianty obce - obnova, rozvoj, ponuka. V tomto územnom pláne je aplikovaná a na základe zhodnotenia vývojových variantov konkretizovaná stratégia optimálneho rozvoja, ktorá zodpovedá cieľom a obsahu územného plánovania. Schválené Zadané pre Územný plán obce Lisková je po čiastočných korekciách a úpravách vyplývajúcich v priebehu prác na koncepcii z najnovších poznatkov spracovateľa, premietnuté v tomto Územnom pláne obce Lisková.

Stručne ich možno charakterizovať takto:

- V územnom pláne je uplatnená stratégia optimálneho rozvoja obce a dôsledného rešpektovania ekologickej stability v jej rurálnom mikropriestore.

- Rozvoj obce je riešený vo dvoch nadväzných etapách, a to:

I.- plánovacej (do roku 2025, do vyčerpania únosných rezerv súčasnej rurálnej štruktúry obce, najbližšieho okolia a

II.- výhľadovej (do roku 2040)t.j. do optimálneho zhodnotenia rozvojového potenciálu územia.

Hlavným zdrojom dynamiky rozvoja obce má byť prirodzený nárast počtu jej obyvateľov a posilnenie rekreačného potenciálu a oblasť služieb, ako ťažiskového zdroja zamestnanosti a prosperity, ale aj za súčinnosti výraznej funkčnej diverzifikácie ďalších hospodárskych okruhov, v oblasti výroby a služieb.

V plánovacej etape má rozvoj obce prebiehať prioritne v hraniciach jej terajšieho zastavaného územia intenzifikáciou, prestavbou a modernizáciou stavebno - technickej štruktúry a infraštruktúry.

Rozvoj a budúce usporiadanie obce plne akceptuje prítomnosť neopakovateľnej krajinskej scenérie a netradičného spôsobu osídlenia územia. Ďalej aktivity regiónu, hlavne v orientácii na bývanie, rekreáciu a výrobu ekologicky nezávadnú.

Pre upevnenie sociokontaktov a plnohodnotnú realizáciu vzťahov medzi obyvateľmi obce rieši územný plán funkčnú štruktúru priestorov s uvedeným zameraním.

Pri koncepcii rozvoja obce je uplatnená výrazná orientácia na ekologizáciu a stabilizáciu prírodného prostredia, ktoré je prioritným nositeľom i ekonomickej prosperity obce. Z tohto pohľadu je uplatnená aj orientácia na budovanie nových priestorov pre hospodárenie, bývanie, oddych, rekreáciu a cestovný ruch.

A.1.3.3. Výsledky variantných riešení

Územný plán obce Lisková bol spracovaný na základe Prieskumov a rozborov, schválených územno-hospodárskych zásad (zadania), odsúhlaseného konceptu a Územného plánu Veľkého územného celku Žilinského kraja z roku 1998, a viacerých vzájomných rokovaní s objednávateľom územného plánu, na ktorých sa prekonzultovali variantné riešenia rozšírenia zastavaného územia obce, určeného na individuálnu bytovú výstavbu, na rekreáciu a na umiestnenie výroby.

A.1.3.4. Zhodnotenie prípadného spracovania doplnujúcich prieskumov a rozborov, prípadne prepracovania zadania alebo konceptu

V priebehu spracovania územnoplánovacej dokumentácie sa nevyskytli zmeny alebo požiadavky, ktoré by viedli k prepracovaniu Zadania pre územný plán a následne k prepracovaniu konceptu. Pred vypracovaním tohto návrhu sa upresnili varianty a možnosti ďalšieho rozvoja obce. Požiadavka na vytipovanie nových plôch pre výstavbu rodinných domov, realizáciu výrobných areálov a vybudovanie rekreačných aktivít bola v priebehu spracovania návrhu dopĺňovaná do podoby zapracovanej v územnom pláne.

A.1.3.5. Súpis použitých ÚPP a iných podkladov so zhodnotením ich využitia pri riešení

Územný plán obce Lisková bol spracovaný na základe nasledovných podkladov:

- Územný plán Veľkého územného celku Žilinského kraja, spracovaný Združením VÚC Žilina, hlavný riešiteľ Ing. arch. Pavel Kropitz, Ing. arch. Marián Pivarčí a URKEA Banská Bystrica, schváleného Nariadením vlády SR z 26. mája 1998, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN VÚC Žilinský kraj,
- Environmentálna štúdia bývalého okresu Liptovský Mikuláš,
- Regionálny ÚSES bývalého okresu Liptovský Mikuláš,
- Projekt pozemkových úprav (meliorované pôdy),
- Program odpadového hospodárstva okresu Ružomberok,
- údaje zainteresovaných organizácií o kult. pamiatkách a chránených územiach,
- Slovensko-poľské Tatry, napísal Daniel Kollár, Ján Lacika, Roman Malarz, vyd. Dajama r. 1998,

- Mapové podklady v M 1:10 000 od Geodetického a kartografického ústavu Bratislava,
- digitálne mapové podklady z ROEP Lisková,
- rôzne mapové podklady od Obecného úradu Lisková,
- UHDP poskytnuté Katastrálnym úradom v Ružomberku.

A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A.2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

A.2.1.1. Vymedzenie riešeného územia obce a záujmového územia

Územný plán sídelného útvaru Lisková rieši administratívne územie obce, vymedzené katastrálnou hranicou. Celková výmera riešeného územia je 1594,6065 ha.

Lisková sa nachádza v prímestskej oblasti mesta Ružomberok, pri železničnej trati Žilina - Košice a vo vzdialenosti cca 1 km od štátnej cesty I / 018. Územie katastrálneho územia obce Lisková ohraničuje katastrálne územie obcí na severe Valaská Dubová, na východe Lúčky, Turík, Liptovská Teplá, Ivachnová, na juhu Sliache, Liptovská Štiavnica, Štiavnička, na západe Ružomberok, Martinček a Likavka. Mikroregionálne vzťahy sú značné s mestom Ružomberok, obcou Martinček a Liptovská Teplá. Makroregionálne vzťahy nie sú rozvinuté.

Riešené územie Lisková je súčasťou Liptovskej kotliny, rozkladajúcej sa od Ružomberku až po Lipt. Hrádok. Je ohraničená hrebeňom Nízkych a Západných Tatier, Chočského pohoria a Fatry. Základné geoekosystémy - rieka Váh, vodná nádrž Liptovská Mara a vegetácia so zastúpením flóry a fauny určujú ťažiskovú funkciu tohto územia, ktorou je rekreácia a cestovný ruch založený na rozvoji vidieckej kultúry, spoznávaní prírody a ako východzí od rehabilitačných procedúr v termálnych kúpeľoch Bešeňová, v kúpeľoch Lúčky a pri vodnej nádrži Liptovská Mara. Lisková sa nachádza v blízkosti Ružomberku, Bešeňovej a Liptovskej Mary, súčasťou katastrálneho územia obce je športové letisko a colnica, čo dáva predpoklad využitia ubytovacieho potenciálu obce.

Makroregionálne vzťahy vznikajú s Poľskom, vďaka realizácii cesty, ktorá spája Liptovskú Sielnicu cez Huty s o Zubercom a následne cez hraničný prechod Trstená s Poľskom.

K vypracovaniu Územného plánu obce Lisková boli použité tieto mapové podklady

V M 1 : 50 000

26 - 34	26 - 43
---------	---------

M 1 : 10 000

26 - 34 - 10	26 - 43 - 06
26 - 34 - 15	26 - 43 - 11
26 - 34 - 20	26 - 43 - 16

M 1 : 2 000

0 - 4/4	9 - 4/3
0 - 5/2	9 - 5/1

Základné údaje o katastrálnom území obce Lisková:

Identifikačný znak, názov

Katastrálne územie /KÚ/Lisková	č. 832871
Počet parciel k 31.1.1997	2512
Držitelia a nájomci	793
Pôvodné nehnuteľnosti	452
Vlastníci	2283

Výmera KÚ v ha

Z údajov Okresného úradu v Ružomberku, odbor katastrálny je štruktúra plôch v katastrálnom území Lisková v r. 2000 nasledovná:

Druh pozemku	Výmera (ha)	Zastúpenie (%)
orná pôda	474.7236	29.77
záhrady	24.9576	1.56
TTP	309.5756	19.41
Poľnohospodárska pôda	809.2568	50.74
lesné pozemky	559.7837	35.11
vodné plochy	34.3583	2.15
zastavané plochy	152.3143	9.55
ostatné plochy	38.8934	2.44
CELKOM	1594.6065	100.00

Samosprávnym orgánom obce je obecné zastupiteľstvo so starostom obce. Výkonným orgánom obecnej samosprávy je Obecný úrad.

Riešené územie obce Lisková je rozdelené na:

- I. Zastavané územie obce
- II. Ostatné územia katastra obce

V súčasnosti je zastavané územie obce Lisková legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vztahujú sa na ňu odvody a zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. V územnom pláne je navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. Súčasná a navrhovaná hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu. Predpokladané možné rozšírenie zastavaného územia obce je vymedzené plochami vhodnými na zástavbu.

Pri riešení návrhu funkčného a priestorového usporiadania územia sme vychádzali zo súčasnej krajinej štruktúry, ktorá je odrazom dlhodobého hospodárenia v krajine a pravdivo odráža vzťah človeka k nej. Ďalším východiskom boli rôzne odvetvové záujmy ako je ochrana prírody, vodné hospodárstvo, lesné hospodárstvo, výroba, poľnohospodárstvo, rekreácia a cestovný ruch.

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov katastrálneho územia obce Lisková bolo rozdelené na 37 regulovaných častí.

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov urbanizovaného územia – zastavaného územia obce Lisková bolo rozdelené na 42 regulovaných častí.

Plán, prognóza

Prírodno-ekologický potenciál mikropriestoru obce Lisková dáva predpoklady pre optimálne fungovanie obce. Tieto skutočnosti dávajú obci predpoklady pre optimálne fungovanie **regionálneho strediska vidieckej rekreácie s veľkosťou do 3100 trvalých obyvateľov s možnosťou prechodného ubytovania do 462 lôžok, návštevnosť v lete 500 a návštevnosť v zime 500 návštevníkov.**

Návrh organizácie KÚ obce Lisková, a % zostupenie

	Východiskový Stav/2000/	Plán	Prognóza
katastrálne územie	1594.6065 ha	1594.6065 ha	1594.6065 ha
zastavané územie/ intravilán/	152.3143 ha	158.8638 ha	159.3865 ha
%	9.55 %	9,96 %	9,996 %
ostatné územie KÚ	1442.2922ha	1435.2200 ha	1428.0422ha
%	90.44 %	90,04 %	90,004 %

Prognózovaný vývoj obyvateľov , domov a bytov v obci Lisková do 2040

Rok	2001	2020	2040
Počet obyvateľov	2126	2126 + 458 = 2 584	2126 + 458 + 284 = 2868

Počet domov	713	713 + 135 = 884	884 + 81 = 965
Počet bytov	661	661 + 131 = 792	792 + 81 = 873
Obývanosť/obyv/byt/	3,30	3,50	3,50

A.2.1.2. Vymedzenie území riešených s použitím vybraných regulatívov zóny

Územný plán obce Lisková rieši komplexne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určuje jeho zásady, vecne a časovo koordinuje činnosti ovplyvňujúce životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade trvalo udržateľného rozvoja.

Niektoré časti katastrálneho územia je potrebné riešiť podrobnejšie s použitím vybraných regulatívov zóny. Po schválení ÚPN obce Lisková je potrebné podrobnejšie riešiť zónu IBV Za majerom a Priemyselnú zónu.

A.2.1.3. Prírodná štruktúra

2.1.3.1. Geomorfologické členenie, tvar a reliéf územia.

Z geomorfologického hľadiska katastrálne územie obce patrí do fatransko-tatranskej oblasti, jeho južná časť do celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina a oddielov Liptovské nivy, Chočské podhorie a Ľubeľská pahorkatina. Severná časť katastra patrí do celku Chočské vrchy a podcelku Choč.

Reliéf územia z morfoštruktúrneho hľadiska patrí v kotlinovej časti charakterizovaný ako reliéf priekopových prepadlín a morfotektonických depresí, kde sa jedná o reliéf na polygentických sedimentoch slabo spevnených až sypkých štruktúr so slabým uplatnením litológie. V časti Chočských vrchov sa uplatňuje reliéf hrastí a klenbohrastí vrásovo-kryhovej štruktúry.

Z hľadiska morfoskulptúrneho sa v nive Váhu jedná o akumulčný fluvialny reliéf, v časti Ľubeľskej pahorkatiny je akumulčný reliéf proluviálne - fluvialny. Chočské podhorie má eróznno-denudačný reliéf s fluvialne rezanou podvrchovinou. Samotné Chočské vrchy sú v nižších partiách tvorené fluvialne rezaným rázsochovým reliéfom fluvialne rezanou hornatinou, vyššie časti tvorí rezaná vysočina a najvyššie časti patria k hľadnému reliéfu s hľadnou veľvysočinou.

V území možno rozoznať nasledovné tvary reliéfu: poriečne nivy, morfologicky výrazné strány na tektonických poruchách, zosuvy, nerozlišené proluviálne kužele a hlboké doliny bez nivy alebo so slabou vyvinutou nivou.

Výškové rozpätie katastra je od 480 (Váh) do 1486 (Zadný Choč) m nad morom.

2.1.3.2. Geologické a inžiniersko - geologické pomery.

Geologický podklad tvorí v časti Ľubeľskej pahorkatiny vrchný a spodný eocén s flyšovými vývoji s obsahom pieskovcov, ílovcov a slieňovcov. V nive sú podkladom fluvialne štrkopieskové terasy mindelské, günské a risské. V Chočských vrchoch je podkladom stredný trias s bielymi a svetlosivými vápencami, vápencovo-slieňovcovými vývoji vnútrokarpatskými a jura - vrchný trias s tmavými bridlicami, vápencami a siliciti.

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné inžiniersko-geologické rajóny:

Rajón karbonátových a klastických hornín (Sk) môže tvoriť horninové prostredie z vápencov, pieskovcov, rohovcov, slieňovcov a bridlíc, miestami aj dolomitov, brekcií, zlepcov a kremencov. Priepustnosť podložia je prevažne puklinová a zčasti puklinovo-krasová. Z geodynamických javov sa vyskytuje krasovatenie a plytké povrchové zosuvy. Niektoré druhy vápencov a pieskovcov sú vhodné ako stavebný kameň, čisté vápence i na výrobu cementu. Zhoršené podmienky pre výstavbu spôsobuje výskyt geodynamických javov, intenzívne rozpukanie a nepravidelné zvetranie hornín. Je tu možnosť vyvolania alebo aktivizácie zosuvov, pre ukladanie odpadov sú vhodné a charakteristické sú výskytom bridlíc prípadne slieňovcov.

Rajón vápencových hornín (Sv) má podklad skalné horniny vápencov a dolomitických vápencov s priepustnosťou puklinovou až puklinovo-krasovou a výdatnosťou prameňov $1-15 \text{ l s}^{-1}$. Jedná sa o morfologicky aktívne tvary reliéfu a typický krasový reliéf. Z geodynamických javov je to opadávanie úlomkov a deformácie blokového typu. Využitelnosť nerastných surovín je pre lomový kameň, výrobu vápna a cementu a pod. Sú tu sústredené významné zásoby podzemných vôd. Zhoršené podmienky pre výstavbu sú zapríčinené intenzívnym skrasovatením a nestabilitou územia, strmou svahov. Je tu možnosť znečistenia zásob podzemných vôd. Územie je nevhodné pre ukladanie odpadov.

Rajón ílovcovo-prachovcových hornín (Si) má horninové prostredie tvorené spravičla zo zbridličnatých ílovcov, prachovcov a slieňovcov. Sú to slabo priepustné až nepriepustné horniny. Vyskytujú sa miernych až stredných svahoch, sedlách a depresiách. Z geodynamických javov je tu výmolvá erózia, zosúvanie zvetralín. Slieňovce môžu byť využiteľné na výrobu cementu, piesčité slieňovce na ľahký stavebný materiál, ílovce ako tehliarska surovina. Zhoršené podmienky pre výstavbu vyplývajú z vysokej stlačiteľnosti, rýchleho zvetrávania a nasiakavosti a namrzavosti. Možné je vyvolanie zosuvov, zníženie stability svahov. Možnosť ukladania odpadov je na nepriepustných podložiach.

Rajón deluviálnych sedimentov (D) má v závislosti od predkvartérneho podkladu veľmi rôznorodé a priestorovo premenlivé litologické zloženie. Najčastejšie sú to hliny a hlinito - kamenité suty. Trvalejší horizont podzemnej vody je iba v nižších častiach svahov, najmä na prechodoch do rajónov F, T. Reliéf tvoria mierne až strmé svahy, členené miestami intenzívnou výmolvou eróziou. Z geodynamických javov je tu veľmi častý výskyt zosuvov najmä v regióne

karpatského flyšu. Využitelnosť zdrojov je pre tehliarske suroviny, pôdy sú tu zväčša úrodné. Zhoršené inžiniersko-geologické podmienky pre výstavbu sú zapríčinené značnou litologickou premenlivosťou, výskytom zosuvov a miestami strmých svahov. Pri výstavbe je možnosť vyvolania zosuvov. Pre ukladanie odpadov sú vhodné jemnozrné delúviá na miernych a stabilných svahoch.

Rajón náplavov terasovitých stupňov (T) s horninovým prostredím hlinitých a piesčitých štrkov. Tieto sú obyčajne stmelené a uľahnuté. Podzemná voda je obyčajne pri báze terasy, hrúbka zvodneného horizontu je 2-5 metrov. Reliéf tvorí zvyčajne terénny stupeň. Je tu pomerne intenzívna výmoloľová erózia a na okrajoch terás časté zosuvy, z čoho vyplýva znížený stupeň stability pre výstavbu. Štrky sú vhodné na použitie do násypov, málo vhodné až nevhodné do betónov. Pôdy sú 2.-4. bonity. Územie je málo vhodné pre ukladanie odpadov - možnosť znečistenia podzemných vôd.

Rajón údolných riečnych náplavov (F) má horninové prostredie štrky a piesky, na ktorom sú obyčajne hlinité, ílovité a piesčité sedimenty. Hladina podzemnej vody je obyčajne 2-4 metre hlboko. U podzemných vôd je častá agresivita rôzneho typu. Reliéf sa vyznačuje priehibeniami s výskytom rašelinísk. Vyskytuje sa tu bočná erózia a podmáčanie územia. Podmienky pre výstavbu sú zhoršené vysokou hladinou podzemnej vody a nízkou konzistenciou povrchových polôh jemnozrných zemín prípadne neúnosnými organickými sedimentami. Územie je nevhodné pre ukladanie tuhých odpadov - ľahké znečistenie podzemných vôd.

V rajóne flyšoidných hornín (Sf) sa v horninovom prostredí striedajú ílovce, prachovce, slieňovce, pieskovce so zlepenkami alebo karbonátmi vo vrstvách, ktoré sú priepustné až nepriepustné. Je tu premenlivá agresivita podzemných vôd. Reliéf tvoria prevažne mierne až stredné svahy a ploché chrbáty, strmé svahy sú na masívoch s prevahou pieskovcov. Vyskytujú sa tu plytké povrchové zosuvy a hlboké zvetrávanie hornín. Pre miestne účely možno využiť len horninové komplexy s prevahou pieskovcov (lomový kameň, štrk). Poľnohospodárske pôdy 3.-7. bonity. Zhoršené podmienky pre výstavbu vyplývajú z intenzívneho zvetrávania, namfzania hornín a výskytu zosuvov. Pre ukladanie odpadov je možné využiť stabilné horninové masívy s prevahou ílovcovo - prachovcových hornín.

Rajón zlepenkových hornín (Sz) má v horninovom prostredí zlepenca a brekcie. Priepustnosť je závislá od tmelu a stupňa rozpukania. Výdatnosť prameňov je miestami až 10 l s^{-1} . Reliéf je intenzívne členitý s výskytom skalných stien ap. Horniny intenzívne zvetrávajú. Zhoršené podmienky pre výstavby vyplývajú z členitého reliéfu, zlej rozpojiteľnosti a ťažiteľnosti, nasiakavosti a rozpadavosti hornín. Pre ukladanie odpadov je územie málo vhodné až nevhodné - možnosť znečistenia podzemných vôd.

Rajón dolomitických hornín (Sd) má horninové prostredie zložené z dolomitov s zložkami vápencov alebo ílovitých bridlíc. Priepustnosť je prevažne puklinová. Sú to strmé svahy reliéfu, vyskytuje sa opadávanie blokov hornín a gravitačné deformácie, ktoré zhoršujú podmienky pre výstavbu. Horniny sú využiteľné ako kamenivo a štrk do betónov, výrobu žiaruvzdorných hmôt ap. Územie nevhodné pre ukladanie odpadov.

Rajón ílovcovo-vápencových hornín (Ss) má horninové podložie z vápencov, slieňovcov a bridlíc striedajúcich sa vo vrstvách. Vápence sú miestami pomerne slabo priepustné. Reliéf tvoria strmé až stredne strmé svahy miestami členené dolinami, eróznymi ryhami a lokálnymi vyvýšeninami. Vyskytuje sa tu aj intenzívne zvetrávanie, výmoloľová erózia a zosúvanie zvetralín. Znížená stabilita územia a výskyt zosuvov zhoršujú podmienky pre výstavbu. Pri vhodných úložných pomeroch a dostatočnej hrúbke bridlíc je možnosť zriadenia úložísk odpadov.

2.1.3.3. Pôdne pomery.

Pôdnymi typmi v katastri sú najmä hnedé pôdy a hnedé pôdy oglejené, glejové a plytké na flyšových sedimentoch. Menší výskyt majú nívne pôdy, glejové pôdy a rašelinové pôdy. Pôdne druhy sú prevažne hlinité a ílovito-hlinité, stredne ťažké až ľahké, stredne až slabo skeletnaté. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6.

2.1.3.4. Klimatické pomery.

Najnižšia časť územia okolo rieky Váh patrí do klimatickej oblasti mierne teplej, okrsku mierne teplého, vlhkého s chladnou alebo studenou zimou a s teplotou v januári pod -3°C . Ostatná časť katastra patrí do chladnej klimatickej oblasti - pahorkatiny do mierne chladného okrsku a Chočské vrchy do chladného horského okrsku.

Popri Váhu prevláda klimaticko-geografický typ kotlinovej klímy s veľkou inverziou teplôt, mierne suchej až vlhkej, mierne chladnej s teplotou v januári -3.5 až -6°C , v júli 16 až 17°C a ročnými zrážkami 600 - 800 mm. V pahorkatine začína kotlinová klíma chladná s teplotou v januári -4.5 až -6°C , v júli 14.5 až 16°C a ročnými zrážkami 610 - 900 mm. V horskej časti panuje horská klíma s malou inverziou teplôt, vlhká až veľmi vlhká a studená s teplotou v januári -6 až -7°C , v júli 11.5 až 13.5°C a ročnými zrážkami 1000 - 1400 mm.

Údaje o klimatických charakteristikách sú z dlhodobých meraní (1931 - 1960) z meteorologickej stanice Ružomberok:

	MESIAČ	teplota	vlhkosť	oblač-	počet	úhrn	počet
ROK	($^{\circ}\text{C}$)	(%)	(%)	/zamrač.	(mm)	snehom	
							dni
I.	-4.8	82	69	3.1/15.5	39	21.4	
II.	-3.0	80	69	2.3/12.9	42	20.1	
III.	1.4	76	64	4.2/10.8	40	9.1	
IV.	6.4	74	64	3.0/10.4	47	0.6	

V.	12.2	70	62	3.5/10.2	69	0.1
VI.	15.7	71	63	1.7/8.4	90	-
VII.	17.2	71	56	4.0/6.2	97	-
VIII.	16.5	73	56	3.9/6.8	77	-
IX.	12.7	75	59	2.8/7.2	62	-
X.	7.4	78	66	2.5/11.0	55	0.3
XI.	2.8	83	78	1.9/17.2	51	3.7
XII.	-1.4	84	78	1.7/18.1	42	12.8

ROK 7.0 76 65 34.8/134.7 711 68.1

Údaje o početnosti smerov v % sú z lokality Ružomberok:
smer S SV V JV J JZ Z SZ bezv.
výskyt 4.7 9.8 9.5 11.8 15.0 13.6 16.8 14.4 44

2.1.3.5. Hydrologické a hydrogeologické pomery.

Riešené územie patrí do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Vysokú vodnosť dosahujú toky v marci a apríli s najvyšším prietokom v apríli a najnižším v januári - februári a septembri - októbri.

Priemerný ročný elementárny odtok je od 10 do 20 $l s^{-1} km^{-2}$.

Piesky a štrky pokryté sprašou popri Váhu majú priepustnosť pórovú - veľmi dobrú, paleogén pahorkatín má priepustnosť puklinovo-vrstvovú - veľmi slabú a staršie mezozoikum Chočských vrchov má priepustnosť puklinovo-krasovú veľmi dobrú až dobrú.

Územie patrí do dvoch hydrogeologických rajónov QP 016 - paleogén a kvartér západnej a strednej časti Liptovskej kotliny a M019 mezozoikum západnej časti Chočských vrchov. Využiteľné zásoby podzemných vôd sa pohybujú od 0.2 do 10 $l s^{-1} km^{-2}$.

2.1.3.6. Rastlinstvo a živočíšstvo.

Fytogeograficky (Futák, 1966) patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu západobeskydskej flóry (Beschidicum occidentale) a okrsku Západné Beskydy.

Podľa fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej kveteny (Carpaticum occidentale) obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum), okresu Podtatranské kotliny - Liptovská kotlina a obvodu flóry vysokých (centrálnych Karpát) (Eucarpaticum), okresu Chočské vrchy.

Riešené územie patrí do živočíšneho regiónu Západných Karpát, vonkajšieho obvodu - podtatranský okrsk a vnútorného obvodu - centrálny vysokotatranský okrsk.

A.2.1.4. Aglomerácia

Funkčný potenciál je limitovaný hlavne prírodnou - ekologickým, socialnoekonomickým a územnotechnickým potenciálom. Ich súhrnné pôsobenie podmieňuje budúci rozvoj a funkčnosť obce.

Prírodno-ekologický potenciál obce Lisková je podmienený zachovaním rovnováhy medzi prírodnými a civilizačnými systémami a životaschopnosťou prírodných systémov. Tento potenciál je fixný a jeho limity nie je možné prekročiť.

Prírodno-ekologický potenciál mikropriestoru obce, ktorého podstatnú časť nadregionálne biocentrum Choč, ktoré sa prakticky kryje s NPR Chočské vrchy. Uvedené biocentrum je obkolesené nadregionálnym biokoridorom prebiehajúcim orografickým celkom Chočských vrchov. Ďalším nadregionálnym biokoridorom je koridor rieky Váh. K miestnym biocentrám patrí vrch Mních s ochranným lesmi, Skalnou päsťou a Liskovskou jaskyňou. Ivachnovský luh je podobne zaradený do kategórie miestneho biocentra. Tieto skutočnosti dávajú obci predpoklady pre optimálne fungovanie regionálneho strediska vidieckej rekreácie s veľkosťou do 3500 trvalých obyvateľov s ubytovacou možnosťou do 150 lôžok, návštevnosť v lete 500 a návštevnosť v zime 300 návštevníkov.

Sociálno-ekonomický potenciál obce je podmienený demografickým vývojom, hospodárskou prosperitou a imigračnou aktivitou. Tento potenciál je závislý od mnohých činiteľov a jeho hodnoty sa dajú korigovať. Podľa demografických predpokladov, historického prieskumu, počet obyvateľov má predpoklady rastu na 3086 obyvateľov medzi rokmi 2005 až 2030. Veľkosť cca 3392 obyvateľov môže obec mať okolo roku 2040. V predchádzajúcom období typický pokles rastu migráciou obyvateľstva sa vo výhľadovom období nemusí prejavíť.

Súčasný územno-technický potenciál obce je obmedzený nedostačujúcimi kapacitami jestvujúcej technickej infraštruktúry a služieb. Tento potenciál je možné podľa potreby a územným plánom stanovenej únosnosti územia rozširovať, jeho rozvoj je podmienený možnosťami investičnej výstavby. Ďalší rozvoj obce je podmienený rekonštrukciou a kapacitným rozšírením všetkých existujúcich nosných technických systémov hlavne rozvodov elektrickej energie, dobudovanie vodovodu, dobudovaním. Dôležitý je prechod domácností od vykurovania tuhými palivami na ekologicky nezávadné energie, ktoré sú prvoradým predpokladom rozvoja sídla. Preto návrh dobudovania plynovodu je reálny. Popri prioritnej orientácii na využitie rezerv urbanizovaných plôch je nutné využitie krajiny s vysokým viacfunkčným potenciálom. V katastri sa tento potenciál

viaže na funkčné zóny v návaznosti na zastavané územie obce. Toto delenie na funkčné zóny bolo vykonané na základe systémových analýz a podrobne interpretovaných v mape regulatívov v M 1:10 000.

Návrh funkčného a priestorového usporiadania územia vychádza z niekoľkých predpokladov a hľadísk. Predovšetkým treba zdôrazniť historické hľadisko využitia zeme, ktoré vytvorilo terajšiu takzvanú druhotnú krajinnú štruktúru. Tým je dané základné rozdelenie riešeného územia na poľnohospodársky pôdny fond, lesný pôdny fond a zastavané územie. V rámci týchto základných jednotiek sa rozlišujú menšie celky legislatívne podporené katastrom nehnuteľností. Návrhy zásadných zmien tejto historickej krajinnéj štruktúry by si žiadali úplné prehodnotenie fyzicko-geografického komplexu so stanovením potenciálov pre jednotlivé druhy činností.

Vymedzenie zón vychádzalo z platných legislatívnych noriem všeobecného a odvetvového charakteru, úradných rozhodnutí a požiadaviek zo strany obstarávateľa, prípadne z informácií o ochrane prírody. Výsledok je pokusom o zladenie niekedy protichodných tendencií v nárokoch na územie, ktoré boli prerokované vo fáze riešenia za pozvania všetkých zainteresovaných strán.

Cieľom a účelom návrhovej mapy je okrem funkčného a priestorového usporiadania územia aj podľa možnosti čím názornejšie zobrazenie limitov a regulatívov, ktoré sú presne vzťahované na územia jednotlivých zón. Navrhované zóny sa svojím poslaním, funkciami, limitmi a regulatívami neopakujú, sú jedinečné, i keď nie sú vždy priestorovo prepojené. V riešení navrhovaný systém zón je rozlíšený na zóny resp. podzóny viacerých kategórií, ako je to zrejme z ich označenia. Príslušnosť k zónam je graficky znázornená rovnakou farbou.

Územný plán sídelného útvaru Lisková je založený na princípe optimalizácie možností viacfunkčného využitia krajinného potenciálu. Dbá sa na zachovanie jeho ekologickej stability, diverzibility prírodných zložiek, obnoviteľnosti zdrojov a vysokej kvality životného i obytného prostredia.

- Zásady využitia územia

Makropriestorové zhodnotenie hospodárskeho potenciálu obce umožňuje pre ďalší rozvoj stanoviť tieto zásady:

- Územie s veľmi vysokým potenciálom tvorí zastavané územie a najbližšia časť priľahlého územia, ktoré v návrhu územného plánu je určené na urbanizáciu. Rozvoj obce sa zabezpečí intenzifikáciou a reštrukturalizáciou už urbanizovaných plôch v zastavanom území, racionalizáciou poľnohospodárskej výroby, oživením remesiel, regeneráciou jestvujúcich a návrhom nových plôch stabilizujúcej zelene a oddychových priestorov v zastavanom území. Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj bývania o ktorý je vzhľadom na blízkosť mestskej aglomerácie Ružomberok veľký záujem. Ružomberok je podľa priestorovej štruktúry rekreácie turizmu a kúpeľníctva Územného plánu VÚC Žilinský kraj označený ako ťažiskové turistické centrum oblasti cestovného ruchu. Prírodné podmienky obce nedávajú možnosť tradičného spôsobu obživy poľnohospodárstvom, lesy sú vyčerpané. Výrobný sektor, sústredený v Ružomberku zaznamenáva v súčasnosti klesajúcu tendenciu, preto obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové netradičné zdroje. Navrhované urbanistické riešenie je založené na princípe rešpektovania existujúcich hodnot urbanistickej štruktúry, charakteru zástavby a zakomponovania do krajinného prírodného prostredia. Návrh nových plôch na bývanie, nových ubytovacích kapacít, vzhľadom na blízkosť kúpaliska s termálnou vodou v Bešeňovej, kúpeľov Lúčky a strediska zimných športov – Malinô Brdo, a je v súlade so stanovenými limitami rekreačnej návštevnosti.
- Územie s nízkym a veľmi obmedzeným potenciálom, ktoré reprezentujú priestory chránenej prírody, plochy poľnohospodárskeho pôdneho a lesného fondu, nivy vodných tokov, vodné zdroje a ich ochranné pásma, prechod medzi lesnou a poľnohospodárskou krajinou. Bude sa preferovať ochrana prírody, ochrana po vrchových vodných tokov, kvalita prírodného prostredia a rekreačné danosti.

A.2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

A.2.2.1. Záväzné časti ÚPN-R a spôsob ich zapracovania do návrhu ÚPN-O

Vláda Slovenskej republiky podľa §29, ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení zákona č. 229/1997 Z.z. vyhlásila záväznú časť územného plánu VÚC Žilinský kraj. Záväzná časť obsahuje

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

- v oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry (usmerniť rozvoj osídlenia pozdĺž rozvojovej osi Slovenska – Považská Bystrica, Žilina, Martin, Ružomberok, Liptovský Mikuláš, Poprad, podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických, sídelných a krajinných štruktúr) ,
- v oblasti sociálnej infraštruktúry,
- v oblasti rozvoja a rekreácie a turistiky (vytvoriť miestny funkčno-priestorový subsystém turistiky a rekreácie, vybudovať motocyklové a cyklistické trasy cez Liptov),
- v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu (rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability, dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky ES podmienky pre chránené územia vyhlásené a navrhované na vyhlásenie podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupne ochrany, zabezpečiť prirodzený charakter vodných tokov – chrániť a doplniť jestvujúcu vegetáciu, zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov, stabilizovať spodnú hranicu lesa a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu lesa – bezlesie),
- v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry v oblasti vodného hospodárstva (chrániť vodárenské toky a ich povodia),
- v oblasti energetiky (chrániť koridory na rozvoj nadradených elektrických sietí, ktoré svojím významom presahujú územie kraja),

- v oblasti odpadového hospodárstva.

II.Verejnoprospešné stavby

- stavby na sledovanie stavu životného prostredia – sieť sledovaných, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych boicentier a biokoridorov
- dopravné stavby a
- technická infraštruktúra .

A.2.2.2. Zhodnotenie výsledkov prerokovania konceptu ÚPN-O s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcí a verejnosťou, ich uplatnenie v koncepte ÚPN-O

Koncept územného plánu obce Lisková bol spracovaný v júni 2000. Obstarávateľ Územného plánu obce Lisková - Obec Lisková začal verejné prerokovanie Konceptu ÚPN dňa 13. 9. 2000 vyvesením Verejnej vyhlášky, ktorá oboznámila občanov, súčasne s odvysielaním oznamu vo miestnom rozhlase v dňoch 6.10, 11.10 a 12.10.2000, že sa zahájilo prerokovacie konanie a vystavení konceptu k nahliadnutiu na Obecnom úrade Lisková. Zároveň obec doručila oznámenie o verejnom prerokovaní konceptu dotknutým orgánom štátnej správy, obciam a príslušnému orgánu územného plánovania a vyzvala ich, aby svoje stanovisko uplatnili do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia. V priebehu tejto lehoty bolo 12.10.2000 o 10 hodine na Obecnom úrade v Liskovej sa uskutočnilo spoločné prerokovanie s organizáciami a o 12.10.2000 o 17 hodine s občanmi obce Lisková. Prítomní, ktorí sa nevyjadrili na rokovaní, sa dohodli, že svoje stanovisko pošlú písomne do 17.10.2000 na Obecný úrad Lisková.

Na verejnom rokovaní 12.10.2000 o 10 hodine sa zúčastnilo 5 zástupcov zainteresovaných organizácií a inštitúcií, z ktorých sa vyjadrili písomne v stanovenej lehote. V ten deň o 17 hodine sa uskutočnilo verejné prerokovanie s občanmi obce Lisková. Na rokovaní sa zúčastnili 18 občanov, ktorým sa odpovedalo na otázky a dohodlo sa, že opodstatnené pripomienky sa doložia písomnou formou. Prerokovanie konceptu od roku 2003 v zmysle Stavebného zákona č.50/1976 Zb. O územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení Zákona č. 237/2000 Z. z. § 2a zabezpečovala obec prostredníctvom Ing. arch. Anny Gočovej, osoby spôsobilé obstarávať územnoplánovacia dokumentáciu,

Ku Konceptu ÚPN obce Lisková zaujalo stanovisko celkovo 32 subjektov, dotknutých orgánov štátnej správy, obcí a občanov. Uplatnené pripomienky a stanoviská spracovateľ a obstarávateľ Územného plánu obce Lisková prehodnotil, zaujal k jednotlivým vyjadreniam stanovisko (vid'. VYHODNOTENIE STANOVÍSK Z PREROKOVANIA KONCEPTU ÚPN OBCE LISKOVÁ) a skonštatoval, že pripomienky nie sú zásadného charakteru, ktoré by bránili pri **vypracovaní NÁVRHU ÚPN OBCE LISKOVÁ**.

A.2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

A.2.3.1. Demografia

Východiskový stav

Obec Lisková a región Liptov vykazuje pozitívnu vekovú štruktúru a prirodzený prírastok obyvateľstva. V nasledujúcej tabuľke uvádzame približný prehľad rastu počtu obyvateľov v obci Lisková

Tab. č. A1 Základné údaje o obyvateľstve obce Lisková (r.1991)

Obec	Počet trvale bývajúcich obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov						Podiel z trvale býv.obyv.vo veku %		
	celkom	muži	ženy	0 -14	Muži	Ženy	Muži 60+	Ženy 55+	Nezistené	Pred prod	Pro dukt	Po prod
					15-59	15-54		55+				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Lisková	2 123	1 050	1 073	460	643	538	178	304	0	21,66	55,62	22,72

Tab. č. A2 Základné údaje o obyvateľstve obce Lisková (r. 2001)

Obec	Počet trvale bývajúcich obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov						Podiel z trvale býv.obyv.vo veku %		
	celkom	muži	ženy	0 -14	Muži	Ženy	Muži 60+	Ženy 55+	Nezistené	Pred prod	Pro dukt	Po prod
					15-59	15-54		55+				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Lisková	2 126	1 039	1 087	367	688	587	174	310	0	17,3	60,0	22,8

Hustota obyvateľstva

Rok	1991	2001
Hustota obyvateľstva na 1km ²	135	136

Veková štruktúra – obec Lisková v %

Rok	Počet obyvateľov		Počet percent	
	1991 – 2111 obyv	2001 – 2126 obyv	1991	2001
predproduktívny vek	460	367	21,80%	17,30%
produktívny vek	1171	1275	55,50%	60,00%
poproduktívny vek	480	484	22,70%	122,70%

Obec Lisková patrí do okresu Ružomberok. Obec Lisková má katastrálnu výmeru 1594.6065 ha ha, na 1 km² katastrálneho územia pripadlo v roku 2001 135 obyvateľov. Napriek tomu, že demografický vývoj na Slovensku je charakterizovaný postupným spomaľovaním reprodukcie obyvateľstva. V najbližších rokoch sa predpokladá ďalší rast počtu obyvateľov, ktorý bude zapríčinený najmä prirodzeným prírastkom a prisťahovaním, ktoré spôsobí rozvoj rekreácie a cestovného ruchu.

Základné údaje o ekonomicky činnom obyvateľstve obce Lisková(r. 2001)

Obec	Počet trvale bývajúcich obyvateľov			Ekonomicky aktívne osoby			Podiel Ekon. aktív. z trvale býv. obyv.(v %)
	celkom	muži	ženy	spolu	muži	Ženy	
1	2	3	4	5	6	7	8
Lisková	2 126	1 039	1 087	1 037	561	476	48,8

Pri sčítaní ľudu v roku 2001 žilo v Liskovej 1 037 ekonomicky aktívnych ľudí, čo predstavuje 48,8 % z trvale bývajúcего obyvateľstva. Z tohto počtu 1 037 ekonomicky činných obyvateľov je 476 ekonomicky činných žien (45,9%) a 561 ekonomicky činných mužov (54,1%).

Podľa údajov Obecného úradu v Liskovej ekonomicky činní obyvatelia pracujú v miestnych prevádzkach firiem, na družstve, v lese, v okresnom meste Ružomberok, Liptovskom Mikuláši, v Dolnom Kubíne a v Čechách.

ZAMESTNANOSŤ

Okres Ružomberok patrí v posledných rokoch k okresom s pomerne vysokou nezamestnanosťou v rámci Žilinského kraja. Súvisí to s vysokou mierou prirodzeného prírastku a nedostatočnými aktivitami samotného obyvateľstva i regiónu vytvárať pracovné príležitosti.

Index vitality a index ekonomického zaťaženia obce Lisková

Obec	Index vitality		Index ekonom. zaťaženia	
	r.1991	r.2001	r.1991	r.2001
1	2	3	4	5
Lisková	95,80	75,80	80,30	68,30

Samotná obec sa však zaraďuje medzi obce s nižšou mierou nezamestnanosti. Väčšina nezamestnaných je v stave nezamestnanosti do 12 mesiacov, čo je dôsledok krátkodobo nezamestnaných na dobu určitú. Z rozboru štruktúry nezamestnaných podľa vzdelania vyplýva, že najvyššie percento nezamestnaných pochádza zo skupiny obyvateľov s najnižším stupňom vzdelania (základné alebo učňovské vzdelanie bez maturity). Z hľadiska vekovej štruktúry nezamestnaných predstavuje najvýznamnejšiu položku veková kategória obyvateľov 20-24 rokov – jedná sa prevažne o mladých ľudí po skončení školy, ktorí majú malé pracovné skúsenosti.

Plán, prognóza

Vzhľadom na dobre zabezpečenú reprodukciu pracovnej sily v obci a súčasnej miery nezamestnanosti je potrebné pripraviť stavebné pozemky pre mladých obyvateľov a súčasne znížiť nezamestnanosť vytváraním nových pracovných príležitostí, hlavne v oblasti výroby, rekreácie a cestovného ruchu. Tento cieľ sa dá dosiahnuť hlavne podporovaním výrobnjej sféry, agroturistiky a rekreácie nasledovne:

- podporovať ekologickú výrobu akéhokoľvek druhu,
- v poľnohospodárskej výrobe sa orientovať na finálne spracovanie výrobkov/ pečenie chleba, výroba mliekárenských a mäsových výrobkov, konzervovanie lesných plodov a pod./
- modernizovať jestvujúce výrobné prevádzky a orientovať výrobu na vlastný výrobný program,
- podporiť vznik drobných prevádzok výrobných služieb, oživenie remeselnej a tradičnej výroby hlavne formou agroturistiky,
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj športu, rekreácie a cestovného ruchu,
- podporovať ubytovanie v súkromí v rámci rozvoja cestovného ruchu.

A.2.3.2. Bytový fond

Východiskový stav

Pri riešení funkčnej zložky bývania je potrebné zohľadniť celkové tendencie vývoja, ktoré je nutné sledovať v časovom horizonte 3 a 4 desaťročí, prezentovaných sčítaním ľudu, domov a bytov. Podľa sčítania ľudu, domov a bytov v roku 2001 boli v obci Lisková nasledovné údaje:

Štruktúra bytového fondu obce Lisková v rokoch 1970 - 1991

Obec	Trvale obývané byty			Veľkosť bytu				Byty postav. v rokoch				Neobývané byty	
	1991	1980	1970	1ob.	2	3	4+	-1919		1920-1970	1971-1991	spolu	Nevyčl.rekr.
				miest	izby	izby	lzieb	abs.	v%				chalupy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lisková	654	651	597	66	183	194	211	101	15,4	394	159	98	13

Ukazovatele úrovne bývania obce Lisková v r. 1991

Obec	Trvale obýv. Byty vybavené				počet obyt. miest (8+m ²)	obytná plocha bytov	počet HD v bytoch	počet CD v bytoch	Na 1 trvale obýv. byt		
	vodovo dom	vlastnou kúpeľ. sprch.k.	vl. spl. zácho dom	ústr. etáž. kúr.					osôb	obyt. miest (8+m ²)	m2 obyt. plochy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lisková	559	539	497	442	1975	33919	692	722	3,25	3,02	51,9

Ukazovatele úrovne bývania obce Lisková (r.2001)

Obec	Priemerný počet					Podiel trvale obýv. bytov vybavených %						
	Trv. býv. osôb na trv. 1 obyv.byt	m2ob.plochy na 1 trv. obýv.byt	Obyt.miest .na1 trv. obýv. byt	Trv.býv.osôb na 1 obytnú miest.	M2obyt plochy na osobu	Ústr. kúrením	Kúpeľňou alebo sprch. Kútom	Autom . práčkou	Rekreač. chatou, domčekom chalupou	autom	Počí tačom	
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12	13	
Lisková	3,23	62,3	3,61	0,89	19,3	66,3	91,1	54,2	203	35,5	9,1	

Domový fond obce Lisková v r. 2001

Obec	Celkový počet domov	Z toho trvale obývané				
		spolu	v tom			
			v rod. dom.	% podiel	v ostatných	% podiel
1	2	3	4	5	6	7
Lisková	749	600	598	79,84	148	19,89

Bytový fond obce Lisková r. 2001

Obec	Celkový počet bytov	Z toho trvale obývané			Z toho neobývané byty	
		spolu	v tom		Neobývané byty počet	% podiel na celk. Počet bytov
			v rod. dom.	% podiel z trvale obýv.		
1	2	3	4	5	6	7
Lisková	812	662	660	81,52	148	18,23

Obec Lisková 2001 mal 812 bytov. Z toho trvale obývaných v rodinných domoch je 660 bytov (81,28%) a neobývaných 148 bytov (18,72%).

Obec Lisková z demografického hľadiska javí ako obec prevažne a obytnou funkciou a perspektívne obytno - priemyselno - rekreačnou funkciou. Ekonomické a priestorové možnosti sú kladné.

Prehľad neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti obce Lisková (r. 2001)

Obec	Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti							
	spolu	zmena užívateľa	určený na rekreáciu	uvolnený na prestavbu	Nespôsobilý na bývanie	po kolaudácii	v pozostalostnom alebo súdnom konaní	Z iných dôvodov
1	2	3	4	5	7	8	9	
Lisková	139	1	21	7	13	2	6	89

Kvalitatívne ukazovatele úrovne bývania v Lisková v r. 1991 a 2001

Obec	Koeficient obýv. bytov (osôb/byt)		Na 1000 obyv. pripadá bytov	
	r. 1991	r. 2001	r. 1991	r.2001
1	2	3	4	5
Lisková	3,22	3,21	309	311

Tab. č.A14. Ekonomická aktivita obyvateľstva v Liskovej v r. 2001

Obec	Počet	Miera	Odchádzajúci za prácou	
	ekonomíc.	ekonom.	Absent. počet	% podiel z EA
	akt. obyv.	aktivity		
1	2	3	4	5
Lisková v r. 1991	1048	49,29	830	79,20
Lisková v r. 2001	1037	48,8	-	-

Prognózovaný vývoj obyvateľov, domov a bytov v obci Lisková do 2040

Rok	2001	2020	2040
Počet obyvateľov	2126	2126 + 458 = 2 584	2126 + 458 + 284 = 2868
Počet domov	713	713 + 135 = 884	884 + 81 = 965
Počet bytov	661	661 + 131 = 792	792 + 81 = 873
Obývanosť/obyv/byt/	3,30	3,50	3,50

Plán, prognóza

Nárast počtu domov a bytov sa dosiahne

- regeneráciou, resp. prestavbou v súčasnosti neobývaných priestorov,
- prestavbou a modernizáciou súčasných bytov,
- novou výstavbou vo forme intenzifikácie súčasnej obytnej štruktúry,
- súbežnou výstavbou mimo zastavaného územia obce.
- vo výrobe je potrebné doceliť rovnováhu medzi fyzický (investíciami do technológií) a ľudským potenciálom (pracovnými zdrojmi),
- zabezpečiť zdravotné, sociálne, vzdelanostné, kultúrne a športové potreby obyvateľov a pracovné príležitosti pre nich, zosúladiť programov vzdelanosti a znižovania nezamestnanosti a vytvárať pracovné miesta, hlavne v oblasti cestovného ruchu a rekreácie.

4.1.3 Súhrnné zhodnotenie

Obec Lisková sa z demografického hľadiska javí ako obec prevažne s obytnou funkciou a perspektívne obytno - priemyselno - rekreačnou funkciou.

V oblasti pracovných príležitostí sa obec prejavuje vysokou vychádzkou za prácou (Ružomberok, liptovský Mikuláš, Dolný Kubín, Česko). Bolo by vhodné posilniť miestne ekonomické aktivity, aby vytvorili aspoň doplnkové pracovné príležitosti.

A.2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

A.2.4.1. Poloha a význam obce v rámci štruktúry osídlenia, funkčné a priestorové usporiadanie širšieho územia, ich vplyv na socioekonomický potenciál a územný rozvoj obce

Lisková sa nachádza v prímestskej oblasti mesta Ružomberok, pri železničnej trati Žilina - Košice a vo vzdialenosti cca 1 km od štátnej cesty I / 018. Územie katastrálneho územia obce Lisková ohraničuje katastrálne územie obcí na severe Valaská Dubová, na východe Lúčky, Turík, Liptovská Teplá, Ivachnová, na juhu Sliache, Liptovská Štiavnica, Štiavnička, na západe Ružomberok, Martinček a Likavka. Mikroregionálne vzťahy sú značné s mestom Ružomberok a obcou Turík a Liptovská Teplá. Makroregionálne vzťahy nie sú rozvinuté.

Riešené územie Lisková je súčasťou Liptovskej kotliny, rozkladajúcej sa od Ružomberku až po Lipt. Hrádok. Je ohraničená hrebeňom Nízkych a Západných Tatier, Chočského pohoria a Fatry. Základné geosystémy - rieka Váh, vodná nádrž Liptovská Mara a vegetácia so zastúpením flóry a fauny určujú ťažiskovú funkciu tohto územia, ktorou je rekreácia a cestovný ruch založený na rozvoji vidieckej kultúry, spoznávaní prírody a ako východzí bod rehabilitačných procedúr v termálnych kúpeľoch Bešeňová, v kúpeľoch Lúčky a pri vodnej nádrži Liptovská Mara. Lisková sa nachádza v blízkosti Ružomberku – časť priemyselného areálu Mondy SCP a.s. Ružomberok je situovaná v katastrálnom území obce. Súčasťou katastrálneho územia obce je športové letisko a colnica, čo dáva predpoklad využitia ubytovacieho potenciálu obce.

A.2.4.2. Väzby obce na záujmové územie

Obec Lisková je súčasťou Žilinského kraja. Na základe spracovaného ÚPN-VÚC Žilinského kraja možno uviesť nasledovné údaje o štruktúre osídlenia a identifikovať postavenie obce Lisková v týchto štruktúrach. Pozn.: údaje sú prevzaté z ÚPN – VÚC Žilinský kraj.

Ťažiská osídlenia

ÚPN-VÚC Žilinského kraja v súlade s koncepciou územného rozvoja Slovenska člení ťažiská osídlenia podľa významu do štyroch kategórií:

1. Ťažiská osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu (6 ťažísk v SR). Na území Žilinského kraja je to žilinsko-martinské ťažisko, ktoré je vytvorené okresmi: Žilina, Čadca, Kysucké Nové Mesto, Bytča, Považská Bystrica, Púchov, Martin a Turčianske Teplice.
2. Ťažiská osídlenia nadregionálneho a celoštátneho významu (6 ťažísk v SR). Na území Žilinského kraja je to liptovskomikulášsko – ružomersko – dolnokubínske ťažisko.
3. Ťažiská osídlenia regionálneho významu /7 ťažísk na území SR). Na území Žilinského kraja nie je vyšpecifikované ani jedno.
4. Ťažiská osídlenia miestneho významu /19 ťažísk v SR). Na území Žilinského kraja sa nachádza tvrdošinsko-námestovské ťažisko osídlenia.

Rozvojové osi

Na území Žilinského kraja možno identifikovať nasledovné sídelné rozvojové osi:

- Urbanizačné pásy celoštátneho, resp. nadregionálneho významu:
  - povážská sídelná rozvojová os. od Bratislavy smerom na Trnavu a Považie a Žilinu
  - **žilinsko-tatranská sídelná rozvojová os: Žilina – Martin cez Ružomberok, Liptovský Mikuláš a Poprad na Spiš**
  - kysucká sídelná rozvojová os: Žilina – Čadca – hranica s Českou republikou, resp. s Poľskom
- Sídelné rozvojové osi regionálneho významu
  - sídelná os prechádza údolím Čierňanky v smere Z – V /Svrčinovec-Skalité-PR)
  - sídelná os prechádza Turčianskou kotlinou v smere S – J (Martin – Turčianske Teplice)
  - **sídelná os spája Liptov a Oravu v smere J – S (Ružomberok – Dolný Kubín – Tvrdošín – Trstená)**
- Sídelné osi subregionálneho významu
  - sídelná os v údolí hornej Kysuce (Čadca – Turzovka – Makov)
  - sídelná os v údolí Bystrice (Krásno nad Kysucou – Stará Bystrica – Nová Bystrica s dopravným prepojením
  - sídelnú os v údolí Bielej Oravy
  - sídelná os v údolí Rajčianky (Žilina – Rajec)
  - sídelná os v údolí Varínky (Varín – Terchová)
  - sídelná os v údolí Oravy (Istebné – Párnica – s dopravným prepojením na os celoštátneho významu pre Kraľovanoch
  - sídelná os v údolí Bielej Oravy (Námestovo – Zákamenné – Oravská Lesná s dopravným prepojením na sídelnú os v údolí Bystrice
  - sídelná os v údolí Polhoranky (Námestovo – Oravská Polhora)
  - sídelná os v smere Trstená – Suchá Hora – hraničný prechod s Poľskom
- Na krajskej úrovni je za prioritnú navrhovaná subregionálna sídelná rozvojová os prepájajúca územia mimo hlavných dopravných koridorov
  - Horné Kysuce s Hornou Oravou s pokračovaním na Poľskú republiku. Navrhnutá je súvislá rozvojová os od hraníc ČR (SR – Makov – Turzovka – Čadca – Nová Bystrica – Oravská Lesná – Zákamenné – Námestovo – Tvrdošín – Trstená – Suchá Hora – hranica s SR/PR. Návrhom tejto sídelnej rozvojovej osi s adekvátnym dopravným skeletom sa vytvárajú podmienky pre zintenzívnenie socioekonomických väzieb prihraničných oblastí Česka, Slovenska a Poľska, čo bude výrazným rozvojovým impulzom tohto doteraz málo rozvinutého územia.

Sídelné centrá

- Sídelná štruktúra územia kraja pozostáva z 315 administratívnych sídel, so 16 centrami s nasledovným významom:

- Žilina	celoštátny až medzinárodný
- Martin	nadregionálny až celoštátny
- Liptovský Mikuláš	nadregionálny
- Čadca	regionálny až nadregionálny
- Ružomberok	regionálny až nadregionálny
- Dolný Kubín	regionálny
- Bytča	subregionálny až regionálny
- Kysucké Nové Mesto	subregionálny až regionálny
- Námestovo	subregionálny
- Rajec	subregionálny
- Tvrdošín	subregionálny
- Turčianske Teplice	subregionálny
- Trstená	subregionálny

- Turzovka	subregionálny
- Vrútky	subregionálny
-Rozvojové sídla v jednotlivých okresoch	
- okres Čadca	Krásno nad Kysucou, Raková, Skalité, St.Bystrica
- okres Dolný Kubín	Istebné
- okres Martin	Sučany, Turany
- okres Námestovo	Zákamenné
- okres Tvrdošín	Nižná
- okres Žilina	Dolný a Horný Hričov, Varín

V súlade s celoslovenskými trendami dobudovania terciálnych centier navrhujeme rozvoj okresných sídel, pričom zvýšenú pozornosť z hľadiska regionálnej politiky bude potrebné venovať podpore menších terciálnych centier (Bytča, Kysucké Nové Mesto, Turčianske Teplice, Tvrdošín a Námestovo), ale aj rozvoju ďalších sídel zapojiteľných do sústavy terciálnych centier (Rajec, Turzovka, Nižná, Vrútky, Trstená, Liptovský Hrádok) a tiež potenciálnych centier (Dolný Hričov, Varín, Nižná, Istebné, Sučany, Krásno nad Kysucou, Raková, Skalité, Stará Bystrica a Zákamenné).

Lisková, vďaka svojmu polohovému potenciálu, ktorý je daný lokalizáciou v blízkosti cesty I/18 a susedstvom s mestom Ružomberok má predpoklady všestranného rozvoja.

A.2.4.3. Územný priemet ekologickej stability krajiny, zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí prírody a krajiny

Východiskový stav

Chránené územia prírody a krajiny

- európske chránené územia

V území katastra sa nachádza európske chránené územie Choč SKUEV0305, ktoré sa prakticky územne kryje s NPR Choč. Dôvodom ochrany je ochrana biotopov európskeho významu: Horské kosné lúky (6520), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Horské smrekové lesy (9410), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kosodrevina (4070) a druhov európskeho významu: črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*) a uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*).

- územná ochrana prírody

V južnej časti katastra od štátnej cesty I/18 prebieha hranica súčasného ochranného pásma Národného parku Nízke Tatry. Na sever od Váhu ponad obec prebieha návrh ochranného pásma Národného parku Chočské vrchy a jeho vlastné územie má prebiehať upätím Chočských vrchov.

V Chočských vrchoch je v súčasnosti vyhlásená *Národná prírodná rezervácia Choč*. Celková výmera rezervácie je 1428.05 ha. Dôvodmi ochrany sú osobitosti a zvláštnosti tektonicko-geomorfologického vývoja, vplyvu podlažia klímy v závislosti od nadmorskej výšky. Osobitný vedecký a kultúrny význam má hojné zastúpenie vzácných a chránených druhov rastlín a živočíchov. Územie je využiteľné pre vedecký výskum, študijné ciele, turistiku aj kultúru.

V chránenom území sú platné ochranné podmienky piateho stupňa ochrany podľa zákona ochrane prírody a krajiny.

Národnou prírodnou pamiatkou je *Liskovská jaskyňa* nachádzajúca sa v lokalite Mních. Jaskyňa je vytvorená vo vápencovej kryhe vystupujúcej z flyšových hornín Liptovskej kotliny. Vchod sa nachádza vo východnej časti vrchu Mních vo výške asi 500 m n.m. Jaskyňa je výsledkom eróznej a korózneho činnosti vôd Váhu a atmosférickej vody. Vznikla po puklinách smerom SZ-JV a SV-JZ a po vrstevných plochách. Výplň jaskyne tvorí najmä hlinito-štrkový fluvialny materiál. Jaskyňa je známa od konca 19. storočia aj ako významná archeologická a paleontologická lokalita. Cieľom ochrany jaskyne je zachovať jej najpôvodnejší stav. Význam spočíva v jej geomorfologických, archeologických a paleontologických hodnotách. Ochranné pásmo jaskyne bolo vyhlásené Všeobecne záväznou vyhláškou KÚ v Žiline č. 5/2003 z 29.10.2003. V jaskyni ako i v jej ochrannom pásme platí osobitný režim ochrany vymedzený §24 zákona ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z. a nevzťahujú sa na ňu stupne ochrany iných druhov chránených území.

Severne tesne nad obcou sa nachádza *prírodná rezervácia Mohylky*. Výmera je 0.7481 ha. Územie prezentuje odkryvy brekcií a zlepcov mnohonásobne sa striedajúcich s lavicami organodetrítických až organogénnych vápencov. Hrúbka lavíc numulitových vápencov je až 150 cm uprostred ktorých sú plochy slieňovcov neobyčajne bohatých paleontologickými zvyškami. Hlavným motívom ochrany je paleontologická stránka lokality. V rezervácii platí 4. stupeň ochrany podľa vyhlášky KÚŽP v Žiline č. 7/2004 z 3.5.2004 - ú. od 1.7.2004.

Vo východnej časti katastra pri rieke Váh do riešeného územia čiastočne zasahuje *prírodná rezervácia Ivachnovský luh*.

Celková výmera je 10.04 ha. tvorený je pozostatkami niekdajšieho luhu - rozptýlenými krovinami, brehovými porastami vrb s roztrúsenou jeľšou patriace do zväzu *Salicion albae*. Stupeň pôvodnosti a zachovanosti územia je vysoký. Dôvodom ochrany bolo zachovanie fragmentu lužného lesa v jednej z najsevernejších oblastí Slovenska.

Pri ceste spájajúcej Likavku a Liskovú sa nachádza v západnej časti katastra *prírodná pamiatka Skalná päst'*. Jedná sa o skalný útvar s výškou 6m, šírkou v hornej časti 4.5 m a v spodnej 2.5 m. Skalná päst' sa nachádza na styku chočskej

jednotky mezozoika s karpatským paleogénom. Skala vznikla pravdepodobne rozmodelovaním vápencov spôsobeným intenzívnym vplyvom rôznorodých erózných činiteľov.

Pri tej istej ceste ale východne za obcou v smere na Liptovskú Teplú bol vyhlásený *chránený strom* jedinca lipy malolistej.

- ochrana drevín

Pri tej istej ceste ale východne za obcou v smere na Liptovskú Teplú bol vyhlásený *chránený strom* jedinca lipy malolistej.

- systémy ekologickej stability (ÚSES)

Z prvkov regionálneho ÚSESu sa v riešenom území nachádza:

nadregionálne biocentrum Choč, ktoré sa prakticky kryje s NPR Choč. Uvedené biocentrum je obkolesené nadregionálnym biokoridorom prebiehajúcim orografickým celkom Chočských vrchov. Ďalším nadregionálnym biokoridorom je koridor rieky Váh. K miestnym biocentrám patrí vrch Mních s ochranným lesmi, Skalnou päsťou a Liskovskou jaskyňou. Ivachnovský luh je podobne zaradený do kategórie miestneho biocentra.

Interakčnými prvkami možno chápať plochy drevinovej vegetácie v poľnohospodárskej krajine, ktoré zostali z rôznych dôvodov zachované vo viac-menej prirodzenom stave.

Ako stresové javy možno chápať prvky narušujúce priebeh alebo stav prirodzených prírodných procesov v najvyššobecnjšom zmysle. Územie koncentruje viacero súčasných aj potenciálnych negatívnych javov z hľadiska prírody. K súčasným patrí takmer bezprostredný vplyv celulóžky v Ružomberku, vplyv bariérového efektu železnice, cesty prvej triedy ako umelých bariér (je tu aj vplyv prirodzenej bariéry Váhu). K potenciálnym patrí najmä návrh výstavby diaľnice prechádzajúcej naprieč katastrom. Vďaka procesu EIA tu však možno očakávať čiastočné zmiernenie jej negatívnych vplyvov, najmä umožnením pohybu naprieč (budovanie dostatočne presvetlených viaduktov diaľnice pre bezpečný prechod zvere).

Ekostabilizačné opatrenia ako časť navrhovaných opatrení R-ÚSESu sú spomínané ako zachovanie súčasnej štruktúry krajiny v miestach menej narušených.

Prírodné zdroje

- ochrana lesných zdrojov

Lesy nachádzajúce sa v riešenom území patria organizačne do LHC Liptovská Teplá a LHC Biely Potok, kde sa nachádza len lesný porast prírodnej rezervácie Ivachnovský luh. Výmera lesov je podľa ÚHDP 559.7837 ha čo tvorí 36 % z výmery katastra. Lesy sa nachádzajú najmä v jeho severnej časti v Chočských vrchoch. Nachádzajú sa tu lesy hospodárske, osobitného určenia (Ivachnovský luh) a ochranné lesy. Územie patrí do poľovného revíru Likavka-Choč.

- ochrana vodných zdrojov

V katastri sa nenachádzajú vodné zdroje. Severne od zastavaného územia s nachádza 1 vodárenská akumulčná nádrž na pitnú vodu – vodojem 2 x 400 m³

- ochrana pôdných zdrojov

Chránenu pôdov v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy je pôda s bonitou od 1. do 3. bonitnej triedy a pôda s vykonanými investičnými zásahmi. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6 a tak chránená pôda je len meliorovaná, ktorá sa tu nachádza najmä v južnej a v severnej časti katastra.

- ochrana genofondových zdrojov

Za genofondové plochy môžeme považovať plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi. Lesné genofondové plochy boli spomínané vyššie a ďalej sem patria vybrané plochy príliš neovplyvnené hospodárením, niektoré podmáčané a mokradné lokality.

Plán, prognóza

Prieskum a analýza krajinnej štruktúry možno vo vzťahu k územnému plánu chápať ako potrebný podklad pre poznanie stavu krajiny v danom území a jeho poznatky by sa mali premietnuť aj do schvaľovaných a záväzných častí územného plánu. Nami predkladané riešenie spočíva v priamom zahrnutí limitných a regulatívnych opatrení krajinno-ekologického charakteru do záväzných a smerných častí územného plánu.

V rámci spracovania územného plánu sa v zmysle usmernenia Ministerstva životného prostredia podľa potreby aktualizujú okresné ÚSESy.

A.2.4.4. Funkcie obce saturované v záujmovom území

Obec Lisková sa javí ako **obec prevažne s obytňou a výrobnou funkciou a prespektívne obytno-výrobnou-rekreačnou funkciou**. Jednotlivé funkcie zastavaného územia obce Lisková sú situované v rámci zastavaného územia obce, ktorého hranice sa upresnili k 1.1.1990.

Obytná zóna

Sídelný útvar Lisková je sformovaný okolo cesty III/ 018104 a III/ 018104, ktorá nadväzuje na štátnu cestu I/18 (Ružomberok - Liptovský Mikuláš) a návazne na diaľnicu D1 (úsek 9-7220).

História sídla Lisková potvrdzuje jej prírodný potenciál okolia je veľký a zaujímavý pre osídencov už v období neolitu a paleolitu. Vtedy vzniká jaskynné sídlisko Lisková vo vrchu Mních (bukovohorská kultúra). Z obdobia eneolitu sa zachovala kanelovaná keramika, ďalej sa zachovali pamiatky z mladšej doby bronzovej (kultúra lužická) a z doby rímskej (kultúra púchovská). Najstaršie zmienky o obci sú z roku 1251 – 1252 . Obec patrila likavskému panstvu. V roku 1625 dostala obe

výsadu variť pivo a otvoril sa kameňolom. V 20. storočí žilo v obci 1670 obyvateľov, ktorí sa venovali poľnohospodárstvu, remeslám alebo pracovali ako nádenníci. Z architektonického hľadiska obytná zóna obce charakterizovala v 18. a 19. storočí drevená architektúra, čo vychádza z prírodných podmienok regiónu. Zrubové domy a hospodárske staviská boli v minulosti z nekresaných, neskôr z obojstranne kresaných brvien, spájaných v rohoch na rybinu. Strechy boli sedlové, štíty doskové s úzkym ostreším, krytiny šindľové. Urbanistickou celistvosťou a architektonickou jednotou v minulosti pôsobili časti uličnej zástavby obytných domov v centre obce, kde je dodnes najväčšia hustota zástavby. Zaujímavosťou urbanistickej zástavby bolo situovanie obytného domu k ulici a hospodársky objekt na koniec parcely s východom na pole. Neskôr sa pristával ďalší obytný dom k jestvujúcemu smerom dovnútra parcely a ďalší hospodársky objekt k jestvujúcemu hospodárskemu objektu smerom dovnútra parcely. Takto pokračovala výstavba kým sa nezastavala celá parcela. V poslednom období sa mení drevený zrubový domový fond na murované objekty prízemné s úplne alebo čiastočne zapusteným suterénom s využitým podkrovím a sedlovou, pultovou alebo valbovou strechou. Stred zastavaný typickou liskovkou zástavbou sa obostaval, vymenili sa majitelia a priechodné dvory sa stali problémom. Objekty občianskej vybavenosti (škola, kultúrne stredisko, zdravotné stredisko, knižnica, nákupné stredisko) sú dvojpodlažné, umiestnené v centre obce, svojou mierkou a objemom podčiarkujú v niektorých prípadoch nie najvhodnejším spôsobom svoju dôležitosť. Začiatkom 20. storočia začali tu prenikať vplyvy urbanizmu mestských domov, najmä po II. svetovej vojne, radikálne mení modernizácia tradičných domov a nová výstavba z netradičných stavebných materiálov podľa súčasných staviteľských importovaných vzorov a dostupných ekonomických možností stavebníkov.

Občianska vybavenosť je sústredená v strede obce, ktorý tvorí areál kostola, cintorín, obecný úrad, kultúrny dom, knižnica, obchody, služby a požiarna zbrojnica. Súčasťou občianskej vybavenosti obce je základná škola, materská škola, futbalové ihrisko a letisko.

Rekreácia je budúcnosťou obce. V súčasnosti význam obce Lisková vzrastá úmerne s rastom významu blízkeho mesta Ružomberok ako strediska turizmu a cestovného ruchu, termálneho kúpaliska Bešeňová a kúpeľov Lúčky. Prechodné ubytovanie zabezpečuje kultúrny dom (50 lôžok) a ubytovňa v športovom areáli (42 lôžok). Stravovanie poskytujú 3 pohostinstvá (172 miest pri stole).

Výroba

Poľnohospodársky dvor je lokalizovaný smerom severovýchodným od stredu obce. Chov dobytky a oviec predurčujú lúky a pasienky, nachádzajúce sa v katastri obce Lisková. Obec Lisková sa nachádza v blízkosti priemyselného mesta Ružomberok. Cez riešené územie prechádza cesta I/18 a hlavná železničná trať Bratislava – Žilina – Košice. V kastrálnom území obce Lisková - medzi cestou I/sa nachádza časť 18 a železnicou - sa nachádza časť priemyselného areálu MONDI SCP a. s. Ružomberok. Veľká časť nákladnej dopravy do tohto areálu prechádza po hlavnej prístupovej ceste do obce z cesty I/18. Táto skutočnosť a prítomnosť ďalších dvoch areálov – areálu Colnice a areálu Slovenského kontajnerového servisu – Terminal kombinovanej dopravy ŽSR má za následok veľké preťaženie prístupovej cesty do zastavaného územia obce Lisková.

Technická vybavenosť.

Sídlny útvar Lisková je sformovaný okolo cesty III/ 018104 a III/ 018104, ktorá nadväzuje na štátnu cestu I/18 (Ružomberok - Liptovský Mikuláš) a návazne na diaľnicu D1 (úsek 9-7220). Južnou časťou zastavaného územia obce prechádza železničná trať Žilina - Košice, ktorá bola postavená v rokoch 1868-1884 za richtára Štefana Šrobára. V rokoch 1877-78 bola postavená železničná stanica. Hlavné prepravné vzťahy smerujú do Liptovskej Teplej a Lúčok na jednej strane a do Ružomberka na druhej strane.

V obci Lisková je vybudovaný čiastočne zokruhovaný verejný vodovod . Tento vodovod je ásobovaný zo zdroja L.Revúc pre mesto Ružomberok. Z vodojemu Kosovo je pre obec Lisková zriadený samostatný privádzač. Z tohto privádzača je pitná voda akumulovaná v 2 x 400 m³ vodojemoch .

V súčasnosti je obec Lisková zásobovaná elektrickou energiou z piatich distribučných transformačných staníc (DTS). Napojené sú vzdušnými VN prípojkami. Pre posilnenie terajších rozvodov a pokrytie požiadaviek plánovanej výstavby je uvažované s výstavbou ďalších dvoch DTS.

Obec Lisková je zásobovaná zemným plynom od r. 1985 z plynovodu Severné Slovensko. Pre obec je spracovaný a schválený generel plynifikácie a tento zohľadňoval rozvoj obce do r. 2000 podľa spracovaného územného plánu v tomto období. Plynifikácia obce prebiehala v rámci možností výstavbou miestnych plynovodov s napojovaním odberateľov bytovej výstavby IBV a HBV, VO a MO s komplexným zásobovaním plynom pre účely vykurovania, varenia a technológie. Zásobovanie plynom obce je z regulačnej stanice - VVTL/STL umiestnenej na okraji obce Pod baňou s napojením na VVTL plynovodnú prípojku vybudovanú pre SCP s napojovacím plynovodom STL o tlaku 0,1 MPa. Na území obce sú sú vybudované ďalšie doregulačné stanice s reguláciou STL/NTL v jednotlivých uliciach. Považujeme uvedený systém miestnych plynovodov ako kombinovaný.

A. 2. 5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Súčasný stav nášho vidieka, t. j. jednotlivých obcí a krajiny, ktorá ich obklopuje, je výsledkom zložitého historického vývoja. Budúcnosť vidieka je závislá od konkrétneho stavu obce a od celého radu podmienok a predpokladov vychádzajúcich z možností hospodárskeho a politického vývoja Slovenska.

Slovenský vidiek charakterizuje

- hustá sieť obcí,

- zložitosť konfigurácie terénu,
- na malej ploche štátu rôzne klimatické podmienky,
- množstvo malých a stredných vodných tokov,
- pomerne hustá dopravná sieť,
- prevažne koncentrovaná forma zástavby (vo vyšších polohách roztrúsená, kopaničiarska forma zástavby),
- pomerne rozsiahle poľnohospodárske areály.

Vidiek je nesmierne dôležitý pre celé štátne hospodárstvo, pre zachovanie základných zdrojov (ovzdušia, pôdy, vody, vegetácie) a pre pobyt trvalý alebo prechodný (rekreácia). O tento priestor sa musí niekto starať. Najväčším nebezpečením je pozvoľný zánik poľnohospodárskeho stavu, spôsobený neregulovanou nadvýrobou potravín, stratou odbytu domácich poľnohospodárskych výrobkov vplyvom zahraničných konkurentov a tým stratou zamestnania obyvateľov vidieka.

Za účelom podpory viacfunkčného poľnohospodárstva bola vypracovaná v roku 1996 Ekosociálna konvencia európskej agrárnej politiky, ktorej cieľom trvale udržateľného obhospodarovania územia s produkciou potravín a obnoviteľných surovín, pri zachovaní obrazu krajiny, ďalej ochrana pôdy, vody, ovzdušia pred poškodením, zachovanie typických krajinných prvkov a objektov ľudovej architektúry, zaistenie sociálne korektných príjmov pre poľnohospodárov a ochranu poľnohospodárstva pred negatívnymi účinkami dovozu potravín z tretích zemí. Ekosociálna konvencia európskej agrárnej politiky nie je jediným dokumentom európskej únie, smerujúcim k budúcnosti vidieka. V roku 1993 sa vypracovala Charta vidieckeho priestoru, ktorá slúži ako smernica ochrany vidieka. V nej sa presadzuje nutnosť chrániť biodiverzitu vidieka, vytvorenú striedaním polí, lúk, pasienkov, lesov, vodnými tokmi a vidieckymi stavbami, chániť produkčnú schopnosť krajiny a vytvárať podmienky pre uzavretosť prírodných kolobehov, pre výrobu obnoviteľných surovín, pre rekreačné využitie krajiny s dodržaním rovnováhy medzi rozvojom turizmu a rekreácie a ochranou prírody.

V rámci Charty boli v 24 európskych štátoch vytvorené Programy obnovy dediny, ktoré navrhli systém na odstraňovanie nedostatkov a uspokojovanie potrieb vo sfére duchovnej aj materiálnej a systém podpory regionálnej aktivity obcí. Aj Slovensko sa zapojilo do tohto programu. Náš Program obnovy dediny je založený na iniciatíve obcí, zameraný k udržaniu a obnove kultúrnych tradícií, rozvoji miestnej ekologickej poľnohospodárskej a priemyselnej výroby, k zachovaniu vlastného obrazu, zlepšeni občianskej vybavenosti, k úprave verejných priestorov, k zlepšeniu technického vybavenia a udržaniu a účelnému využitiu celej krajiny.

Program obnovy dediny musí vychádzať zo schváleného Územného plánu obce, ktorý bude podkladom pre koordináciu všetkých aktivít v obci.

Návrh urbanistickej koncepcie rešpektuje princípy priebežne udržateľného života, optimalizuje predpokladané rozvojové procesy prírodných a antropologických štruktúr územia katastra.

Z toho hľadiska rozvoj sídla sleduje dva rozvojové horizonty:

- plánovací horizont - návrh do roku 2020
- prognózný horizont – výhľad do roku 2040

Vymedzenie horizontov je nutné chápať z hľadiska obsahu. Napĺňanie územného potenciálu horizontov je potrebné nasledovne regulovať:

- V plánovacom - návrhovom horizonte prioritná orientácia sa kladie na intenzívne využitie rozvojového potenciálu zastavaného územia obce pri súčasnom bodovaní systému ekostabilizujúcich štruktúr v celom katastrálnom území.
- V prognóznom - výhľadovom horizonte očakávané procesy rozvoja prekročia limitné hranice zastavaného územia a podľa územného plánu sa vymedzia potenciálne rozvojové plochy.

A.2.5.1. Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce

Návrh funkčného a priestorového usporiadania katastrálneho územia vychádza z niekoľkých predpokladov a hľadísk. Predovšetkým treba zdôrazniť historické hľadisko využitia zeme, ktoré vytvorilo terajšiu takzvanú druhotnú krajinnú štruktúru. Tým je dané základné rozdelenia riešeného územia na poľnohospodársky pôdny fond, lesný pôdny fond a zastavané územie. V rámci týchto základných jednotiek sa rozlišujú menšie celky legislatívne podporené katastrom nehnuteľností. Návrhy zásadných zmien tejto historickej krajinnéj štruktúry by si žiadali úplné prehodnotenie fyzicko-geografického komplexu so stanovením potenciálov pre jednotlivé druhy činností, čo by malo byť účelom M-ÚSESu. Vzhľadom k dostupným podkladom sme zvolili postup, ktorého cieľom je sprístupniť mnohokrát ťažko čitateľné výstupy územnoplánovacej dokumentácie pre ľudí, ktorým je táto určená a ktorými je aj v konečnom dôsledku schvaľovaná.

Riešené územie obce Lisková je rozdelené na:

- I. Zastavané územie obce
- II. Ostatné územia katastra obce

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov katastrálneho územia obce Lisková bolo rozdelené na 37 regulovaných zón (A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, C, D1, D2, D3, D4, D5, D6, E, F1, F2, F3, F4, F5, G1, G2, G3, G4, H, I, J, K.

V súčasnosti je zastavané územie obce Lisková legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vzťahujú sa na ňu odvody a zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce.

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov urbanizovaného územia – zastavaného územia obce Lisková bolo rozdelené na 42 regulovaných priestorov (regulovaná zóna G1, G2, G3, G4).

Vymedzenie regulovaných zón vychádzalo z platných legislatívnych noriem všeobecného a odvetvového charakteru, podrobnej prehliadky terénu, úradných rozhodnutí a požiadaviek zo strany obstarávateľa. Výsledok je pokusom o zladenie niekedy protichodných tendencií v nárokoch na územie, ktoré boli prerokované vo fáze riešenia za pozvania zainteresovaných strán.

Cieľom a účelom návrhovej mapy je okrem funkčného a priestorového usporiadania katastrálneho územia aj podľa možnosti čím názornejšie zobrazenie limitov a regulatívov, ktoré sú presne vzťahované na územia jednotlivých zón. Navrhované zóny sa svojím poslaním, funkciami, limitmi a regulatívmi neopakujú, sú jedinečné, i keď nie sú vždy priestorovo prepojené. Príslušnosť k zónam je graficky znázornená rovnakým druhom farby, niekedy boli použité aj odtiene. Takýto systém zobrazenia informácií by mal pomôcť v rýchlejšej a presnejšej orientácii v rámci rozhodovania obecnej samosprávy.

Plán, prognóza

Prírodno-ekologický potenciál mikropriestoru obce Lisková dáva predpoklady pre optimálne fungovanie obce. Tieto skutočnosti dávajú obci predpoklady pre optimálne fungovanie **regionálneho strediska vidieckej rekreácie s veľkosťou do 3100 trvalých obyvateľov s možnosťou prechodného ubytovania do 462 lôžok, návštevnosť v lete 500 a návštevnosť v zime 500 návštevníkov.**

Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a návrh novej zástavby sa opiera o snahu:

- usilovať sa o scelení pôdorysu zastavaného územia obce – dostavať predovšetkým preluky
- zamedziť nevhodné rozširovanie, prípadne predlžovanie zástavby okolo štátnych komunikácií,
- usilovať sa sústrediť objekty rovnakých funkcií do ucelených častí obce tak, aby ich prevádzka nenarušila kvalitu obytného priestoru,
- obytné objekty môžu byť spájané s objektami, ktorých funkcia neruší prioritnú obytnú funkciu - bývanie a rekreácia, bývanie a remeslá, bývanie a obchod, bývanie a služby, bývanie a malé hospodárstvo),
- usilovať sa o väzbu športových a rekreačných zariadení na prírodné prvky,
- negatívny vplyv poľnohospodárskej výroby eliminovať,
- rozširovať výrobu ekologicky nezávadnú,
- zachovať historickú hodnotu urbanistickej kompozície obce,
- navrhnuť segregáciu pešej a automobilovej dopravy, parkoviská v blízkosti objektov občianskej vybavenosti,
- navrhnuť cyklistické a vychádzkové trasy,
- chrániť prírodné prvky v obci.

A.2.5.2. Vymedzenie limitov využitia územia

Územný plán obce Lisková je založený na princípe optimalizácie možností viacfunkčného využitia krajinného potenciálu. Dbá sa na zachovanie jeho ekologickej stability, diverzibility prírodných zložiek, obnoviteľnosti zdrojov a vysokej kvality životného i obytného prostredia.

- **Limity využitia územia**

Využitie zastavaného územia i ostatného územia katastra podmieňujú všeobecne záväzné normy a limity ochranného a ekologického charakteru i špecifické urbanistické limity a z nich odvodené regulatívy územného rozvoja, definované v ÚPN obce Lisková.

Ako **ochranné limity** sa musia rešpektovať najmä: ochrana pôdneho fondu, ochrana ovzdušia, ochrana vôd, ochrana prírody a pamiatok, hygienické a bezpečnostné a iné ochranné pásma.

Ako **ekologické limity** sa v území uplatňujú hlavne kritéria pre zachovanie a skvalitnenie územného systému ekologickej stability, zachovanie a zlepšenie stavu životného a obytného prostredia, vyváženosť urbanizovaných plôch a prírodných častí, optimalizácia využívania poľnohospodárskej pôdy, lesov a zdrojov. Tieto limity majú primárny charakter a podmieňujú všetky antropologické činnosti v území.

Urbanistické limity vychádzajú z analýzy senzitivnosti a zraniteľnosti územia, zhodnotenia výkonnosti technických systémov ako je zásobovanie vodou a čistenie odpadových vôd. Syntetizujúcim výstupom je disponibilita funkčných plôch vhodných pre ďalší rozvoj a prahová hranica počtu obyvateľov, ktorí môžu v obci bývať a dotvárať priestorovú štruktúru obce.

A.2.5.3 Zásady ochrany a využitia kultúrnohistorických a prírodných hodnôt

Východiskový stav

História sídla Lisková potvrdzuje jej prírodný potenciál okolia je veľký a zaujímavý pre osídlencov už v období neolitu a paleolitu. Vtedy vzniká jaskynné sídlisko Lisková vo vrchu Mních (bukovohorská kultúra). Z obdobia eneolitu sa zachovala kanelovaná keramika, ďalej sa zachovali pamiatky z mladšej doby bronzovej (kultúra lužická) a z doby rímskej (kultúra púchovská). Najstaršie zmienky o obci sú z roku 1251 – 1252 . Obec patrila likavskému panstvu. V roku 1625 dostala obe

výsadu variť pivo a otvoril sa kameňolom. V 20. storočí žilo v obci 1670 obyvateľov, kroí sa venovali poľnohospodárstvu, remeslám alebo pracovali ako nádenníci.

V obci je niekoľko objektov, ktoré si zasluhujú pozornosť. Sú to hlavne tieto nehnuteľné kultúrne pamiatky - objekty zapísané v ústrednom zozname pamiatkového fondu na Slovensku:

Názov pamiatky	Katastrálne územie	Číslo podľa Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR
1	2	3
Pomník SNP	Lisková	ÚZPF č. 409/0
Dom pamätný	Lisková	ÚZPF č. 10517/0
Archeologická pamiatka – hradisko - Konislav	Lisková	ÚZPF č. 2172

Ďalej sú to nasledovné pamiatky, ktoré dotvárajú historicky obraz obce Lisková:

- Kostol Premenenia Pána (rímsko-katolícky)
  - moderný, 1935-1936 (arch. M.H.Harminec)
  - baroková veža s cibulou - z pôvodného gotického kostola - nadstavaná v roku 1803
- Kaplnka sv. Jána Nepomuckého - cintorín
- Kaplnka sv. Márie (1902) - pod Mníchom
- Pamätné miesto v lokalite medzihrádky, súvisiace s obdobím SNP, odporúčame v zmysle pamiatkového zákona zaradiť do evidencie pamätihodnosti obce.

Vzhľadom na nutnosť osobitnej ochrany archeologických nálezísk v zmysle § 41 odseku 3 pamiatkového zákona, predovšetkým v súvislosti s činnosťou organizovaných skupín vykrádačov je nutné, aby prípadné grafické znázornenia uvedených lokalít nebolo verejne prístupné, resp. tvorilo utajovanú prílohu územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 76 odseku 3 zákona č. 241/2001 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Nie je vylúčené, že pri zemných prácach môže dôjsť k zisteniu ďalších nálezových situácií.

Plán, prognóza

- Národné kultúrne pamiatky podliehajú ochrane podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) a akékoľvek opravy a zásahy do stavebnotechnickej podstaty je potrebné odsúhlasiť s krajským pamiatkovým úradom Žilina, pracovisko Ružomberok.

- Podľa pamiatkového zákona § 40 v súlade s § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom poriadku v znení neskorších predpisov každý občan, ktorý objaví pri stavebnej činnosti akýkoľvek archeologický nález je povinný ho ohlásiť.

- Národné kultúrne pamiatky sú dokladom historických udalostí a staviteľského majstrovstva obyvateľov Zázrivej, preto je potrebné zabezpečiť maximálnu ochranu a nepoškodzovať ich bezprostredné okolie. Objekt č. 1 sa nachádza v oplotenom areáli cintorína. Oplotenie tvorí potrebnú ochranu uvedenej pamiatky. V najbližšom okolí objektov č. 2 a č. 3, v našom prípade toto okolie určuje hranica parcely, na ktorej je objekt situovaný, navrhujeme nesituovať žiadne stavebné objekty. Ďalšou podmienkou udržania existencie pamiatkových objektov vhodne ich využívať napr. na bývanie, prípadne rekreáciu.

A.2.6. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území najmä obytného územia, zmiešaného územia, rekreačného územia a kúpeľného územia, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využitia

V súčasnosti je zastavané územie obce Lisková legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vzťahujú sa na ňu odvody a zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. V územnom pláne je navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. Súčasná a navrhovaná hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu. Predpokladané možné rozšírenie zastavaného územia obce je vymedzené plochami vhodnými na zástavbu.

Pri riešení návrhu funkčného a priestorového usporiadania územia sme vychádzali zo súčasnej krajinnej štruktúry, ktorá je odrazom dlhodobého hospodárenia v krajine a pravdivo odráža vzťah človeka k nej. Ďalším východiskom boli rôzne odvetvové záujmy ako je ochrana prírody, vodné hospodárstvo, lesné hospodárstvo, výroba, poľnohospodárstvo, rekreácia a cestovný ruch.

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov urbanizovaného územia – zastavaného územia obce Lisková bolo rozdelené na 42 regulovaných priestorov (regulovaná zóna G1, G2, G3, G4).

REGULOVANÉ PRIESTORY:

OBEC LISKOVÁ - Návrh funkčného využitia zastavaného územia obce

Regulovaný priestor				Funkcia			Pozn.
por.č.	označ.	Názov	Charakter územia	Hlavná	%	doplnková	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1	REGUL. PRIESTOR 01	obytné	RD	90	ŠR Z	
2	2	REGUL. PRIESTOR 02	obytné	RD	80	OV Z	
3	3	REGUL. PRIESTOR 03	obytné	RD	80	TDV Z	
4	4	REGUL. PRIESTOR 04	zmiešané	OV	60	Z	
5	5	REGUL. PRIESTOR 05	obytné	RD	80	DVS Z	
6	6	REGUL. PRIESTOR 06	obytné	RD	80	OV Z	
7	7	REGUL. PRIESTOR 07	obytné	RD	60	OV Z	
8	8	REGUL. PRIESTOR 08	obytné	RD	70	OV Z	
9	9	REGUL. PRIESTOR 09	obytné	RD	60	OV Z	
10	10	REGUL. PRIESTOR 10	zmiešané	DVS	60	RD DVS	
11	11	REGUL. PRIESTOR 11	obytné	RD	60	DVS OV	
12	12	REGUL. PRIESTOR 12	obytné é	RD	60	OV TDV	
13	13	REGUL. PRIESTOR 13	obytné	RD	60	OV DVS	
14	14	REGUL. PRIESTOR 14	obytné	RD	60	PHV DVS	
15	15	REGUL. PRIESTOR 15	obytné	RD	60	OV Z	
16	16	REGUL. PRIESTOR 16	obytné	RD	60	OV Z	
17	17	REGUL. PRIESTOR 17	obytné	RD	80	PHV DVS	
18	18	REGUL. PRIESTOR 18	obytné	RD	70	OV DVS	
19	19	REGUL. PRIESTOR 19	obytné	RD	80	ŠR Z	
20	20	REGUL. PRIESTOR 20	zmiešané	PHV	80	Z	
21	21	REGUL. PRIESTOR 21	obytné	RD	80	OV Z	
22	22	REGUL. PRIESTOR 22	obytné	RD	70	OV Z	
23	23	REGUL. PRIESTOR 23	obytné	RD	70	OV Z	
24	24	REGUL. PRIESTOR 24	zmiešané	RD	60	OV Z	
25	25	REGUL. PRIESTOR 25	obytné	RD	70	OV Z	
26	26	REGUL. PRIESTOR 26	obytné	RD	70	ŠR Z	
27	27	REGUL. PRIESTOR 27	obytné	RD	80	OV ŠR	
28	28	REGUL. PRIESTOR 28	obytné	RD	90	OV ŠR	
29	29	REGUL. PRIESTOR 29	obytné	RD	90	ŠR Z	
30	35	REGUL. PRIESTOR 35	šport	ŠR	80	OV Z	
31	36	REGUL. PRIESTOR 36	zmiešané	TDV	80	OV Z	
32	37	REGUL. PRIESTOR 37	zmiešané	PR	80	TDV Z	
33	38	REGUL. PRIESTOR 38	zmiešané	PR	80	TDV Z	
34	39	REGUL. PRIESTOR 39	zmiešané	PR	80	TDV Z	
35	40	REGUL. PRIESTOR 40	zmiešané	ŠR	60	TDV Z	
36	41	REGUL. PRIESTOR 41	zmiešané	PR	80	TDV Z	
37	42	REGUL. PRIESTOR 42	zmiešané	PR	80	TDV Z	

Legenda funkcií:							
RD	Bývanie v rodinných domoch						
BD	Bývanie v bytových domoch						
OV(SI)	Občianska vybavenosť, Sociálna infraštruktúra						
TDV	Technická a dopravná vybavenosť						

DVS	Drobná výroba a služby								
ŠR	Šport a rekreácia								
PHV	Poľnohospodárska výroba								
PR	Výrobné areály								
Z	Zeleň								

A.2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie

A.2.7.1. BÝVANIE

Obec Lisková sa javí ako **obec prevažne s obytnou a výrobnou funkciou a perspektívne obytno-výrobnou-rekreačnou funkciou**. Jednotlivé funkcie zastavaného územia obce Lisková sú situované v rámci zastavaného územia obce, ktorého hranice sa upresnili k 1.1.1990. Sídelný útvar Lisková je sformovaný okolo cesty III/ 018104 a III/ 018104, ktorá nadväzuje na štátnu cestu I/18 (Ružomberok - Liptovský Mikuláš) a nadväzuje na diaľnicu D1 (úsek 9-7220).

- BÝVANIE V BYTOVÝCH DOMOCH

Východiskový stav

V Liskovej sú situované 2 bytové domy - spolu 12 bytov.

Plán, prognóza

V územnom pláne sa neuvažuje s výstavbou bytových domov.

- BÝVANIE V INDIVIDUÁLNYCH DOMOCH

Východiskový stav

V obci Lisková bol zaznamenaný mierny úbytok obyvateľstva oproti roku 1970. Je to spôsobené vplyvom ďalšej výstavby priemyselného závodu SUPRA Ružomberok, ktorý znečisťoval životné prostredie blízkej Liskovej a migráciou obyvateľov do okresného mesta - Ružomberku.

Z pohľadu perspektívneho vývoja počtu obyvateľov možno predpokladať ďalší rast počtu obyvateľov, ktorý bude zapríčinený najmä prirodzeným prírastkom a obyvateľstvom, zlepšením podmienok životného prostredia, atraktívnosti územia výstavbo pripravovanej diaľnice, vlakového prekladišťa a colného skladu.

Od roku 1989 nastali celospoločenské zmeny, týkajúce sa majetkoprávnemu vysporiadaniu pozemkov. Hustá parcelácia a rozdrobenosť vlastníckych vzťahov komplikuje ďalšiu prípravu stavebných pozemkov.

Rozvoj bývania je možný doplnením zástavby v prelukách a na navrhovaných lokalitách.

Plán, prognóza

Prognózovaný vývoj obyvateľov, domov a bytov v obci Lisková do 2040

Rok	2001	2020	2040
Počet obyvateľov	2126	2126 + 458 = 2 584	2126 + 458 + 284 = 2868
Počet domov	713	713 + 135 = 884	884 + 81 = 965
Počet bytov	661	661 + 131 = 792	792 + 81 = 873
Obyvateľnosť/bytv/byt/	3,30	3,50	3,50

Počet domov a bytov existujúcich a navrhovaných regulovaných priestoroch - súvislosť s počtom obyvateľov - E-3,3 N-3,5 obyv./1 byt(ÚPN O - Lisková)

Regul. priestor č.	Počet						Spolu			Počet obyvateľov		Spolu
	Existujúce			Návrh			Domy	Ostat.	Byty	Exist.	návrh	
	Domy	Ostat.	Byty	Domy	Ostat.	Byty						
01	51	0	51	2	0	2	53	0	53	168	7	175
02	37	0	37	0	0	0	37	0	37	122	0	122
03	8	0	8	3	0	3	11	0	11	26	11	37
04	2	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
05	32	2	30	3	0	3	35	2	33	99	11	109
06	16	0	16	22	0	22	38	0	38	53	77	130
07	16	2	14	0	0	0	16	2	14	46	0	46

08	16	3	13	11	0	11	27	3	24	43	39	81
09	32	4	28	2	0	2	34	4	30	92	7	99
10	51	1	50	0	0	0	51	1	50	165	0	165
11	27	3	24	0	0	0	27	3	24	79	0	79
12	13	3	10	0	0	0	13	3	10	33	0	33
13	26	1	25	1	0	1	27	1	26	82	4	86
14	36	1	35	9	0	9	45	1	44	115	32	147
15	9	0	9	0	0	0	9	0	9	29	0	29
16	54	0	54	26	0	26	80	0	80	178	91	269
17	1	0	1	25	0	25	26	0	26	3	88	91
18	39	3	36	20	0	20	59	3	56	115	70	185
19	21	0	27	1	0	1	21	0	28	86	4	90
20	18	18	0	0	0	0	18	18	0	0	0	0
21	25	1	24	0	0	0	25	1	24	77	0	77
22	16	0	16	11	0	11	27	0	27	51	39	90
23	14	1	13	19	0	19	33	1	32	43	67	109
24	22	0	22	0	0	0	22	0	22	72	0	72
25	37	3	34	20	0	20	57	3	54	112	70	182
26	10	0	10	22	0	22	32	0	32	32	77	109
27	19	1	18	0	0	0	19	1	18	58	0	58
28	18	0	18	15	0	15	33	0	33	58	53	110
29	28	0	28	0	0	0	28	0	28	90	0	90
35	2	2	0	2	2	0	4	4	0	0	0	0
36	2	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
37	4	4	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0
38	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
39	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0
39a	MONDI SCP a.s. RUŽOMBEROK									0	0	0
40	1	1	0	1	1	0	2	2	0	0	0	0
41	9	9	0	0	0	0	9	9	0	0	0	0
42	0	0	0	4	0	0						
Spolu	713	68	651	220	4	212	932	72	863	2126	742	2868

LISKOVÁ - Charakter územia (plochy) a výškové regulatívy nových objektov v navrhovaných lokalitách

PČ	RP	RD - PRELUKY		RD - NOVÉ LOKALITY			SPOLU DOMY	Charakter územia	koeficient zastavania	Maximálna podlažnosť		
		OZN.ZÁB	DOMY	OZN.	DOMY NÁVRH	DOMY VÝHL.				RD,BD	OV	PR, DVS
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	1	REGULOVANÝ PRIESTOR 01										
		1	2				2	stabilizované	0,35	1NP+P		
2	2	REGULOVANÝ PRIESTOR 02										
							0	stabilizované	0,35	1NP+P		
3	3	REGULOVANÝ PRIESTOR 03										
		2	3				3	stabilizované	0,20	1NP+P		
4	4	REGULOVANÝ PRIESTOR 04										
							0	stabilizované	0,20		1NP+P	
5	5	REGULOVANÝ PRIESTOR 05										
		3	3				3	stabilizované	0,35	1NP+P	1NP+P	2NP+P
6	6	REGULOVANÝ PRIESTOR 06										
		6	2				2	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P	
		8				8	6	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P	

7	7	REGULOVANÝ PRIESTOR 07										
						0	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P		
8	8	REGULOVANÝ PRIESTOR 08										
		10				16	16	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P	
		13	1				1	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P	
9	9	REGULOVANÝ PRIESTOR 09										
		11	1				1	stabilizované	0,40	2NP+P	2NP+P	
10	10	REGULOVANÝ PRIESTOR 10										
						0	stabilizované	0,20	2NP+P		2NP+P	
11	11	REGULOVANÝ PRIESTOR 11										
						0	stabilizované	0,35	2NP+P	2NP+P	2NP+P	
12	12	REGULOVANÝ PRIESTOR 12										
						0	stabilizované	0,35	2NP+P	2NP+P	2NP+P	
13	13	REGULOVANÝ PRIESTOR 13										
		48	1				1	stabilizované	0,40	2NP+P	2NP+P	
14	14	REGULOVANÝ PRIESTOR 14										
		44				2	2	stabilizované	0,30	1NP+P		1NP+P
		45				3	3	stabilizované	0,30	1NP+P		1NP+P
		46				5	5	stabilizované	0,3	1NP+P		1NP+P
15	15	REGULOVANÝ PRIESTOR 15										
		47	3				3	stabilizované	0,35	2NP+P	2NP+P	2NP+P
16	16	REGULOVANÝ PRIESTOR 16										
		36	1				1	stabilizované	0,30	2NP+P	2NP+P	
		40				22	22	rozvojové	0,25	2NP+P	2NP+P	
17	17	REGULOVANÝ PRIESTOR 17										
		41				24	24	stabilizované	0,35	1NP+P		
		43				1	1	rozvojové	0,35	1NP+P		
18	18	REGULOVANÝ PRIESTOR 18										
		31	3				3	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		32	2				2	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		33	3				3	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		34	1				1	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		35	7				7	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		37	1				1	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
19	19	REGULOVANÝ PRIESTOR 19										
		30	1				1	stabilizované	0,30	1NP+P		
		38				3	3	rozvojové	0,30	1NP+P		
20	20	REGULOVANÝ PRIESTOR 20										
						0	stabilizované -poľnohospodárska výroba	0,30				2NP+P
21	21	REGULOVANÝ PRIESTOR 21										
						0	stabilizované	0,40	2NP+P	2NP+P		
22	22	REGULOVANÝ PRIESTOR 22										
		23	1				1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		24	3				3	stabilizované	0,40	1NP+P		
		25	1				1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		26	3				3	stabilizované	0,40	1NP+P		
		28	1				1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		29	2				2	stabilizované	0,40	1NP+P		
23	23	REGULOVANÝ PRIESTOR 23										
		15	1				1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		16	5				5	stabilizované	0,40	1NP+P		
		17	4				4	stabilizované	0,40	1NP+P		
		18	1				1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		19	1				1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		20	6				6	stabilizované	0,40	1NP+P		
		21	1				1	stabilizované	0,40	1NP+P		
24	24	REGULOVANÝ PRIESTOR 24										
						0	stabilizované	0,30	1NP+P	2NP+P		

25	25	REGULOVANÝ PRIESTOR 25									
		49			20		20	rozvojové	0,35	1NP+P	2NP+P
26	26	REGULOVANÝ PRIESTOR 26									
		51			22		22	rozvojové	0,30	1NP+P	
		52	1				1	stabilizované	0,30	1NP+P	
27	27	REGULOVANÝ PRIESTOR 27									
							0	stabilizované	0,35	1NP+P	
28	28	REGULOVANÝ PRIESTOR 28									
		53			2		4	rozvojové	0,35	1NP+P	
		55			4		4	rozvojové	0,35	1NP+P	
29	29	REGULOVANÝ PRIESTOR 29									
							0	stabilizované	0,30	1NP+P	
30	35	REGULOVANÝ PRIESTOR 35									
					1	1	2	stabilizované -šport	0,20		2NP+P
31	36	REGULOVANÝ PRIESTOR 36									
							0	stabilizované -železnica	0,50		3NP+P
32	37	REGULOVANÝ PRIESTOR 37									
							0	stabilizované	0,30		3NP+P
33	38	REGULOVANÝ PRIESTOR 38									
							0	rozvojové priemysel	0,50		3NP+P
34	39	REGULOVANÝ PRIESTOR 39									
					1	1		stabilizované - priemysel	0,60		3NP+
35	40	REGULOVANÝ PRIESTOR 40									
					1	1		stabilizované -šport	0,10		1NP+P
36	41	REGULOVANÝ PRIESTOR 41									
							0	stabilizované - priemysel	0,40		3NP+P
37	42	REGULOVANÝ PRIESTOR 42									
					4	4		rozvojové priemysel	0,40		3NP+P

OBEC LISKOVÁ _ Priestorové regulatívy pre pozemky v navrhovaných lokalitách individuálneho bývania

ozn.	Typ bývania	Priestorové regulatívy			
		výmera pozemku (m ²)	šírka pozemku		max. zastavanosť
			min.	odporuč.	
A	koncentrované mestského typu	600 - 800	15	18 - 22	35%
B	bývanie čisté	900 - 1000	18	20 - 22	30%
C	vidieckého typu	1100 - 1300	20	20 - 24	25%
D	bývanie - farmy	1500 - 2000	23	24 - 30	20%

OBEC LISKOVÁ - Funkčné regulatívy pre pozemky v navrhovaných lokalitách individuálneho bývania

ozn.	Typ bývania v rodinných domoch	FUNKCIA			
		hlavná	odporúčaná	prípustná	neprípustná
A	koncentrované mestského typu	BI	OV	RS	PHs, PHf, PHv, VS
B	bývanie čisté	BI		OV, RS, PHs	PHf, PHv, VS
C	vidieckého typu	BI	PHs	OV, RS, VS	PHf, PHv
D	bývanie - farmy	BI, PHf	OV, RS, V	VS	

BI Bývanie individuálne

BH	Bývanie hromadné
OV	Občianska vybavenosť - zariadenia maloobchodu a služieb bez vplyvu na okolie
RS	Rekreácia (ubytovacie služby) a šport rekreačný
V	Výroba a sklady - ľahké, nezávadné určené pre malé prevádzky, nezaťažujúce životné prostredie
VS	Výroba a služby s obmedzeným vplyvom na okolie (prevádzkárne drobnej remeselnej výroby a služieb) (zámočníctvo, stolárstvo, kamenárstvo a pod.)
ZV	zeleň verejná
ZS	zeleň sprievodná
ZI	zeleň izolačná
PHs	poľnohospodárske samozásobiteľstvo pri bývaní (zahradka, chov hydiny, zajace)
PHf	poľnohospodárske agrofarmy pri bývaní (do 30 VDJ)
PHv	poľnohospodárska veľkovýroba

OBEC LISKOVÁ - Navrhované lokality bývania v rod. domoch

PČ	ÚPČ	preluky		RD - Návrh					RD - Výhľad po r. 2015					BÝVANIE CELKOM	Doplnková výbava		
		OZN.	OZN.	typy bývania				sp	typy bývania				sp		ID	IŠ	SK
				A	B	C	D		A	B	C	D					
1	2	3	5											10	11	12	13
1	1	REGULOVANÝ PRIESTOR 01															
		1			2			2					0	2			
2	2	REGULOVANÝ PRIESTOR 02															
								0					0	0			
3	3	REGULOVANÝ PRIESTOR 03															
		2			3			3					0	3			
4	4	REGULOVANÝ PRIESTOR 04															
								0					0	0			
5	5	REGULOVANÝ PRIESTOR 05															
		3			3			3					0	3			
6	6	REGULOVANÝ PRIESTOR 06															
		6			2			2					0	2			
			8					0	8				8	8			
7	7	REGULOVANÝ PRIESTOR 07															
								0					0	0			
8	8	REGULOVANÝ PRIESTOR 08															
			10					0	8	8			16	16			
		13		1				1					0	1			
9	9	REGULOVANÝ PRIESTOR 09															
								0					0	0			
10	10	REGULOVANÝ PRIESTOR 10															
								0					0	0			
11	11	REGULOVANÝ PRIESTOR 11															
								0					0	0			
12	12	REGULOVANÝ PRIESTOR 12															
								0					0	0			

12	13	REGULOVANÝ PRIESTOR 13														
		48	48	2	6	5	13					0	13			
14	14	REGULOVANÝ PRIESTOR 14														
			44				0		2			2	2			
			45				0		3			3	3			
			46				0		3	2		5	5			
15	15	REGULOVANÝ PRIESTOR 15														
		47		3			3					0	3			
16	16	REGULOVANÝ PRIESTOR 16														
		36		1			1					0	1			
			40				0	22				22	22			
17	17	REGULOVANÝ PRIESTOR 17														
			41				0			24						
			43				0			1	1	1	1			
18	18	REGULOVANÝ PRIESTOR 18														
		31			3		3					0	3			
			32		2		2					0	2			
			33		3		3					0	3			
			34		1		1					0	1			
			35		7		7					0	7			
			37		1		1					0	1			
19	19	REGULOVANÝ PRIESTOR 19														
			30		1		0			0		1	1			
			38		3		3			1	1	4	4			
20	20	REGULOVANÝ PRIESTOR 20														
							0					0	0			
21	21	REGULOVANÝ PRIESTOR 21														
							0					0	0			
22	22	REGULOVANÝ PRIESTOR 22														
			23		1		1					0	1			
			24		3		3					0	3			
			25		1		1					0	1			
			26		3		3					0	3			
			28		1		1					0	1			
			29		2		2					0	2			
23	23	REGULOVANÝ PRIESTOR 23														
			15		1		1					0	1			
			16		5		5					0	5			
			17		4		4					0	4			
			18		1		1					0	1			
			19		6		6					0	6			
			20		1		1					0	1			
24	24	REGULOVANÝ PRIESTOR 24														
							0					0	0			
25	25	REGULOVANÝ PRIESTOR 25														
			49				0	20				20	20			
26	26	REGULOVANÝ PRIESTOR 26														
			51		22											
			52		1		1					0	1			
27	27	REGULOVANÝ PRIESTOR 27														
							0					0	0			
28	28	REGULOVANÝ PRIESTOR 28														

		53	2	2			0	2	○		
		55	4	4			0	4	○		
29	29	REGULOVANÝ PRIESTOR 29									
							0	0	○		

ID - ihrisko detské

IŠ - ihriská a športoviská pre deti a dospelých

SK - miesto spoločenských kontaktov

○ doporučená výbava

● povinná výbava

A.2.7.2. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Občiansku vybavenosť obce predstavuje široký komplex zariadení a účelovo upravených plôch, ktorých cieľom je uspokojovanie rôznych potrieb obyvateľov všetkých vekových kategórií. Občianska vybavenosť obce Lisková vo východiskovom období spracovania územného plánu uspokojivo pokrýva len základné potreby súčasných obyvateľov. Kapacitne nepostačuje v športe a službách. Vybavenosť, dôležitá pre rozvoj cestovného ruchu, je nepostačujúca. Sociálnu infraštruktúru a občianske vybavenie je potrebné riešiť na základe prieskumov a rozborov a nasledovných zásad:

- vymedziť plochy občianskej vybavenosti,
- určiť štruktúru celkovej potreby základnej a vyššej sociálnej infraštruktúry a občianskeho vybavenia,
- rozvrhnúť rozmiestnenie jednotlivých zariadení,
- porovnať navrhované kapacity a plošné potreby podľa urbanistických ukazovateľov,
- stanoviť podmienky pre riešenie navrhovaného rozvoja v jednotlivých zónach.

Občiansku vybavenosť podľa charakteru činnosti delíme na

- **verejnú alebo sociálnu vybavenosť**, ktorá je zabezpečovaná z polohy štátu, resp. regiónu, obce a
- **komerčnú občiansku vybavenosť**.

2.7.2.1. Sociálna infraštruktúra, ktorá predstavuje nasledovnú druhy občianskej vybavenosti:

- A. Školstvo
- B. Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
- C. Správa a riadenie
- D. Ochrana pred požiarom
- E. Osveta

A. ŠKOLSTVO

Východiskový stav

V obci je jedna Základná škola, jedna materská škola a jedno zariadenie školského stravovania, ktoré tvoria spoločný subjekt. Subjekt je štátny.

Prehľad ukazovateľov a kapacít základnej školy v Liskovej v roku 2005

Regulovaný priestor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
08	Materská škola	počet žiakov plocha pozemku	68 3200 m ² poz.
25	Základná škola	počet žiakov plocha pozemku	211 miest 7800 m ² poz.
25	Ihrisko pri ZŠ	ks	1

Základná škola má školskú kuchyňu, jedáleň, telocvičňu a ihrisko.

Plán, prognóza

Možnosť rozšírenia základnej školy sa javí nadstavbou jestvujúcej budovy a využitím podkrovných priestorov.

Je potrebné zabezpečiť rekonštrukciu objektov - zateplenie a výmena okien a dverí.

V areáli školy je potrebné zrealizovať vonkajšiu ľahkoatletickú dráhu, prípadne školský klub.

B. ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Východiskový stav

Reg.prie stor.	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
stred/N	Zdravotné stredisko - všeobecný lekár - zubný lekár	počet zariad. počet zariad.	0 0

Lekáreň (120 m2)	počet zariad	0
------------------	--------------	---

Zdravotnícke služby poskytuje Poliklinika v Ružomberku

- všeobecný lekár,
- ženský lekár,
- detský lekár a
- zubný lekár.

Plán, prognóza

V I. etape bude postačovať existujúca občianska vybavenosť. V II. etape s rastom počtu obyvateľov vzniknú súkromné ambulancie, predpokladáme hlavne vznik lekárne, ambulancií všeobecného a zubného lekára.

C. SPRÁVA A RIADENIE

Východiskový stav

Reg.pr iestor.	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
08	Obecný úrad	počet prac.m.	3
05	Rím. kat. farský úrad	počet prac.m.	1
12	Pošta	počet prac.m.	2
UE	Polícia	počet prac.m.	0

Plán, prognóza

V II. etape s rastom počtu obyvateľov vznikne prevádzka polície(4 prac. miesta) a rozšíria sa služby pošty(+1prac.miesto).

D. OCHRANA PRED POŽIAROM

Východiskový stav

Reg.pr iestor.	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
08	Požiarna zbrojnica	plocha(m2)	150

Plán, prognóza

V návrhovej časti bude postačovať existujúca požiarne zbrojnica.

E.OSVETA

Východiskový stav

Reg.priest or.	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
12	Knižnica verejná	m2 na obyv.	150m2 7 700 zväzkov
stred/N	Klub mladých	počet miest	0
stred/N	Klub dôchodcov	počet miest	0
stred/N	Klub politických organizácií (	počet miest	0

Plán, prognóza

- Rozšíriť priestory a vybavenie knižnice,

- V návrhovom období v projekčne pripravenom kultúrnom dome sa zriadi klub dôchodcov, klub mladých a klub politických organizácií.

2.7.2.2. KOMERČNÁ OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

F.TELOVÝCHOVA A ŠPORT

Východiskový stav

Reg.prie stor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
35	Futbalové ihrisko Tenisové ihrisko 2x	počet počet	1 ks -100x50m 1 ks 36x36m
35/N	Šatne pri futbalovom ihrisku	počet objektov	0
35/N	Fitnesscentrum pri futbalovom ihrisku	m2	0
35/N	Viacúčelová športová hala pri futbalovom ihrisku	m2	0

Plán, prognóza

- územný plán rieši rozšírenie športového areálu futbalového ihriska o nové aktivity
  - Tenisové ihrisko 1ks - 36x36 m
  - šatne 1 objekt , rozmerov cca 150 m2

- fitnesscentrum cca 500 m²
- viacúčelová športová hala cca 2 100 m²

G.KULTÚRNE ZARIADENIA

Východiskový stav

Národné kultúrne pamiatky sú dokladom historických udalostí a staveľského majstrovstva obyvateľov Liskovej, preto je potrebné zabezpečiť maximálnu ochranu a nepoškodzovať ich bezprostredné okolie. Medzi ne patrí:

Názov pamiatky	Katastrálne územie	Číslo podľa Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR
1	2	3
Pomník SNP	Lisková	ÚZPF č. 409/0
Dom pamätný	Lisková	ÚZPF č. 10517/0
Archeologická pamiatka – hradisko - Konislav	Lisková	ÚZPF č. 2172

POPIS KULTÚRNYCH ZARIADENÍ

Reg.prie stor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
12	Družstevný kultúrny dom stredisko	počet sed.	350 sed
05	Rímskokatolícky kostol	počet sed.	600 sed
21	Evanjelický zborový dom	zast.pl. m ²	120 m ²

Plán, prognóza

Kultúrne objekty vyhovujú potrebám obce v súčasnosti i v návrhovom období.

Podľa pamiatkového zákona č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a stavebného zákona č. 50/1976 Zb.

o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov každý občan, ktorý objaví pri stavebnej činnosti akýkoľvek archeologický nález je povinný ho ohlásiť.

H.MALOOBCHOD

Východiskový stav

Reg.prie stor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
stred	Predajňa potravín	m ² predaj. plochy	2 predajni(á80m ²)
stred	Rozličný tovar	m ² predaj. plochy	1 predajňa(á80m ²)
stred	Textil, obuv, papier, hračky	m ² predaj. plochy	1 predajňa(á80m ²)
stred	Drogéria, textil	m ² predaj. plochy	1 predajňa(á80m ²)
stred	Mäso, údeniny	m ² predaj. plochy	1 predajňa(á80m ²)

Plán, prognóza

- územný plán rieši priestor stredú obce okolo cesty III/018104, kde navrhujeme prestavbu existujúcich rodinných domov na polyfunkčné domy s cca 2 predajňami(á 80m²)

I.VEREJNÉ UBYTOVANIE

Východiskový stav

Reg.prie stor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
35	Športový klub na futbalovom ihrisku	počet lôžok	42
12	Turistická ubytovňa v Družstevnom kultúrnom dome	počet lôžok	50
09	Penzión	počet lôžok	200
12/N	Turistická informačná kancelária	počet zariad.	0
stred	Polyfunkčné domy	počet lôžok	0
	Ubytovanie v súkromí	počet lôžok	13 x4=52
	Rekreačné domy	počet lôžok	32 x 8 = 256
	Spolu		420lôžok

Plán, prognóza

- územný plán navrhuje realizáciu 40 lôžok, čím sa zvýši počet lôžok z 420 lôžok na 468, v týchto zariadeniach:
  - ubytovanie v súkromí v strede obce – 40 lôžok,

- ubytovanie v polyfunkčných domoch 8 lôžok
- realizáciu turistickéj informačnej kancelárie v strede obce, napr. v Družstevnom kultúrnom dome,

J.VEREJNÉ STRAVOVANIE

Východiskový stav

Reg. priestor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
stred	Pohostinstvo – 3x	počet stoličiek	172
09	Penzión	počet stoličiek	20
	spolu		192

Plán, prognóza

- územný plán rieši priestor stredu obce okolo cesty III/018104, kde navrhujeme prestavbu existujúcich rodinných domov na polyfunkčné domy s cca 2 stravovacími zariadeniami v polyfunkčných domoch – 2x20 stoličiek
- zvýšenie počtu stoličiek z 192 na 232 stoličiek

K.SLUŽBY

Východiskový stav

Reg. priestor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
UE	Cintorín	počet hrobov na 1000 obyv.	<u>1200 hrobov</u> 12000 m ²
UE	Dom smútku	miesto v obrad. sieni na 1000obyv	<u>60 miest</u> 150 m ²
stred	Nevýrobné služby	počet prac. miest na 1000 obyv.	2x kaderníctvo
stred	Oprava tovaru a potrieb pre domácnosť	počet prac. miest na 1000obyv.	0
	Výrobné služby	počet prac. miest na 1000 obyv.	Kamenárstvo KOVEX Stolárstvo

Plán, prognóza

- územný plán rieši rozšírenie nevýrobných služieb (Zberňa šatstva, Sklenárstvo a iné služby)
- územný plán rieši rozšírenie výrobných služieb (Výr. areáli okolo cesty I/18)
- územný plán rieši rozšírenie (Oprava tovaru a potrieb pre domácnosť - Oprava obuvi, Oprava elektrospotr. a iné služby)
- rozšírenie cintorína,

Realizácia nových prevádzok je podmienená rastom konkurencie uvedených služieb.

I.FINANČNÉ SLUŽBY

Východiskový stav

Reg. priestor	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Súčasná kapacita
stred	Bankové služby	počet zariad.	1
stred	Poist'ovacie služby - Sociálna poisťovňa	počet zariad.	0

Plán, prognóza

- územný plán rieši rozšírenie bankových a poisťovacích služieb po 1 pracovisku.
- Realizácia nových prevádzok je podmienená rastom konkurencie uvedených služieb.

A.2.7.3 Výrobné územia

Krajinná štruktúra Liptova má výrazne prírodný charakter. Najcennejšími prírodnými zdrojmi sú lesy a orná pôda, ktoré sú chránené osobitnými predpismi.

- Ťažba nerastných surovín

Lokality s výskytom nerastných surovín nie sú evidované na riešenom území.

- Poľnohospodárstvo a obhospodarovanie PPF

Východiskový stav

Kataster obce Lisková patrí do 32 produkčno-ekonomickej skupiny. Územie patrí do typu rastlinnej produkcie s malou produkciou, strednou intenzifikáciou, malou trhvosťou a veľmi malou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra hrubej rastlinnej produkcie je zemiakárska - pasienkárská - lúčna. Hlavné pestované plodiny sú kukurica, jačmeň, pšenica, zemiaky, VRK.

Živočišna produkcia je charakterizovaná typom s malou produkciou, strednou intenzifikáciou a veľmi malou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra živočišnej produkcie je mäsovo - mliečna s prevahou produkcie výkrmných ošípaných a kráv.

Poľnohospodársky pôdny fond v katastrálnom území Lisková je obhospodarovaný poľnohospodárskym družstvom Lisková-Sliače hospodárstvo Lisková. Stav hospodárskych zvierat chovaných na tomto dvore k februáru 1997 sú nasledovné:

kravy	100 ks
mladý dobytok	60 ks
prasnice	100 ks
ostatné ošípané	180 ks

Podľa ÚHDP bolo v katastri k 31.12.1995 810.5359 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 475.9154 ha ornej pôdy, 25.2059 ha záhrad a 309.4146 ha trvalých porastov. Podiel poľnohospodárskej pôdy k výmere katastra je 52.16 % a stupeň zornenia je 58.64 %.

Najlepšou bonitou v katastri je bonita 5.

Značná časť poľnohospodárskej krajiny územia katastra Liskovej bola zasiahnutá investičnými opatreniami do pôdy. Ich realizácia sa datuje do rokov 1969 až 1977 a jedná sa o odvodnenia. Ich rozloženie je viditeľné na mape stavu krajiny. V území sa nachádzajú dva veľkokapacitné objekty chovu nutri, kde v nižšom v súčasnosti prebieha chov líšok a vyššie umiestnený objekt je opustený.

V blízkosti týchto objektov sa nachádza objekt, kde sa spracúva mäso z blízkeho hospodárskeho dvora.

V katastri obce sa nachádza bývalý Mäsokombinát TATRAN s r. o., ktorý ukončil prevádzku nešťastnou privatizáciou.

Predpokladá sa, že areál bude slúžiť na výrobu možno iného druhu.

Podľa ÚHDP bolo v katastri k 31.5.2000 819.2568 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 474.7236 ha ornej pôdy, 24.9576 ha záhrad a 309.5756 ha trvalých trávnych porastov. Podiel poľnohospodárskej pôdy k výmere katastra je 50.74 % a stupeň zornenia je 58.66 %.

Najlepšou bonitou v katastri je bonita 5. Značná časť poľnohospodárskej krajiny územia katastra Liskovej bola zasiahnutá investičnými opatreniami do pôdy. Ich realizácia sa datuje do rokov 1969 až 1977 a jedná sa o odvodnenia.

Plán, prognóza

Pre poľnohospodárstvo je charakteristické, že územie patrí do typu rastlinnej produkcie s malou produkciou, strednou intenzifikáciou, malou trhvosťou a veľmi malou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra hrubej rastlinnej produkcie je pasienkársko-lúčno-zemiakárska. Hlavné pestované plodiny v oblasti sú kukurica, jačmeň, pšenica, zemiaky.

Živočišna produkcia je charakterizovaná typom so strednou produkciou, strednou intenzifikáciou a strednou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra živočišnej produkcie je mäsovo-mliečna s prevahou produkcie výkrmných ošípaných a kráv.

Pre poľnohospodárstvo môžeme doporučiť zásady ekologického hospodárenia na pôde, ku ktorým patrí:

- podnik musí mať uzavretú sústavu hospodárenia s dostatočne veľkým zaťažením živočišnej výroby najmä z hľadiska produkcie maštalného hnoja
- minimalizácia alebo úplné vylúčenie vonkajších vstupov
- uzavretý obrat stáda, vlastná produkcia ciciakov, nie príliš koncentrované stavy chovu ošípaných, individuálny spôsob ošetrovania i s vedomím vyššieho podielu ľudskej práce
- monitoring znečistenia pôd nežiadúcimi cudzorodými látkami
- v rastlinnej výrobe uplatňovanie pestrej skladby plodín, dodržiavanie všeobecne platných osevných postupov ako predpokladu účinného spôsobu regulácie výskytu burín
- konzervácia kŕmnych plodín iba prirodzenou cestou
- potreba znižovania honov ako predpokladu pre zabránenie infekčného tlaku chorôb a škodcov
- výber nových odrôd schopných úspešne obstáť v konkurencii s burinami
- potreba vypracovania špeciálnej pestovateľskej technológie, v ktorej bude možné uplatňovať iba určité druhy povolených hnojív a pesticídov
- špecifická potravinárska výroba, ktorá bude garantovať nemožnosť miešania produktov alternatívneho a konvenčného poľnohospodárstva
- distribúciu a obchod budú zabezpečovať špecializované organizácie, tovar bude označený certifikátom a preverený štátnou inštitúciou
- optimalizácia dávok živín
- obmedziť hnojenie dusikom na jeseň na minimum a nehnojiť na holú pôdu a sneh
- obmedziť celkové dávky dusíkatých hnojív

Poľnohospodárstvo prechádza výraznými transformačnými zmenami vlastníckych pomerov a následne foriem hospodárenia. V súčasnosti nie je možné identifikovať, akú po dobu budú mať tieto základné odvetvia.

Budúca urbanizácia a organizácia štruktúry obce bude závislá od zamestnanosti obyvateľov a prevládajúcej forme budúcej poľnohospodárskej výroby. Veľký dôraz je možné klásť na prvovýrobu a pasenie hospodárskych zvierat. V pôvodnej, aj v novších častiach obce bez podstatnejšieho zásahu je možné rozvíjať malú poľnoh. výrobu/ napr. výroba syrov, výroba perníkov, konzervovanie lesných plodov a pod./ a nevýrobné služby vrátane turizmu. Podmienkou je však vybudovanie technickej vybavenosti najmä dopravnej, energetickej a ekologickej. Turizmus môže byť zameraný hlavne rodinný pobyt a rôzne formy agroturistiky a agroturistiky. Poľnohosp. výroba môže mať rôzny charakter, od pôvodné ho maloroľníckeho hosp. cez rodinné farmy, po modifikovanú družstevnú alebo súkromnú veľkovýrobu.

- Priemyselná výroba

Východiskový stav

Obec Lisková sa nachádza v blízkosti priemyselného mesta Ružomberok. Cez riešené územie prechádza cesta I/18 a hlavná železničná trať Bratislava – Žilina – Košice. V kastrálnom území obce Lisková - medzi cestou I/18 a železnicou - sa nachádza časť priemyselného areálu MONDI business paper SCP a. s. Ružomberok. Veľká časť nákladnej dopravy do tohto areálu prechádza po hlavnej prístupovej ceste do obce z cesty I/18. Táto skutočnosť a prítomnosť ďalších dvoch areálov – areálu Colnica a areálu Slovenského kontajnerového servisu – Terminal kombinovanej dopravy ŽSR má za následok veľké preťaženie prístupovej cesty do zastavaného územia obce Lisková.

V obci sa nachádzajú niekoľko menšie výrobné prevádzky v rámci zastavaného územia. V nasledujúcej tabuľke uvádzame zoznam výrobných prevádzok:

Por. č.	Zamestnávateľ
1	2
1.	Areál MONDI business paper SCP a.s. Ružomberok
2.	Slovenský kontajnerový servis – Terminal kombinovanej dopravy ŽSR
3.	TMS MONTYS
4.	Colnica
5.	Dopravno-obchodné služby Demko s.r.o. Lisková
6.	KOVEX (KOVO _ DREVO) – atyp výroba
7.	INTERFROST – kovovýroba
8.	Stolárstvo
9.	Kamenárstvo

Plán, prognóza

Za účelom ďalšieho rozvoja obce Lisková bude potrebné posilniť aj výrobnú sféru

V rámci územného plánu navrhujeme

- podporiť rozvoj drobných prevádzok výrobných služieb, remeselnej a tradičnej výroby, charakteristickej pre tento región – suveníry, výroba z dreva, keramiky a pod predovšetkým navrhujeme rodinné domy v časti zastavaného územia nachádzajúceho sa v ochrannom pásme železničnej trate Bratislava – Žilina – Košice pretransformovať na drobné výrobné a nevýrobné služby,
- oživiť výrobný areál bývalého Mäsokombinátu Tatran.
- v priestore pri sklade kalov navrhujeme nový výrobný areál,
- v priestore popri štátnej komunikácii I/18 vybudovať cca 4 výrobné areály,
- v jednotlivých firmách sa orientovať na vlastný výrobný program, nielen na zákazkovú výrobu,
- vytvoriť viac pracovných príležitostí pre ženy,
- modernizovať niektoré existujúce prevádzky, ktoré sa nachádzajú v nevyhovujúcich priestoroch a sú vybavené opotrebovanými technologickými zariadeniami.

- Lesohospodárska výroba

Východiskový stav

Lesy v katastri obce Lisková sa podľa ÚHDP nachádzajú na výmere 559.7837 ha a z celkovej výmery katastra to tvorí 35.11 %.

Lesy nachádzajúce sa v riešenom území patria organizačne do LHC Liptovská Teplá a LHC Biely Potok, kde sa nachádzajú len lesný porast prírodnej rezervácie Ivachnovský luh. Výmera lesov je podľa ÚHDP 559.7837 ha čo tvorí 36 % z výmery katastra. Lesy sa nachádzajú najmä v jeho severnej časti v Chočských vrchoch. Zastúpené sú nasledovné hospodárske súbory a kategórie lesov:

Hospodárske lesy:

41-HV-100 - vápencové bučiny s jedľou a smrekom, cieľové hospodárstvo je bukové exponovaných stanovišť, hospodársky spôsob rúbaňový, forma hospodárskeho súboru odrubná a podrastová maloplošná, rúbná doba 100 rokov, obnovná doba 30 rokov, cieľové dreviny sú buk a smrek s prímiesou cenných listnáčov, jedle, borovice a smrekovca, v súčasnosti prevláda smrek a dobré je zastúpenie borovice, buka, jedle, smrekovca

45-HV-100 - živné bučiny s jedľou a smrekom, hospodárstvo bukové živných stanovišť, hospodársky spôsob rúbaňový, forma holorubná maloplošná, odrubná a podrastová maloplošná, rubná doba 100 rokov, obnovná doba 20-30 rokov, cieľové drevinové sú buk a smrek, prímies borovice, jedle, smrekovca a cenných listnáčov, v súčasnosti sú zastúpené najmä drevinové ako smrek, borovica, smrekovec, dub, buk a borovica

55-HV-110 - živné bukové jedľové smrečiny, cieľové hospodárstvo smrekové živných stanovišť vyšších polôh, hospodársky spôsob rúbaňový, forma holorubná maloplošná, odrubná a podrastová maloplošná, rubná doba 110 rokov, obnovná doba 30-40 rokov, cieľovou drevinou je smrek, prímies smrekovca, buka, jedle a cenných listnáčov, v terajšom drevinovom zložení prevláda smrek a slušné je zastúpenie buka, menej jedle, borovice, smrekovca

65-HV-110 - živné smrečiny s jedľou a bukom, cieľové hospodárstvo smrekové živných stanovišť horských polôh, hospodársky spôsob rúbaňový, formy holorubná maloplošná, odrubná a podrastová maloplošná, rubná doba 110 rokov, obnovná doba 30 rokov, cieľová drevinová smrek s prímiesou smrekovca, buka, jedle a cenných listnáčov, v súčasnom drevinovom zložení prevláda smrek, menej sú zastúpené drevinové jedľa, borovica, buk, javor

Ochranné lesy:

01-OV-150 - lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, vyskytujú sa tu vápencové bučiny, jedľové bučiny so smrekom, hospodársky spôsob je výberkový, forma účelový výber, obnovná doba nepretržitá, v drevinovom zložení sú silno zastúpené drevinové smrek, borovica a buk

02-OV-150 - lesy vysokohorské pod hornou stromovej vegetácie, plnia funkciu ochrany nižšie položených lesov, lesy na exponovaných horských hrebeňoch a lesy znižujúce nebezpečenstvo lavín, vyskytujú sa tu smrekovcové smrečiny, hospodársky spôsob je výberkový, forma účelový výber., obnovná doba nepretržitá, v súčasnom drevinovom zložení dominujú drevinové smrek a buk

Lesy osobitného určenia:

65-UV-130 - živné smrečiny s jedľou a bukom, - jedná sa o prírodnú rezerváciu Ivachnovský luh a porast bol tohto súboru len priradený z hľadiska hospodárenia. V skutočnosti patrí do skupiny lesných typov Saliceto-alnetum s prevahou vrb a jelše sivej.

Územie patrí do poľovného revíru Likavka-Choč s bohatstvom bežnej poľovnej zveri.

Plán, prognóza

Hospodárenie lesov bude sa rozvíjať podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Zb. o ochrane prírody a krajiny a platných predpisov o hospodárení v lesoch.

V lesnom hospodárstve čo do výmery prevládajú produkčné ale ostatné funkcie lesov. K nim patrí funkcia protierózna, vodohospodárska, ochrany prírody, protilavínová, protideflačná, poľovná, výchovno-výskumná.

V riešenom území sa nachádzajú všetky kategórie lesov: hospodárske lesy, lesy osobitného určenia a ochranné lesy.

Z hospodárskych lesov sú to v piatom vegetačnom stupni vápencové bučiny s jedľou a smrekom, vápencové bukové-jedľové smrečiny, živné bukové jedľové smrečiny a v šiestom vegetačnom stupni živné smrečiny s jedľou a bukom. Ochranné lesy sú zastúpené lesmi na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach a lesmi vysokohorskými pod hornou stromovej vegetácie.

Územie patrí do poľovného revíru Likavka - Choč s bohatstvom bežnej poľovnej zveri

Rybárstvo je sústredené na tok Váhu, ktorý preteká katastrálnym územím v smere východ - západ..

- Odpadové hospodárstvo

Východiskový stav

Obec do roku 1998 vyvážala odpad na skládku v priestore Mních. Skládky bola vedená ako riadená so skladovaním domového odpadu, uličných smetí a odpadu zo zelene. Celková kapacita skládky bola určená na 55000 m³ a ročné množstvo uložených odpadov sa pohybuje okolo 5000 m³ za rok. Výmera skládky je asi 4000 m². O nepriaznivom vplyve skládky na životné prostredie svedčila aj prítomnosť dravých vtákov - myšiakov v jej areáli - krmiacich sa na odpadoch. Skládkovanie bolo povolené do 30.6.1997 a po tomto termíne obec vyvážala odpad na regionálnu skládku v Ružomberku. V súčasnosti obec vyváža odpad na regionálnu skládku v Partizánskej Ľupči. Pre separovaný odpad sú vytvorené podmienky zatiaľ len čiastočne. Nádoby na separovaný odpad sú umiestnené pri detských ihriskách (reg. priestor 02), pri cintoríne (reg. priestor 03), pri kultúrnom dome (reg. priestor 12).

Plán, prognóza

- Konceptia vychádza zo schváleného programu odpadového hospodárstva obce. Program odpadového hospodárstva obce je sústredený na znižovanie množstva odpadov, separovaný zber a orientáciu na regionálnu skládku.

- Súčasnú skládku pri Liskovskej jaskyni by bolo vhodné asanovať vzhľadom k veľmi nevyhovujúcej lokalite vlastne na území národnej prírodnej rezervácie.

- Navrhujeme nádoby na separovaný odpad umiestniť ku Coop predajni pri ceste vedúcej do liptovskej Teplej alebo ku poľnohospodárskemu dvoru.

- Program odpadového hospodárstva obce je založený na obmedzovaní vzniku odpadov, zvýšení podielu využívania odpadov.

V zmysle zákona SNR č.494/96 Zb. určuje program odpadového hospodárstva ciele odpadového hospodárstva územného obvodu, jeho časti alebo pôvodcu, je podkladom pri nakladaní s odpadmi a jedným z podkladov pre zostavovanie územného

plánu. Pre územie Slovenskej republiky platí Program odpadového hospodárstva SR do roku 2000 vydaný rozhodnutím ministra ŽP č. 1/97-2.3 s účinnosťou od 15.1.1997. Program vytyčuje strategické smery odpadového hospodárstva:

- prevencia
- využívanie druhotných surovín
- optimalizácia zneškodňovania odpadov
- riadenie prepravy odpadov
- sanácia starých neriadených skládok a ďalších environmentálnych záťaží

Základom stratégie je integrovaná koncepcia odpadového hospodárstva SR, ktorá je založená na nasledovných princípoch:

- obmedzovanie vzniku odpadov
- znižovanie obsahu toxických látok v odpadoch
- materiálové zhodnotenie odpadov v čo najväčšej možnej miere
- tepelná úprava odpadov, pokiaľ nie je možné ich inak využiť
- skládkovanie odpadov v čo najmenšej možnej miere

A.2.7.4. Rekreačia a cestovný ruch, kúpeľníctvo

Východiskový stav

- zdroj: ÚPN VÚC Žilinský kraj:

Územie okresu Ružomberok tvorí západná časť Liptovskej kotliny, z nej pokračujúce úzke údolie Váhu po sútok s Oravou a hlboké doliny prítokov Váhu, riečok Revúcej, Ľubochnianky a Likavky, obklopené zo severu Chočskými vrchmi, zo západu malou Fatrou a z juhu Starohorskými vrchmi a Ďumbierskymi Nízkymi Tatrami. Ťažiskovým silne urbanizovaným priestorom okresu je mesto Ružomberok a okolie – sídla Likavka a Lisková, ktoré tvoria prirodzenú aglomeráciu.

V Územnom pláne VÚC Žilinský kraj záväzná regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia v oblasti rozvoja rekreácie a turistiky obec Lisková zaraďujú rekreačného krajinného celku RKC : Ružomberok a okolie.

V okrese je potrebné pokryť nároky na oddych a zotavenie domácich obyvateľov, hlavne mesta Ružomberok, v rozsahu približne 8-9 000 osôb za deň. Z toho asi 4-5 000 osôb mimi zastavaného územia sídel. Rekreačné nároky obyvateľov Ružomberka ovplyvňujú rozvoj domáceho a zahraničného turizmu v okolí mesta, hlavne v strediskách Ski-parku a v priestoroch Vlkolínca. To si vyžaduje vybudovať prímestské rekreačné zóny a strediská špecializované na prímestskú rekreáciu juhovýchodne od mesta a za riekou Váh. Možnosti budúceho rozvoja sú veľmi dobré ale územne obmedzené. Podstatnú časť okresu Ružomberok pokrývajú územia CHKO a NP, kde sú možnosti ďalšej výstavby obmedzené len na jestvujúce sídla a rekreačné útvary s požiadavkou nezvyšovať návštevnosť a ubytovacie kapacity.

Pri prestavbe a rozvoji sídla je potrebné rešpektovať zásady, ktoré sú nevyhnutné pri budovaní zdravého životného prostredia pre obyvateľov, ich pracovné možnosti, bývanie i oddych, ale súčasne v ktorom je prioritou ochrana prírodného prostredia. Poloha a prírodné danosti otvárajú veľké možnosti rozvoja rekreácie a turizmu v rámci intravilánu a katastrálneho územia obce Lisková.

Návrh rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Ružomberok

Rekreačný krajinný	Rekreačný priestor.útvár			Funkčný		Výmera (ha)		Denná návštevnosť v hlav. sezóne			Poznámka, spôsob rozv.
	celok	Obec, k.ú.	ID	Druh, názov	Typ	Význ	Stav	Návrh	Stav	VÚC Návrh	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11
Ružomberok a okolie	Ružomberok	8.1.	PRZ Ružomberok - Hrabovo - Kalvária - Biely Potok - Ludrová - Hrboltová - Čebrať				600	1200Z	3400 Z	900 L	dobud. vybav, a lesop. založ. PRZ Biely Potok a Ludrová
		8.2.	AGL.RÚ SKI P. Ružomberok -SRT Hrabovo -SRT Malinô Brdo -ZT Vlkolíneec	III	M	560	860	4600Z	6000Z		dobud.vyb. SRT a špeciál. zariadenia PRLA Vlkolíneec

		8.3.	SRT Trlenská dolina	II	R	190	280	200L	500L		dobud. vyb.
		8.4.	SRT Podsuchá	II	R	190	280	200L	500L		dobud.vyb.
		8.5.	SRT (RK) Smrekovica	III	C	380	230	100L	300L		dobud. vyb. RK

- geografické hľadisko

Riešené územie obce Lisková patrí z geomorfologického hľadiska patrí riešené územie do fatransko-tatranskej oblasti, jeho južná časť do celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina a oddielov Liptovské nivy, Chočské podhorie a Ľubel'ská pahorkatina. Severná časť katastra patrí do celku Chočské vrchy a podcelku Choč.

V území možno rozoznať nasledovné tvary reliéfu: poriečne nivy, morfológicky výrazné stráne na tektonických poruchách, zosuvy, nerozlišené prolúviálne kužele a hlboké doliny bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou. Výškové rozpätie katastra je od 480 (Váh) do 1486 (Zadný Choč) m nad morom.

- ochrana prírody

Územie Liskovej je bohaté na výskyt rôznych druhov chránených území.

V území katastra sa nachádza **európske chránené územie Choč** SKUEV0305, ktoré sa prakticky územne kryje s NPR Choč

V južnej časti katastra od štátnej cesty I/18 prebieha hranica súčasného **ochranného pásma Národného parku Nízke Tatry**.

Na sever od Váhu ponad obec prebieha návrh ochranného pásma Národného parku Chočské vrchy a jeho vlastné územie má prebiehať upätím Chočských vrchov.

V Chočských vrchoch je v súčasnosti vyhlásená **Národná prírodná rezervácia Choč**.

Národnou prírodnou pamiatkou je **Liskovská jaskyňa** nachádzajúca sa v lokalite Mních.

Severne tesne nad obcou sa nachádza **prírodná rezervácia Mohylky**. Hlavným motívom ochrany je paleontologická stránka lokality.

Vo východnej časti katastra pri rieke Váh do riešeného územia čiastočne zasahuje **prírodná rezervácia Ivachnovský luh**. Stupeň pôvodnosti a zachovanosti územia je vysoký.

Pri ceste spájajúcej Likavku a Liskovú sa nachádza v západnej časti katastra **prírodná pamiatka Skalná päšť**.

Pri tej istej ceste ale východne za obcou v smere na Liptovskú Teplú bol vyhlásený **chránený strom** jedinca lipy malolistej.

- historické hľadisko

História sídla Lisková potvrdzuje jej prírodný potenciál okolia je veľký a zaujímavý pre osídlenecov už v období neolitu a paleolitu. Vtedy vzniká jaskynné sídlisko Lisková vo vrchu Mních (bukovohorská kultúra). Z obdobia eneolitu sa zachovala kanelovaná keramika, ďalej sa zachovali pamiatky z mladšej doby bronzovej (kultúra lužická) a z doby rímskej (kultúra púchovská). Najstaršie zmienky o obci sú z roku 1251 – 1252 . Obec patrila likavskému panstvu. V roku 1625 dostala obe výsadu variť pivo a otvoril sa kameňolom. V 20. storočí žilo v obci 1670 obyvateľov, kroí sa venovali poľnohospodárstvu, remeslám alebo pracovali ako nádenníci.

V obci je niekoľko objektov, ktoré si zasluhujú pozornosť. Sú to hlavne tieto nehnuteľné kultúrne pamiatky - objekty zapísané v ústrednom zozname pamiatkového fondu na Slovensku:

Názov pamiatky	Katastrálne územie	Číslo podľa Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR
1	2	3
Pomník SNP	Lisková	ÚZPF č. 409/0
Dom pamätný	Lisková	ÚZPF č. 10517/0
Archeologická pamiatka – hradisko - Konislav	Lisková	ÚZPF č. 2172

Ďalej sú to nasledovné pamiatky, ktoré dotvárajú historicky obraz obce Lisková:

- Kostol Premenenia Pána (rímsko-katolícky)
  - moderný, 1935-1936 (arch. M.H.Harminec)
  - baroková veža s cibulou - z pôvodného gotického kostola - nadstavaná v roku 1803
- Kaplnka sv. Jána Nepomuckého - cintorín
- Kaplnka sv. Márie (1902) - pod Mníchom
- Pamätná tabuľa - dom č.308 - rodinný dom Dr. Vavra Šrobára

- dopravné hľadisko a technická infraštruktúra

Hlavnými dopravnými tepami sídelných štruktúr sú na severe diaľnica D-1, na ňu naväzujúca štátna cesta I-018. Uzlové body týchto štruktúr sú sídla Banská Bystrica, Liptovský Mikuláš, Brezno, Ružomberok a Liptovský Hrádok. Mestské sídelné štruktúry sú nositeľmi hospodárskej funkcie, vytvárajú pracovné príležitosti pre široké zázemie a sústreďujú služby vyššieho významu. Na ne je naviazaná intenzívne osídlená krajina podhorského pásma s hospodárskym potenciálom zameraným prevažne na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, rekreáciu a turizmus.

Sídelný útvar Lisková je sformovaný okolo cesty III/ 018104 a III/ 018104, ktorá nadväzuje na štátnu cestu I/18 (Ružomberok - Liptovský Mikuláš) a návazne na diaľnicu D1 (úsek 9-7220).

Užnou časťou zastavaného územia obce prechádza železničná trať Žilina - Košice, ktorá bola postavená v rokoch 1868-1884 za richtára Štefana Šrobára. V rokoch 1877-78 bola postavená železničná stanica.

Hlavné prepravné vzťahy smerujú do Liptovskej Teplej a Lúčok na jednej strane a do Ružomberka na druhej strane. V obci Lisková je vybudovaný čiastočne zokruhovaný verejný vodovod. Tento vodovod je zásobovaný zo zdroja L.Revúc pre mesto Ružomberok. Z vodojemu Kosovo je pre obec Lisková zriadený samostatný privádzač. Z tohto privádzača je pitná voda akumulovaná v 2 x 400 m³ vodojemoch.

V súčasnosti je obec Lisková zásobovaná elektrickou energiou z jestvujúcich stožiarových distribučných transformačných staníc (DTS). Napojené sú vzdušnými VN prípojkami. Pre posilnenie terajších rozvodov a pokrytie požiadaviek plánovanej výstavby je uvažované s výstavbou ďalších dvoch DTS.

Obec Lisková je zásobovaná zemným plynom od r. 1985 z plynovodu Severné Slovensko. Pre obec je spracovaný a schválený generel plynofikácie a tento zohľadňoval rozvoj obce do r. 2000

podľa spracovaného územného plánu v tomto období. Plynofikácia obce prebiehala v rámci možností výstavbou miestnych plynovodov s napojovaním odberateľov bytovej výstavby IBV a HBV, VO a MO s komplexným zásobovaním plynom pre účely vykurovania, varenia a technológie.

Zásobovanie plynom obce je z regulačnej stanice - VVTL/STL umiestnenej na okraji obce Pod baňou s napojením na VVTL plynovodnú prípojku vybudovanú pre SCP s napojovacím plynovodom

STL o tlaku 0,1 MPa. Na území obce sú sú vybudované ďalšie doregulačné stanice s reguláciou STL/NTL v jednotlivých uliciach. Považujeme uvedený systém miestnych plynovodov ako kombinovaný.

- rekreácia a služby

V súčasnosti význam obce Lisková vzrastá úmerne s rastom významu blízkeho mesta Ružomberok ako strediska turizmu a cestovného ruchu, termálneho kúpaliska Bešeňová a kúpeľov Lúčky.

V severozápadnej časti katastra nad zastavaným územím obce je situovaných 32 rekreačných objektov. Vzhľadom na stupeň ochrany prírody v riešenom území sa neuvažuje s novými rekreačnými objektami podobného charakteru.

Plán, prognóza

Tieto skutočnosti dávajú obci predpoklady pre optimálne fungovanie **regionálneho strediska vidieckej rekreácie s veľkosťou do 3100 trvalých obyvateľov s možnosťou prechodného ubytovania do 462 lôžok, návštevnosť v lete 500 a návštevnosť v zime 500 návštevníkov.**

Rozvoj obce sa zabezpečí intenzifikáciou a reštrukturalizáciou už urbanizovaných plôch v zastavanom území, racionalizáciou poľnohospodárskej výroby, oživením remesiel, regeneráciou jestvujúcich a návrhom nových plôch stabilizujúcej zelene a oddychových priestorov v zastavanom území. Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj bývania o ktorý je vzhľadom na blízkosť mestskej aglomerácie Ružomberok veľký záujem. Ružomberok je podľa priestorovej štruktúry rekreácie turizmu a kúpeľníctva Územného plánu VÚC Žilinský kraj označený ako ťažiskové turistické centrum v oblasti cestovného ruchu. Prírodné podmienky obce nedávajú možnosť tradičného spôsobu obživy poľnohospodárstvom, lesy sú vyčerpané. Výrobný sektor, sústredený v Ružomberku zaznamenáva v súčasnosti klesajúcu tendenciu, preto obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové netradičné zdroje. Navrhované urbanistické riešenie je založené na princípe rešpektovania existujúcich hodnot urbanistickej štruktúry, charakteru zástavby a zakomponovania do krajinného prírodného prostredia. Návrh nových plôch na bývanie, nových ubytovacích kapacít, vzhľadom na blízkosť kúpaliska s termálnou vodou v Bešeňovej, kúpeľov Lúčky a strediska zimných športov – Malinô Brdo, a je v súlade so stanovenými limitami rekreačnej návštevnosti. Atraktivitu umocňuje prítomnosť letiska, ktoré v súčasnosti slúži na športové účely a dobuduje sa na regionálne verejné letisko.

Cez Liskovú budú prechádzať všetky líniové motocyklové a cyklistické trasy, ktoré sa dobudujú v rámci Slovenska. Vznik lesoparku a záhradkovej osady zvýšia záujem obyvateľov a návštevníkov o prechádzkové trasy v rámci katastra.

Územie medzi vodným tokom Váh a železnicou v priestore jestvujúceho futbalového ihriska poskytuje množstvo príležitostí pre rozvoj športovo-rekreačných služieb dobudovaním ubytovacích kapacít, fitnesscentra a športovej haly a hracích plôch. Ubytovacie kapacity v športovom areáli a v kultúrnom dome posilní možnosť ubytovania v súkromí.

Územný plán zhodnotil tunajšie podmienky na rekreačné využitie v zime a v lete a stanoví kapacity športových zariadení a návštevnosť z optimálneho využitia riešeného územia.

ZIMNÉ OBDOBIE

- Zjazdové lyžovanie

Z hľadiska dochádzky je zaujímavé a využívané stredisko zimných športov Ružomberok – Malinô Brdo, ktoré je vybavené ako ťažiskové turistické centrum v oblasti cestovného ruchu.

- Bežecké lyžovanie

Aj pre bežecké lyžovanie sú v Liskovej veľmi dobré podmienky. Predpokladáme, že na tieto účely sa budú využívať letné vychádzkové trasy.

LETNÉ OBDOBIE

- Pešia turistika

je možná v celom katastrálnom území obce Lisková po poľných a lesných účelových komunikáciách.

- Cykloturistika

Motocyklové a cyklistické trasy navrhujeme realizovať na komunikácii III/018104 a III/018105, ktoré budú súčasťou motocyklových a cyklistických trás v rámci Liptova.

- Letné športy a hry na ihriskách

V súčasnosti je možné prevádzať na futbalovom ihrisku, ktoré navrhujeme rozšíriť o ďalšie ihriská. Športové plochy v školskom areáli bude možné využívať aj po vyučovaní vhodnou organizáciou. V rámci navrhovanej IBV sú tiež zrealizované detské ihriská.

- Fitnesscentrum

Navrhnuté fitness zariadenie budú neodmysliteľnou súčasťou športového areálu.

- Areál letiska

V súčasnosti sa letisko využíva na športové účely. Na základe VÚC Žilinský kraj sa letisko dobuduje na regionálne verejného letiska Ružomberok-Lisková.

- Oddych v prírode a piknik

je možné realizovať na vytipovaných miestach pozdĺž prechádzkových. Vhodne je začleňovať tieto miesta do štruktúry uvažovaných rekreačných lokalít pod Chočom a spojiť ich s poznávaním prírodných zaujímavostí.

- Špecifické rekreačné záľuby a aktivity /napr. vidiecky relaxačný a rekreačný pobyt/

sú závislé hlavne od podnikateľských aktivít. Doporučujeme obnoviť poľnohospodársku malovýrobu, remeslá, chov oviec, hovädzieho dobytku, koní, kôz, psov, a pod.

- Poznávanie histórie

je významnou atraktivitou obce. Navrhujeme využiť široké spektrum ponuky od miestnych muzeálnych expozícií až po systematickú obnovu a využitie dreveníc a neobývaných domov na rekreáciu.

- Rekreačné rodinné bývanie

môže mať rôzne formy, v závislosti na umiestnení a podnikateľských aktivitách obyvateľov obce. Tento spôsob rekreácie umožňujú individuálne rodinné domy a rekreačné rodinné chaty. Sezónny prenájom izieb, bytov a chat rekreatom je aktuálny v celej obci.

Územný plán uvažuje s ubytovaním na súkromí. Prenájom izieb a bytov spojený so stravovaním a ich životom na dedine, tzv. vidiecka rekreácia a agrokelecia je možná v tých domoch, kde sa zachovali obytno-hospodárske usadlosti.

Obnova stávajúceho domového fondu je nevyhnutná. Pokiaľ to nie sú schopní urobiť vlastníci, je nutné hľadať iné formy obnovy aj za spoluúčasti obce.

A.2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce

A.2.8.1. Súčasný zastavaný územie

V súčasnosti je zastavané územie obce Lisková legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vztahujú sa na ňu odvody a zábery poľnohospodárskej pôdy.

A.2.8.2. Navrhované územie na zástavbu

V územnom pláne je navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. Súčasná a navrhované hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu. Predpokladané možné rozšírenie zastavaného územia obce je vymedzené plochami vhodnými na zástavbu. Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj primárnej (obytné) funkcie o nové lokality, vhodné na realizáciu individuálnej bytovej výstavby.

Rozšírenie hraníc zastavaného územia je zdokumentované vo výkresovej dokumentácii a v nasledujúcej tabuľke.

Rozšírenie zastavaného územia

Por. číslo	Regulovaný priestor č.	Zmena hranice zastavaného územia
1	RP č. 04	- na východnom okraji RP - rozšírenie cintorína
2	RP č. 28	- na severovýchodnom okraji - rozšírenie obytného územia (rodinné domy)
3	RP č. 26	- severne od školského areálu - rozšírenie obytného územia (rodinné domy)
4	RP č. 19	- západne od RP č. 18 - rozšírenie obytného územia (rodinné domy)
5	RP č. 17	- južne od RP č. 16 a - rozšírenie obytného územia (rodinné domy)

Obec Lisková ako prímestská oblasť mesta Ružomberok bude významná ako obytný satelit mesta. Obyvatelia mestských aglomerácií hľadajú na bývanie územia, ktoré spĺňajú zároveň obytnú aj rekreačnú funkciu. Lisková svojou polohou spĺňa tieto podmienky. Obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové netradičné zdroje – agroturistika, vidiecka rekreácia, cestovný ruch, turizmus a obnova tradičných remesiel

A.2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

PRÍRODA

Územie Liskovej je bohaté na výskyt rôznych druhov chránených území.

V území katastra sa nachádza **európske chránené územie Choč** SKUEV0305, ktoré sa prakticky územne kryje s NPR Choč

V južnej časti katastra od štátnej cesty I/18 prebieha hranica súčasného **ochranného pásma Národného parku Nízke Tatry**.

Na sever od Váhu ponad obec prebieha návrh ochranného pásma Národného parku Chočské vrchy a jeho vlastné územie má prebiehať upätím Chočských vrchov.

V Chočských vrchoch je v súčasnosti vyhlásená **Národná prírodná rezervácia Choč**.

V chránenom území sú platné ochranné podmienky piateho stupňa ochrany podľa zákona ochrane prírody a krajiny.

Národnou prírodnou pamiatkou je **Liskovská jaskyňa** nachádzajúca sa v lokalite Mních. Ochranné pásmo jaskyne bolo vyhlásené Všeobecne záväznou vyhláškou KÚ v Žiline č. 5/2003 z 29.10.2003. V jaskyni ako i v jej ochrannom pásme platí osobitný režim ochrany vymedzený §24 zákona ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z. a nevzťahujú sa na ňu stupne ochrany iných druhov chránených území.

Severne tesne nad obcou sa nachádza **prírodná rezervácia Mohylky**. Hlavným motívom ochrany je paleontologická stránka lokality. V rezervácii platí 4. stupeň ochrany podľa vyhlášky KÚŽP v Žiline č. 7/2004 z 3.5.2004 - ú. od 1.7.2004.

Vo východnej časti katastra pri rieke Váh do riešeného územia čiastočne zasahuje **prírodná rezervácia Ivachnovský luh**. Stupeň pôvodnosti a zachovanosti územia je vysoký. Dôvodom ochrany bolo zachovanie fragmentu lužného lesa v jednej z najsevernejších oblastí Slovenska.

Pri ceste spájajúcej Likavku a Liskovú sa nachádza v západnej časti katastra **prírodná pamiatka Skalná päť**.

Pri tej istej ceste ale východne za obcou v smere na Liptovskú Teplú bol vyhlásený **chránený strom** jedinka lipy malolistej.

V chránených oblastiach platí **Zákon NR SR č. 543/2002 Zb. o ochrane prírody a krajiny**.

Jeho účelom je prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

TECHNICKÉ ZARIADENIA

Z hľadiska **hygienického a technického** v riešenom území je potrebné rešpektovať tieto ochranné pásma:

- ochranné pásmo poľnohospodárskeho dvora bolo vyhlásené v čase najväčšieho rozvoja, v súčasnosti sa znížili počty dobytky, navrhujeme ho prehodnotiť,
- poľné hnojiská majú ochranné pásmo 100 m,
- cintoríny majú ochranné pásmo 50 m v prípade, že v obci nie je vodovod.

Pre vedenie elektrickej energie

- pre napätie 220 kV je ochranné pásmo 20 m od krajného vodiča a
- pre napätie 22 kV 10m od krajného vodiča,
- ochranné pásmo stožiarových trafostaníc –v šírke 10 m od okraja,

Pre plynovody platia tieto ochranné pásma:

Ochranné pásma

- pre plynovody a prípojky do DN 200 mm je 4,0 m –/platí pre STL a NTL plynovody/ a nad DN 200 mm
- do 500 mm 8,0 m / platí pre VTL plynovody a prípojky a RS/.
- pre regulačnú stanicu plynu je ochranné pásmo 8 m,

Bezpečnostné pásma

Pre VTL plynovody a prípojky nad DN 200 a do 300 mm a prevádzkovom tlaku nad 4,0 MPa je vzdialenosť od osi plynovodu 100 m /platí pre riešený UPN/ a vyhovuje!

Pre STL plynovody do tlaku 0,4 MPA platí vzdialenosť od budov 2,0 m – môže sa znížiť na 1,0 m za podmienok podľa STN.

Pre NTL plynovody platí vzdialenosť od budov 1,0 m.

Ochranné pásma komunikácií

- diaľnica má mimo zastavaného územia obce ochranné pásmo 100 m kolmo na os cesty po - oboch stranách vozovky,
- cesta prvej triedy má mimo zastavaného územia obce ochranné pásmo 50 m kolmo na os cesty po - oboch stranách vozovky,
- cesta druhej triedy má mimo zastavaného územia obce ochranné pásmo 25 m kolmo na os cesty po - oboch stranách vozovky,

cesta tretej triedy má mimo zastavaného územia obce ochranné pásmo 20 m kolmo na os cesty po oboch stranách vozovky,
- inžinierske siete miestneho významu /vodovody, kanalizácia, plynovody/ majú ochranné pásmo 1 m.

Ostatné

Ochranné pásmo Letiska Ružomberok - Lisková sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-173/84, zo dňa 29. 12. 1984, v ktorom je uvedené

a/ Výškové obmedzesa stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod je stanovené:

- ochranným pásmom vodorovnej roviny s obmedzujúcou výškou 535,00 m n.m. B.p.v.,
- ochranným pásmom vzletových a približovacích priestorov v sklone 2,50 % (1:40),
- ochranným pásmom kúžeľovej plochy, ktorá stúpa od okraja ochranného pásma vodorovnej prekážkovej roviny, t.j. od výšky 535,00 m n.m. B.p.v. až do výšky 570 m n.m. B.p.v. v sklone 4%(1:25)
- ochranným pásmom prechodových plôch v sklone 14,30% (1:7).

b/ Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- ochranným pásmom proti nebezpečným a klamlivým svetlám,
- na povrchovú úpravu striech, obvodových plášťov objektov, oplatenia stavenísk, plochy reklamných zariadení a pod. budú použité materiály s nereflexnou úpravou,
- osvetlenie objektov a komunikácií bude riešené sklopenými svetidlami, ktorých svetelný lúč bude nasmerovaný priamo na osvetľovací povrch, aby nedochádzalo k osleповaniu a klamanu posádky lietadiel,
- ochranným pásmom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN (elektrická prípojka bude riešená podzemným káblom),
- ornitologickým vnútorným a vonkajším ochranným pásmom (je tu zákaz budovať skládky, stohy, siláže a prevádzkovať činnosti, ktoré by spôsobili zvýšený výskyt vtáctva) – grafick é zdokumentovanie ochranných pásiem – viď. výkres č. 1 a výkres 4b.

Poznámka:

Presné parametre ochranných pásiem a z nich vyplývajúce obmedzenia sú popísané v rozhodnutí o určení ochranných pásiem Letiska Ružomberok – Lisková.

Časť katastrálneho územia (severná časť) sa nachádza na území, kde už samotný terén tvorí leteckú prekážku.

V zmysle § 28, odst. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť popísané ochranné pásmo letiska Ružomberok,
- vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 odst. 1, písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30, odst. 1, písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadení priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30, odst. 1, písm.c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30, odst.1, písm. d).

A.2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu a požiarnej ochrany,

Zariadenia požiarnej ochrany

Východiskový stav

V obci Zákamennom sa nachádza 1 požiarňa zbrojnica - v regulovanom priestore Poriečanská vyšná - na križovatke cesty III/5206 a odbočky cesty vedúcej k Obecnému úradu.

Plán, prognóza

V územnom pláne sa uvažuje z modernizáciou, prípadne, s prístavbou jestvujúcej požiarnej zbrojnice.

Zariadenia civilnej ochrany

Ustanovenia obsiahnuté v zákone NR SR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v súlade s vyhláškou FMTIR č. 83/1976 Zb. a 84/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a s vykonávacími a metodickými predpismi o územnom plánovaní umožňujú orgánom CO ako dotknutým orgánom štátnej správy uplatňovať v rámci územného konania požiadavky na ochranu obyvateľstva.

Podľa vyhlášky č. 297 Ministerstva vnútra SR z 19. októbra 1994 o stavebnotechnických požiadavkách na stavby vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany a informácii z Okresného úradu Ružomberok - referát CO patrí územný obvod Okresného úradu Ružomberok, aj obec Lisková, do územia I. kategórie. V Liskovej sa ukrytie obyvateľstva sa predpokladá v úkrytoch budovaných svojpomocne do 100% obyvateľov.

A.2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

A.2.11.1. Ochrana prírody.

Územie Liskovej je bohaté na výskyt rôznych druhov chránených území.

V území katastra sa nachádza **európske chránené územie Choč** SKUEV0305, ktoré sa prakticky územne kryje s NPR Choč. Dôvodom ochrany je ochrana biotopov európskeho významu: Horské kosné lúky (6520), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Horské smrekové lesy (9410), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kosodrevina (4070) a druhov európskeho významu: črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*) a uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*).

V južnej časti katastra od štátnej cesty I/18 prebieha hranica súčasného **ochranného pásma Národného parku Nízke Tatry**.

Na sever od Váhu ponad obec prebieha návrh ochranného pásma Národného parku Chočské vrchy a jeho vlastné územie má prebiehať upatím Chočských vrchov.

V Chočských vrchoch je v súčasnosti vyhlásená **Národná prírodná rezervácia Choč**. Celková výmera rezervácie je 1428.05 ha. Dôvodmi ochrany sú osobitosti a zvláštnosti tektonicko-geomorfologického vývoja, vplyvu podložia klímy v závislosti od nadmorskej výšky. Osobitný vedecký a kultúrny význam má hojné zastúpenie vzácnych a chránených druhov rastlín a živočíchov. Územie je využiteľné pre vedecký výskum, študijné ciele, turistiku aj kultúru.

V chránenom území sú platné ochranné podmienky piateho stupňa ochrany podľa zákona ochrane prírody a krajiny.

Národnou prírodnou pamiatkou je **Liskovská jaskyňa** nachádzajúca sa v lokalite Mních. Jaskyňa je vytvorená vo vápencovej kryhe vystupujúcej z flyšových hornín Liptovskej kotliny. Vchod sa nachádza vo východnej časti vrchu Mních vo výške asi 500 m n.m. Jaskyňa je výsledkom eróznej a koróznej činnosti vôd Váhu a atmosférickej vody. Vznikla po puklinách smerom SZ-JV a SV-JZ a po vrstevných plochách. Výplň jaskyne tvorí najmä hlinito-štrkový fluvialny materiál. Jaskyňa je známa od konca 19. storočia aj ako významná archeologická a paleontologická lokalita. Cieľom ochrany jaskyne je zachovať jej najpôvodnejší stav. Význam spočíva v jej geomorfologických, archeologických a paleontologických hodnotách. Ochranné pásmo jaskyne bolo vyhlásené Všeobecne záväznou vyhláškou KÚ v Žiline č. 5/2003 z 29.10.2003. V jaskyni ako i v jej ochrannom pásme platí osobitný režim ochrany vymedzený §24 zákona ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z. a nevzťahujú sa na ňu stupne ochrany iných druhov chránených území.

Severne tesne nad obcou sa nachádza **prírodná rezervácia Mohylky**. Výmera je 0.7481 ha. Územie prezentuje odkryvy brekcií a zlepcov mnohonásobne sa striedajúcich s lavicami organodetrítických až organogénnych vápencov. Hrúbka lavíc numulitových vápencov je až 150 cm uprostred ktorých sú plochy slieňovcov neobyčajne bohatých paleontologickými zvyškami. Hlavným motívom ochrany je paleontologická stránka lokality. V rezervácii platí 4. stupeň ochrany podľa vyhlášky KÚŽP v Žiline č. 7/2004 z 3.5.2004 - ú. od 1.7.2004.

Vo východnej časti katastra pri rieke Váh do riešeného územia čiastočne zasahuje **prírodná rezervácia Ivachnovský luh**. Celková výmera je 10.04 ha. tvorený je pozostatkami niekdajšieho luhu - rozptýlenými krovinami, brehovými porastami vrúb s roztrúsenou jeľšou patriace do zväzu *Salicion albae*. Stupeň pôvodnosti a zachovanosti územia je vysoký. Dôvodom ochrany bolo zachovanie fragmentu lužného lesa v jednej z najsevernejších oblastí Slovenska.

Pri ceste spájajúcej Likavku a Liskovú sa nachádza v západnej časti katastra **prírodná pamiatka Skalná päšť**. Jedná sa o skalný útvar s výškou 6m, šírkou v hornej časti 4.5 m a v spodnej 2.5 m. Skalná päšť sa nachádza na styku chočskej jednotky mezozoika s karpatským paleogénom. Skala vznikla pravdepodobne rozmodelovaním vápencov spôsobeným intenzívnym vplyvom rôznorodých erózných činiteľov.

Pri tej istej ceste ale východne za obcou v smere na Liptovskú Teplú bol vyhlásený **chránený strom** jedinca lipy malolistej.

A.2.11.2. ÚSES.

Z prvkov regionálneho ÚSESu sa v riešenom území nachádza:

nadregionálne biocentrum Choč, ktoré sa prakticky kryje s NPR Choč. Uvedené biocentrum je obkolesené nadregionálnym biokoridorom prebiehajúcim orografickým celkom Chočských vrchov. Ďalším nadregionálnym biokoridorom je koridor rieky Váh. K miestnym biocentrám patrí vrch Mních s ochranným lesmi, Skalnou päšťou a Liskovskou jaskyňou. Ivachnovský luh je podobne zaradený do kategórie miestneho biocentra.

Interakčnými prvkami možno chápať plochy drevinovej vegetácie v poľnohospodárskej krajine, ktoré zostali z rôznych dôvodov zachované vo viac-menej prirodzenom stave.

Ako stresové javy možno chápať prvky narušujúce priebeh alebo stav prirodzených prírodných procesov v najvšeobecnejšom zmysle. Územie koncentruje viacero súčasných aj potenciálnych negatívnych javov z hľadiska prírody. K súčasným patrí takmer bezprostredný vplyv celulózky v Ružomberku, vplyv bariérového efektu železnice, cesty prvej triedy ako umelých bariér (je tu aj vplyv prirodzenej bariéry Váhu). K potenciálnym patrí najmä návrh výstavby diaľnice prechádzajúcej naprieč katastrom. Vďaka procesu EIA tu však možno očakávať čiastočné zmiernenie jej negatívnych

vplyvov, najmä umožnením pohybu naprieč (budovanie dostatočne presvetlených viaduktov diaľnice pre bezpečný prechod zvere).

Ekostabilizačné opatrenia ako časť navrhovaných opatrení R-ÚSESu sú spomínané ako zachovanie súčasnej štruktúry krajiny v miestach menej narušených.

A.2.12. Návrh verejného dopravného a technického riešenia

2.12.1. CESTNÁ DOPRAVA

Základný komunikačný systém

obce používaný dodnes, zostane zachovaný aj do budúcnosti. Naďalej zostanu hlavnými komunikáciami obce cesty tretej triedy III/018104 a III/018105, v polohe v ktorej sú dnes vybudované. Spojenie s nadradenou komunikačnou sieťou zabezpečuje cesta III/01805, ktorá je napojená na cestu I/18 na východnom okraji intravilánu Ružomberka. Uvedenými cestami III triedy je obec napojená na najbližšie územné celky, Ružomberok na západe a Liptovskú Teplú na východe.

Vzhľadom na skutočnosť, že kvalita spojenia s Ružomberkom, prostredníctvom cesty III/018104 je limitovaná jej nedostatočným šírkovým usporiadaním, bude i naďalej hlavnou prístupovou komunikáciou do obce cesta III/01805.

Organizácia vnútornej dopravy bude založená na vytvorení dopravného „križa“ zberných komunikácií pretínajúcich sa v malej okružnej križovatke uprostred obce, pričom okrem už uvedených ciest III triedy bude patriť do tohoto systému aj ulica Pod Chočom. Tento základný systém bude rozvádzať dopravu na ostatnú sieť obslužných komunikácií zabezpečujúcich prístup ku všetkým objektom vyžadujúcim obsluhu.

Koncepcia prepravných vzťahov

Všetky prepravné vzťahy majúce zdroj, alebo cieľ mimo obce, ako sú cesty do zamestnania, za vyššou vybavenosťou a čiastočne i za rekreáciou, sa budú realizovať hlavne po cestách III/018105 a III/018104.

Podľa sčítaní, ktoré každých päť rokov organizuje Slovenská správa ciest Bratislava, bol objem prepravných vzťahov za posledné desaťročie nasledovný :

Cesta III/018104 – sčítací úsek 92980:

Rok 1990 ... 281 nákl.voz. .... 477 os.voz. ... 23 mot. = 781 voz/24 h.

Rok 1995 ... 213 .... 674 ...15 = 902 voz/24 h.

Rok 2000 ... 178 ..... 974 ..... 8 = 1160 voz/24 h.

Ako vidieť, objem dopravy na ceste III/01804 narástol za posledných päť rokov (1995-2000) o 28,6% čo je enormný nárast predstavujúci v priemerných podmienkach Slovenska pätnásťročný prírastok. Potešujúce je, že klesá podiel nákladnej dopravy, ktorý z pôvodných 36%, v roku 1990 postupne klesol až na 15,3%, v roku 2000.

Na ceste III/018105 sčítania SSC Bratislava nezabezpečuje a preto údaje o intenzite dopravy nie sú k dispozícii, je však evidentné, že zaťaženie v úseku medzi cestou I/18 a žel. traťou je ešte väčšie ako na ceste III/018104, s vysokým podielom nákladnej dopravy.

Výhľadové zaťaženie, vypočítané pomocou „výhľadových koeficientov“, ktoré stanovuje Slovenská správa ciest Bratislava a pri ktorom sa vychádza z posledne známeho objemu dopravy (v našom prípade rok 2000) by bolo nasledovné:

Cesta III/018104 (úsek 92980) – rok 2005 ... 1160 x 1,02 = 1183 voz/24 h.

- rok 2015 ... x 1,06 = 1230 voz/24 h.

- rok 2025 ... x 1,12 = 1299 voz/24 h.

K vypočítanému zaťaženiu je potrebné dodať, že predpokladané zaťaženie nevystihuje celkom reálnu situáciu, pretože uvedené hodnoty nepredstavujú intenzitu dopravy v obci, tam sčítanie nebolo robené, uvedené zaťaženie bolo zistené mimo obec, pred obcou, alebo za obcou, navyše výhľadivé koeficienty pre cesty III triedy sú veľmi nízke (2-6% päťročný nárast) a ak ich porovnáme s nárastom dopravy za posledných 5 rokov – 28,6% je výhľadové zaťaženie veľmi nízke.

Intenzita dopravy nebude dostatočným argumentom na , zmenu vnímania dopravných problémov, tým argumentom by mala byť skutočnosť, že zakaiaľ „dnešné“ hodnoty intenzity dopravy (rok 2000) sú z pohľadu životného prostredia považované ešte za prípustné , už sa výrazne približujú hranici, za ktorou sa už intenzita dopravy považuje z pohľadu životného prostredia za neprípustnú (hodnoty presahujúce intenzitu 1200 vozidiel/24 h.).

Hlavne z dôvodu bezpečnosti, z dôrazom na kvalitu obytného prostredia navrhujeme, aby bola križovatka ciest III/018104 a III/018105 bola už v blízkej budúcnosti rekonštruovaná na „malú okružnú križovatku“, čo by znamenalo výrazné ukľudnenie dopravy vstupujúcej do centrálnej časti obce.

Rovnaký princíp ukľudnenia dopravy by mal byť použitý aj pre vstup cesty z východu, aby doprava vchádzajúca do centra obce nebola „ukľudnená“ iba dopravnými značkami predpisujúcimi zníženie rýchlosti, ale aj fyzickými opatreniami, ktoré dosiahnu oveľa priaznivejší výsledok.

Špecifickým problémom obce sú rovné a dlhé ulice, ako sú ul. Na močiar, Partizánska ulica a nakoniec aj cesta III/018104 – Tatranská cesta. Napriek tomu, že po prvých dvoch sa pohybuje iba cieľová a zdrojová doprava a preto ich zaťaženie nie je veľké, je riešenie ktoré už dnes v obci slúži, ako sú „obytné ulice“ a výškové retardéry tou správnou cestou na zaistenie bezpečnosti dopravy.

Napriek tomu, že dopravný život v obci diaľnica neovplyvní, je potrebné sa zmieniť o uvažovanom vybudovaní diaľnice D1, ktorá ma v smere V-Z obchádzať obec, ako jej severná tangenta. Zatiaľ je jej trasa fixovaná iba v prípravnej dokumentácii, preto z pohľadu obce bude potrebné pri upresňovaní jej polohy, zabezpečiť bezkolízne prepojenie obce smerom na sever so svojím poľnohospodárskym a rekreačným zázemím.

Funkčné členenie a kategorizácia ciest

Funkčné členenie komunikačnej siete obce bolo navrhnuté v zmysle predchádzajúcich zásad, podľa Slov.technickej normy STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií, kap.3-6.

Cesty III/018104 a III/018105 boli po vstupe do obce klasifikované ako komunikácie funkčnej triedy B3 s funkciou zbernou, ale s neobmedzenou dopravnou obsluhou.

Kategórie oboch ciest boli navrhnuté rovnaké, ako MZ 8,0/ 40. V poradí dôležitosti je ďalšou komunikáciou ulica Pod Chočom, ktorá má kategóriu MOU 7,5/30 a funkčnú triedu C2

Ostatné komunikácie pre motorovú dopravu zabezpečujúce pohyb vozidiel vnútri obytných skupín sú klasifikované tiež ako obslužné komunikácie, ale funkčnej triedy C3. ako komunikácie kat. MO 7,5/30, alebo MO 6,5/30 Výnimkou sú iba cesty navrhované v lokalitách, kde by mala byť doprava ukľudnená, tam bola navrhnutá kategória MOU 5,5/30 ktorá by mala byť doplnená prvkami pre upokojenie dopravy.

Koncepcia hlavných peších trás

Vzhľadom na skutočnosť, že intenzita dopravy v prípade cesty III/018104 už pomali presahuje hodnotu 1 200 voz/24 h. (prípustné množstvo pre životné prostredie) je nevyhnutné rátať so segregáciou chodcov a preto treba doplniť už vybudované úseky v súvislý chodník, v dĺžke zodpovedajúcej dĺžke cesty prechádzajúcej zastavanou časťou obce. V úseku kde cesta prechádza vybavenosťou situovanou po oboch stranách treba obojstranné chodníky, v ostatných častiach, vrátane prístupu k škole stačí jednostranný chodník.

Chodníky by sa mali vybudovať aj v priestore autobusových zastavok, tak aby uľahčili výstup a nástup cestujúcich .

Samostatné pešie komunikácie budú budované iba v krátkych úsekoch, ako prístup k hlavným peším komunikáciám.

Kapacity plôch pre statickú dopravu

Plochy pre statickú dopravu sú v zmysle STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií členené na plochy odstavné a parkovacie. Odstavné plochy slúžiace odstaveniu vozidiel po dobu ich nepoužívania, budú zabezpečené, v prípade rodinných domov na vlastnom pozemku (za plotom), prípadne v individuálnych garážiach.

Parkovacie plochy budú vybudované iba pre potreby návštevníkov vybavenosti. Parkoviská sú dokumentované v grafickej prílohe, a sú situované tak, aby dochádzková vzdialenosť k objektom vybavenosti nepresiahla 100 m.

Počet parkovacích miest musí zodpovedať nárokom definovaným v STN 736110, čl.16.3a tab.20, preto pri umiestňovaní novej vybavenosti, alebo pri zmene jej funkcie je nevyhnutné riadiť sa ustanoveniami citovanej normy a parkoviská navrhnuť v dostatočnom množstve. V každom prípade treba počítať s rezervou pre parkovacie plochy pri Obecnom úrade, obchodnej vybavenosti, pri Kultúrnom dome, kostole, cintoríne, železničnej stanici a pri futbalovom štadióne.

Systém hromadnej dopravy

Obyvatelia obce majú možnosť využívať dva druhy hromadnej dopravy, autobusovú dopravu a železničnú dopravu.

Autobusovú dopravu prevádzkuje SAD Liptovský Mikuláš. Obcou prechádzajú linky umožňujúce spojenie s najbližšími sídlami, ako je Ružomberok, Liptovská Teplá, ale aj vzdialenejšími sídlami ako sú Lúčky.

Linky sa pohybujú po ceste III/018104 a III/018105 a v obci majú dve zastávky, celkove obcou prejde okolo štyridsať spojov za deň.

Ako južná tangenta prechádza obcou železničná trať č. 180 Žilina – Košice, ktorá ma v priamej väzbe na centrum obce situovanú žel. zastávku, na ktorej zastavujú osobné vlaky. Železničná zastávka je priebežná, jednostranná. Trať je dvojkolajná, elektrifikovaná, bez nárokov na územie obce.

Hlukové zaťaženie

Hlavným zdrojom hluku z dopravy je doprava pohybujúca sa po cestách III/018104 a III/181050. Poloha ciest, ako aj rozsah obytnej zástavby v jej bezprostrednej blízkosti je historicky daná a zostane aj naďalej zachovaná, preto nie je možné v súvislosti s hlukom uvažovať o uplatnení urbanistických, ale ani technických prostriedkov na obmedzujúce opatrenia - zníženie hluku. Je evidentné, že časť obce nachádzajúca sa v priamom kontakte s uvede nými cestami bude v budúcnosti zasiahnutá nadmerným hlukom. Očakávaný nárast dopravy, v budúcnosti bude znamenať ešte väčšie zhoršenie tohoto stavu.

Rozhodujúce zlepšenie je možné očakávať až po zavedení limitov, ktoré Európska únia pripravuje po roku 2010 pre produkciu exhalátov a hluku. V súčasnosti asi jediným zlepšením pre ochranu vnútorného prostredia by bola výmena okien, za okná s trojitým zasklením.

2.12.2. CIKLISTICKÁ DOPRAVA

Cyklistické komunikácie

Okrem ciest pre motorovú dopravu obcou prechádzajú aj cykloturistické trasy publikované v „Podrobnej cykloturistickej mape č.2“ ako trasa č.5 „Oravská cyklomagistrála“, alebo tiež „Oravsko-Liptovská“ spájajúca Oravu s Liptovom. Trasa č. je na Liptovskej strane vedená Kvačianskou dolinou, cez Liptovskú Sielnicu, Liptovskú Teplú a cez Liskovú, po ceste III/018104 do Ružomberka. Trasa je klasifikovaná, ako stredne náročná. V Liptovskej Teplej je možné odbočiť na ďalšie dve, trasu č.15 a č.16.

Vo všetkých prípadoch sa cyklisti pohybujú po vozovke, ako účastníci cestnej premávky. Tento stav by sa nemal meniť, ale perspektívne je potrebné s prítomnosťou cyklistov rátať a v priestore obce ich rešpektovať, vytvoriť im vhodné podmienky.

2.12.3. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Riešeným územím prechádza železničná trať Bratislava – Žilina – Košice, ktorá križuje štátnu cestu III/018105 v jednej úrovni. Podľa zistených údajov do roku 2040 sa nepredpokladá vybudovanie viacúrovňového križovania cesty a železnice. V obci sa nachádza osobná železničná stanica, prekladisko a koncová stanica železničnej vlečky, ktorá vedie do areálu MONDI business paper SCP a.s. Ružomberok.

2.12.4. LETECKÁ DOPRAVA

Na katastrálnom území obce Lisková sa nachádza Letisko Ružomberok - Lisková, ktoré prevádzkuje Aeroklub Ružomberok. Aeroklub bol založený v roku 1954 a má v súčasnosti cca 50 členov. Letisko má štatút športového letiska. Areál letiska je prístupný z cesty I/78. Prevádzkové zariadenie letiska tvoria 4 objekty, ktoré slúžia hlavne na garážovanie lietadiel a miernu údržbu lietadiel. Najmenší objekt slúži ako oddychová zóna pilotov. Súčasťou areálu je stojan PHM a odroviavané dráhy. Ochranné pásmo Letiska Ružomberok - Lisková sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-173/84, zo dňa 29. 12. 1984, v ktorom je uvedené

- a/ Výškové obmedzesa stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov,
- b/ Ďalšie obmedzenia

Poznámka:

Presné parametre ochranných pásiem a z nich vyplývajúce obmedzenia sú popísané v rozhodnutí o určení ochranných pásiem Letiska Ružomberok – Lisková.

Časť katastrálneho územia (severná časť) sa nachádza na území, kde už samotný terén tvorí leteckú prekážku.

V zmysle § 28, odst. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoloacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri projektovej príprave určitých stavieb.

Na základe Územného plánu VÚC Žilinský kraj sa letisko dobuduje na regionálne verejné letisko Ružomberok-Lisková s malou vnútroštátnou dopravou - cca 15 pasažierov (podľa Územného plánu VÚC Žilinský kraj).

A.2.12.2. Vodné hospodárstvo

Zásobovanie vodou

1. Východiskový stav vodného hospodárstva

V obci Lisková je vybudovaný čiastočne zokruhovaný verejný vodovod. Tento vodovod je zásobovaný zo zdroja Liptovských Revúc pre mesto Ružomberok. Z vodojemu Kosovo je pre obec Lisková zriadený samostatný privádzač. Z tohto privádzača je pitná voda akumulovaná v 2 x 400 m³ vodojemoch. Verejná kanalizácia v obci je vybudovaná na veľkej väčšine územia.

V rámci Plánu rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií územného celku okresu Ružomberok sa plánuje zrealizovať v KÚ Lisková výtlačné vodovodné potrubie (pre Lúčky, Lipt. Teplá, Kalameny, Bešeňová, Potok a Lipt. Michal), vedené pozdĺž cesty I/18. Podľa tohto plánu navrhované výtlačné potrubie bude križovať cestu III/018105 – odbočenie na Liskovú – a pokračovalo ďalej na Liptovský Mikuláš.

2. Hydrotechnické výpočty zásobovania vodou:

Výpočet potreby vody je prevedený podľa Úpravy vyhlášky č.477/99- 810 MP SR z r. 2000.

Údaje o počte obyvateľstva

- súčasnosť - 2 124 obyvateľov
- návrh - 742 obyvateľov
- spolu - 2 866 obyvateľov

V obci je občianska vybavenosť a prevádzky drobného priemyslu, ktoré nepresahujú bežnú vybavenosť pre obce s uvedeným počtom obyvateľstva.

Pozn. Navrhované výrobné areály medzi vodným tokom Váh a štátnou cestou I/018 budú riešené samostatnými výpočtami s údajmi, ktorý poskytnú potenciálni investori

2.1 Denná potreba vody

2.1.a. Potreba vody pre obyvateľstvo

výhľad 2 866 obyvateľov - priem. potreba 145 l/os/deň

$$Q_d = 2\,866 \cdot 145 = 415,57 \text{ m}^3/\text{deň} = 4,8 \text{ l/sek.}$$

maximálna potreba vody pre obyvateľstvo

$$Q_{d\max.} = 415,57 \cdot 1,6 = 664,91 \text{ m}^3/\text{deň} = 7,69 \text{ l/sek.}$$

hodinová maximálna potreba vody pre obyvateľstvo

$$Q_{\text{hod.max.}} = 4,8 \cdot 1,6 \cdot 1,8 \cdot 60 = 829,44 \text{ l/hod.}$$

2.1.b. Základná a vyššia vybavenosť obce

Potreba vody pre základnú a vyššiu vybavenosť v závislosti

od počtu obyvateľov je 25 l/obyvateľ/deň x 1,1,2 /zvýšenie potreby o 20 % podľa čl. 6- aj nárast turistického ruchu – nové penzióny

$$Q_{d\text{vyb}} = 2\,866 \times 25 \times 1,20 = 85\,980 \text{ l/deň} = 0,99 \text{ l/sek.}$$

$$Q_{d\text{vyb.max}} = 85\,980 \cdot 1,6 = 137\,568 \text{ l/deň} = 1,59 \text{ l/sek.}$$

2.1.c. Potreba vody pre drobný priemysel:

V obci sú v súčasnosti drobné prevádzky, s ktorými sa uvažuje aj do výhľadovo, ako aj rozšírenie drobného priemyslu v nových oblastiach.

-priama potreba vody pre prevádzky s malým znečistením - 5 l/os/smenu

nepriama potreba 120 l/os/smenu

Pri uvažovanom počte cca 75 pracovníkov priemerná denná potreba vody - $Q_d = 9\,375 \text{ l/deň}$.

Maximálna denná potreba vody

$$Q_{d\max.} = 15\,000 \text{ l/deň.}$$

Maximálna hodinová potreba vody 1 125 l/hod.

Poľnohospodárska výroba v obci je zásobovaná z vlastného vodovodu so zdrojom len pre poľ. družstvo.

DENNÁ POTREBA VODY SPOLU:

	priemerná /m ³ /deň/	maximálna
obyvateľstvo	415,57	664,91
občian. vybavenosť	85,98	137,568
drobný priemysel	9,375	15,00
spolu:	510,925=5,9 l/s	817,478= 9,46 l/s

3. Napojenie vodovodu

Rozvod pitnej vody je napojený z verejného vodovodu mesta Ružomberok - z vod. zdroja L. Revuce cez vodojem Kosovo do vodojemov pre obec s akumuláciou 2 x 400 m³.

4. Vodovodná sieť

V obci je vybudovaný verejný vodovod čiastočne zokruhovaný, čiastočne z LT tlakového potrubia DN 150 a PVC tlakového DN 150 a 100.

K navrhovaným bytovým oblastiam sa vodovodná sieť rozšíri PVC tlakovým potrubím DN 100. Na vodovodných vetvách sa osadia podzemné hydranty. Vodovodná sieť sa prepojením v nových obytných častiach zokruhuje a do vzdialenejších oblastí bude sieť vetvová.

5. Kanalizácia

V súčasnosti sa v obci dobudováva verejná kanalizácia. Verejná kanalizácia obce je napojená na verejnú kanalizáciu mesta Ružomberok cez prečerpávaciu stanicu odpad.vôd.

Napojenie verejnej kanalizácie mesta Ružomberok je na ČOV Hrboltová.

Zberače sú zväčša z PVC odpadových rúr a betónových odpad. rúr.

Daž. vody zo svahu v severozápadnej časti sa budú zachytávať v záchytnej nádrži s Q_n - denným vyrovnávacím prietokom.

6. Hydraulické výpočty kanalizácie

Množstvo splaškových vôd je totožné s potrebou vody a to:
DENNÁ POTREBA VODY SPOLU:

	priemerná /m ³ /deň/	maximálna
obyvateľstvo	415,57	664,91
občan. vybavenosť	85,98	137,568
drobný priemysel	9,375	15,00
spolu:	510,925=5,9 l/s	817,478= 9,46 l/s

Napojenie vodovodu

Max.prietok splaškových vôd

$$Q = Q_{\max} \times k_{\max} = 9,46 \cdot 2,0 = 19,63 \text{ l/sek.}$$

Návrh potrubia pre dvojnásobok max. prietoku

$$Q \cdot 2 = 19,63 \cdot 2 = 39,26 \text{ l/sek.}$$

Hlavný zberač kanalizácie /DN/ s napojením na prečer.stanicu pre celú obec výhľadovo aj pre navrhovanú zástavbu postačuje .

V novej zástavbe IBV navrhujeme kanalizačné potrubie z PVC odpad. rúr DN 300 .

7.Výpočet pre ČOV - znečistenie

Prítok množstva splaškových vôd na ČOV - 1 313,27 m³/deň

Počet obyvateľov 2 866

Produkcia znečistenia - BSK₅ - 60 g/obyvat./deň

celková produkcia BSK₅ – 171,96 kg

celková produkcia RL - 358,25 kg

celková produkcia NL - 157,63 kg

$$c_{BSK_5} = \frac{171,96 \cdot 10^6}{848,198 \cdot 10^3} = 202,7 \text{ mg/l}$$

$$c_{RL} = \frac{358,25 \cdot 10^3}{848,198 \cdot 10^3} = 422,3 \text{ mg/l}$$

$$c_{NL} = \frac{157,63 \cdot 10^3}{848,198 \cdot 10^3} = 185,58 \text{ mg/l}$$

A.2.12.3. Energetika**A. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU****1. Súčasný stav****1.1. Vedenie VN**

Obec Lisková je napojená na el. energiu zo vzdušnej VN linky č. 164, ktorá vedie poza obec a čiastočne ju križuje. Z uvedenej VN linky sú na odbočky napojené transformátorové stanice (TS) ako koncové.

Prehľad exist. transformátorových staníc (TS)

číslo	názov	transformátor (kVA)
1	TS Cintorin	630
2	TS Lauko	250
3	TS ZŠ	400
4	TS RD	400
5	TS Kerdík	250
6	TS Pofná	400

V rámci návrhu nových plôch IBV - navrhujeme 1 novú trafostanicu oproti Poľnohospodárskemu družstvu v regulovanom priestore č. 26. V priemyselnej zóne, ktorú navrhujeme popri ceste I/18 sa budú podľa potreby rekonštruovať existujúce trafostanice.

1.2. Vedenie NN

Exist. NN rozvody obce sú vo väčšine vzdušné, napájané z uvedených TS.

1.3. Vonkajšie osvetlenie

Po stožiaroch NN vedenia sú prevedené aj rozvody vonkajšieho obecného osvetlenia.

Zhodnotenie súčasného stavu

Súčasnne rozvody postačujú len pre terašiu zástavbu. Exist. NN rozvody obce sú vzdušné, napájané z uvedených TS.

Pre plánovanú výstavbu potrebné vybudovať NN kabelové rozvody a príslušné TS.

2. Návrh zásobovania el. energiou

2.1. Projektové podklady

situácia v mierke 1:2000

požiadavky autora

2.2. Spoločné elektrotechnické údaje

Rozvodná sústava NN : 3 PEN ~ 50 Hz, 230/400 V / TN-C

VN : 3 ~ 50 Hz, 22 kV / IT

Ochrana pred ÚEP:

Ochrana pred úrazom elektr. prúdom v normálnej prevádzke a pri poruche bude podľa STN 33-2000-4-41.

Prostredie : 411 Vonkajšie

Stupeň dôležitosti dodávky el. energie : č.3 v zmysle STN 34 1610.

Dodávku el. energie nie je potrebné zaisťovať zvláštnymi opatreniami a môžu byť pripojené na jediný zdroj (prívod).

2.3. Energetická bilancia:

Obec je plynofikovaná, el. energia bude využívaná pre vykurovanie a na prípravu TÚV v 15% novej výstavby.

Pre výpočet nárastu odberu el. energie je počítané s nasledovnými hodnotami pre elektrifikáciu stupňa "B" a "C".

rodinný dom (RD)	8,0 kW
obchodná vybavenosť a služby (OVS)	70 W/m ²
Navrh RD a OVS je tabulkách č. A9	
RD (212)	1696 kW
OVS	265 kW
Spolu	1 961 kW

Pre výpočet súčasného príkonu bol použitý

koeficient súčasnosti $b = 0,25$

Súčasný príkon novej výstavby $P_p = P_i \times b = 1961 \times 0,25 = 490 \text{ kW}$

2.4. Zdroje el. energie a VN vedenie

Plánovaná výstavba je rozdelená do blokov, pre ktoré je potrebné vybudovať jednu TS na križovatke novej ulice „L“ pri RD. Bude napojená z blízkej VN linky.

Pri exist. hati na rieke Váh je plánovaná MVE Lisková I.a II. o výkone 2x1,28 MW, ktorá bude napojená do exist. VN siete.

2.5. Sekundárna NN sieť

Objekty budú na el. energiu pripájané zo sekundárnej kabelovej NN siete. Tie budú umiestnené v chodníkoch a zelených pásoch jednotlivých nových ulíc, v súbehu s ďalšími inžinierskymi sieťami. V zástavbe RD budú situované po obidvoch stranách cesty.

Sekundárna NN sieť bude kabelová, mrežová, napájaná z uvedených TS. Tým sa dosiahne prepojenie napájacích distribučných TS, dosiahne sa vylepšenie parametrov existujúcej NN siete a napájanie z viacerých strán. Nová výstavba v exist. zástavbe bude riešená posilnením exist. NN rozvodov a rekonštrukciou exist. TS.

2.6. Vonkajšie osvetlenie

Nové komunikácie bude osvetľovaná sústavou vonkajšieho osvetlenia, napojeného zo samostatného rozvádzača RVO pri distribučnej TS ZŠ. Prepojenie s regulačným systémom obce, ktorý je pri žel. stanici, bude zo stĺpa pri RD č. 584. Stožiarové svietidlá budú osadené energeticky úspornými výbojkami.

Rozvody budú v trase kabelových NN rozvodov.

NAPOJENIE NA TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNÉ SIETE

1. Súčasný stav

1.1. Telekomunikačné zariadenia

Prívod telefónnych liniek je optickým káblom popri štátnej ceste I/018, cez Liskovú popri ceste č. III/018105 a na križovatke pri pošte odbočuje na Lipt. Teplú popri ceste č. III/018104.

Miestne rozvody sú prevedené metalickými káblami uloženými v zemi vedľa miestnych komunikácií. Okrajové časti mimo kabel siete sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami.

2. Navrhované vonkajšie oznamovacie rozvody

V trasách NN káblových rozvodov budú položené nové káble miestnej telekomunikačnej a dátovej siete. Rozvody budú smerované do centa obce, kde je telefónna ústredňa PE 201. Rezervné vývody pre novú ulicu sú aj v skrini UR 19, kde je plánované prepojenie na Martinček

3. Obecný rozhlas

Existujúce rozvody obecného rozhlasu sú totožné s trasou vonkajšieho osvetlenia. Napojené sú z rozhlasovej ústredne, ktorá je v budove Obecného úradu.

B. ZÁSOBOVANIE TEPLOM

V obci Lisková sa neuvažuje s teplovodom a s centrálnou kotolňou.

C. ZÁSOBOVANIE PLYNOM

1. Jestvujúci stav

Obec Lisková je zásobovaná zemným plynom od r. 1985 z plynovodu Severné Slovensko. Pre obec je spracovaný a schválený generel plynofikácie a tento zohľadňoval rozvoj obce do r. 2000

podľa spracovaného územného plánu v tomto období. Plynofikácia obce prebiehala v rámci možností výstavbou miestnych plynovodov s napojovaním odberateľov bytovej výstavby IBV a HBV, VO a MO s komplexným zásobovaním plynom pre účely vykurovania, varenia a technológie.

Zásobovanie plynom obce je z regulačnej stanice - VTL/STL umiestnenej na okraji obce Pod baňou s napojením na VTL /VVTL/ plynovodnú prípojku vybudovanú pre SCP s napojovacím plynovodom 6,4 MPa.

STL o tlaku 0,1 MPa. Na území obce sú sú vybudované ďalšie doregulačné stanice s reguláciou STL/NTL v jednotlivých uliciach. Považujeme uvedený systém miestnych plynovodov ako kombinovaný.

Vonkajšia výpočtová teplota je podľa STN 060210 a 383350 -18°C.

Priemerná vonkajšia teplota počas vykurovacieho obdobia + 2,4°C

Počet vykurovacích dní - 253

Počet dennostupňov - 3.490

Denná stredná teplota v mesiaci január - 5,3 °C

Obec v danej oblasti je s intenzívnymi vetrami.

2. Stav a riešenie plynofikácie

Tepelno - energetická bilancia

Spotreba plynu v danej lokalite je určená podľa prieskumu a podkladov skutočných odberov VO a MO u dodávateľa plynu SPP Bratislava - region sever Žilina.

2.1 Štruktúra spotreby zemného plynu

Pre jednotlivé skupiny odberateľov je stanovená spotreba zemného plynu s uvažovaním súčinnosti riešeného odberu a tepelnej oblasti nasledovne:

Tržný fond- obyvateľstvo

Pri výpočte je uvažované s priemerom 80 % plynofikáciou domácností v cieľovom roku plynofikácie. Použitá je metodika stanovená smernicou vydanou Slovenským plynárenským priemyslom a.s. Bratislava. Pri výpočtoch a posudzovaní spotreby zemného plynu vychádzame z nasledovných hodnôt:

Druh použitia ZP Kategória odberateľa	Priemerná m3/hod	spotreba m3/rok
Varenie	0,18	180
Príprava TÚV	0,30	400
Vykurovanie	1,50	3.000 - 3500
Kategória odberateľa		
1 - Komplexný odber vyk. + TÚV + var.	1,80	3.500 - 4.000 priemer 3.800

2 - Lokálne plyn. vykurov + TÚV + var	1,20	2.000 - 2.400 „	2.200
3 - Príprava TÚV + var.	1,00	600	
4 - Odber plynu v bytovej jednotke vykurov. + var. + príprava TÚV	1,00	1.800	
5 - varenie v byt. jednotke	0,40	200	

Pri výpočte spotreby tepla pre vybavenosť je vychádzané podľa obostavaného priestoru a výpočet spotreby tepla - na spotrebu plynu je podľa STN 383350.

2.2 Štruktúra odberov obyvateľstva

Údaj	Jestvuj. stav	Návrh ÚPN	Spolu
Počet obyvateľov	2.124	713	2.837
Počet rodinných domov a bytov	713	208	921
Priemerná obývanosť	3,35	2,91	3,24
z toho jestv. a predpokl. odberateľov	298	185	
prírastok jestv. domov		212	695
Percento plynifikácie	40,2	87,2	75,4
Počet odberateľov plynu predpoklad	298	397	695

2.3 Štruktúra odberov v členení :

Počet odberateľov - 1.kategória	228	301	529
- 2.kategória	46	/94/	140
- 5.kategória	24	/2/	26
Maximálna hodinová spotreba			
- 1.kategória	410	542	952
- 2.kategória	55	/113/	168
- 5.kategória	10	/1/	11
Spolu m3/hod	475	656	1.131
Ročná spotreba plynu			
- 1.kategória	867	1.144	2.011
- 2.kategória	101	207	308
- 5.kategória	5	1	6
Spolu tis m3/rok	973	1.352	2.325

2.4 Spotreba plynu pre maloodber a VO

Spotreba plynu u maloodberateľov a veľkoodberu je vypočítaná podľa súčasnej spotreby iného druhu paliva a podľa odborného odhadu v zmysle platných noriem a predpisov.

2.4.1 Odber podľa zistenia z prieskumov, rozborov a výpočtov

Veľkoodber + MO	-	m3/hod/tis m3/rok	Poznámka
Jestvujúci stav			
Veľkoodberatelia			
Základná škola		45/112	napojené po r. 2000
Maloodberatelia	- jest. stav celkom - 16 odberateľov	- zistené	
Roľnícke družstvo - hosp. dvor		22/ 52	
- farma		16/ 35	
Kultúrny dom RD		30/ 60	
2x12 bj- RD		24/ 34	
Materská škola		8/ 18	
Telovýchova - Šport klub		18/ 33	napojené v r. 2004
Ostatní drobní odberatelia poč. 10		22/ 65	
Spolu odberatelia - jestv. odber	17 odber.	122/264	

Predpoklad napojenia - návrh UPN

Materská škola rozšírenie 20 miest	5,0/ 8,0	
Klub mládeže a dôchodcov 30+30 m2	2,5/ 3,0	
Maloobchodné predajne 4 odb.	6,5/ 10,5	
Verejné stravovanie bufety pohost. 3 odb.	4,5/ 6,0	
Zdravotné služby	2,0/ 4,0	
Ostatné služby jestv -poč. odber. 8	14,0/ 20,0	
Polícia a ost. zariadenia	2,5/ 3,5	
Penzion 2 x – 20 stoličiek	8,0/ 12,0	
Telovýchova - Šport klub - dostavba	8,0/ 12,0	
Viacúčelová šport. hala - výhľad	24/ 52	podľa návrhu ÚP

C e l k o m MO + VO - 21 odberat. 72/131,0

2.4 Celková spotreba zemného plynu a vývoj odberateľov

Rekapitulácia spotreby zemného plynu:

Kategória odberateľov	Jestvujúci		Návrh a predp.		Konečné rieš.	
	m3/h	tis m3/r	m3/h	tis m3/r	m3/h	tis m3/r
Obyvateľstvo	475	973	656	1.352	1.131	2.325
Maloodber +VO	122	264	72	131	194	395
S p o l u	597	1.237	728	1.483	1.325	2.720

Rekapitulácia počtu odberateľov

Kategória odberateľov	Jestvujúci	Návrh a predpokl.	Konečné riešenie
Obyvateľstvo	298	397	695
Maloodber + VO	17	21	38
S p o l u	315	418	733

Poznámka

Navrhované výrobné areály medzi vodným tokom Váh a štátnou cestou I/018 budú riešené samostatnými výpočtami s údajmi, ktorý poskytnú potenciálni investori.

3. Popis riešenia návrhu zásobovania plynom

V navrhovanej štúdií ÚP je riešenie zásobovania teplom decentralizovaným systémom plynových kotolní s možnosťou komplexného riešenia plynifikácie pre jednotlivých odberateľov.

Návrh nových plynovodov podľa UPN je riešené so zohľadnením na jestvujúce plynovody s možnosťou ich využitia s napojovaním jestvujúcich i navrhovaných objektov na miestne a navrhované vetvy plynovodov.

Celý systém v obci Liková je riešený kombinovaný STL a NTL ako už bolo uvedené. Nové plynovody v navrhovaných uliciach v lokalite - "Pod Mníchom a Pri trati" sú navrhované s napojením na jestvujúce plynovody STL a vybudovaním rovnako STL plynovodov .

V lokalite Pod Mníchom bola v koncepte riešenia navrhovaná ulica s výstavbou IBV – rod. domov.

V tejto časti je vedená VTL prípojka plynu DN 200 PN 6,4 MPA pre SCP z ktorej je napojená aj regulačná stanica RS 3000 pre obec Lisková VVTL prípojkou DN 100 PN 6,4. Z dôvodov návrhu výstavby v tejto lokalite bolo uvažované s prekládkou týchto zariadení s návrhom ochranného pásma podľa STN 366410.

V konečnom návrhu UPN v tejto lokalite je riešená IBV tak aby boli dodržané bezpečnostné pásma.

Vednie VTL prípojky je vyznačené v situácii a nedôjde ku kolízii a narušeniu ani regulačnej stanice ani STL plynovodu vedeného z RS. J

Ochranné pásma

Pre plynovody a prípojky do DN 200 mm je 4,0 m –/platí pre STL a NTL plynovody/ a nad DN 200 mm

Do 500 mm 8,0 m / platí pre VTL plynovody a prípojky a RS/.

Bezpečnostné pásma

Pre VTL plynovody a prípojky nad DN 200 a do 300 mm a prevádzkovom tlaku nad 4,0 MPa je vzdialenosť od osi plynovodu 100 m /platí pre riešeny UPN/ a vyhovuje!

Pre STL plynovody do tlaku 0,4 MPA platí vzdialenosť od budov 2,0 m – môže sa znížiť na 1,0 m za podmienok podľa STN.

Pre NTL plynovody platí vzdialenosť od budov 1,0 m.

Plynovody sú uložené z materiálu - polyetylén s vedením podľa situácie a v zmysle platných noriem STN 386415 a 386413 s križovaním a v súbehu s ostatnými podzemnými sieťami podľa STN 736005 a ostatných súvisiacich noriem

a predpisov. Plynovody sú navrhované do výstavby z rovnakého materiálu s vedením mimo komunikácií v zelených pásoch.

Regulačná stanica je jestvujúca o výkone 3.000 m³/hod a podľa výpočtov spotreby plynu aj s výhľadom vyhovuje pre potreby obce Lisková.

A.2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Koncepcia starostlivosti o životné prostredie vychádza z uplatnenia zákona o ochrane prírody a krajiny (č. 543/2005 Z.z.) a iných záväzných dokumentov ochrany prírody. Jedná sa hlavne o vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability, ktoré je verejným záujmom a o zabezpečenie priaznivého stavu biotopov európskych chránených území v katastri obce Lisková. Priaznivým stavom je stav, keď predmet ochrany je v súlade s cieľmi ochrany určenými v dokumentácii ochrany prírody a krajiny pre dané územie.

A. 2.13.1. Stav životného prostredia v riešenom území.

Životné prostredie v riešenom území možno hodnotiť z viacerých hľadísk. Prírodné prostredie obsahuje prvky zachovalé a vzácne – prírodné rezervácie a pamiatky, ako aj bežné ako hospodárske lesy, lúky, pasienky, ornú pôdu. Nachádza sa tu pomerne veľké množstvo technických prvkov – komunikácie existujúce a plánované, línie elektrických vedení, výrobné a skladové areály.

A.2.13.2. Zásady funkčného, hlavne hospodárskeho a rekreačného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia (Súčasná krajinná štruktúra)

Východiskový stav

SKŠ je obrazom využitia zeme, ktorý sa vyvinul počas historického vzťahu človeka ku krajine. Miesta lepšie hospodársky využiteľné a prístupnejšie boli predurčené pre poľnohospodárstvo menej úrodné pre lesné hospodárstvo a do neprístupných človek zväčša nezasahoval. Tak vznikli podmienky aj pre ochranu prírody.

Prvky súčasnej krajinnej štruktúry /SKŠ/ možno sledovať na mape podobného názvu v mierke 1:10000.

Súčasná krajinná štruktúra

Lesné porasty v katastri patria prevažne do kategórie ochranných lesov a sú sústredené prevažne na južne orientovaných svahoch Chočských vrchov. Z tohoto faktu ako aj z dôvodu vápencového podložia je druhové zloženie porastov na naše pomery pestré s nezvykle vysokým zastúpením drevín ako borovica, buk, smrekovec, jedľa, javor na úkor smreka obyčajného.

Trávnaté porasty v kotlinovej časti obsahujú okrem bežných druhov aj niektoré teplomilné prvky flóry a fauny. Zastúpené sú menej ako orná pôda, ktorá tvorí väčšinu poľnohospodárskej plochy katastra. Rôznorodosť podmienok potvrdzuje aj počet mapovaných pôdnych jednotiek.

Nelesná drevinová vegetácia tvorí stabilizačný prvok v intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajine. V druhovom zložení prevládajú bežné domáce druhy drevín - vrby, čremcha, jelša, topoľ, baza, šípka, hloh, trnka. Tieto porasty a skupinky drevín vytvárajú prechodné alebo trvalé útočiská pre drobné a menšie druhy fauny.

Vodné toky sú reprezentované predovšetkým tokom Váhu, ktorý napriek regulácii a znečisteniu priemyslom a ostatnou antropickou činnosťou hrá významnú ekologickú úlohu v súčasnej krajine. Okrem rýb je miestom koncentrácie pomerne vysokého množstva vodného vtáctva, kde nechýbajú ani labute. V katastri sa nachádza pri rieke Váh aj športový rybník rybárskeho zväzu s výmerou asi 1.7 ha a chovom kaprov.

Skaly a skalné substráty ostali obnažené a nehostinné pre vyššie formy života a ukazujú súčasné prírodné pomery.

Technické diela ako je železnica, cesty a iné vedenia sú prvkami krajinnej štruktúry potrebnými pre život ľudskej spoločnosti. Stožiare vedení, zvlášť 22 kV sú nebezpečným prvkom najmä pre dravé vtáky, ktoré často končia život po kontakte s vedením.

Ľudské osídlenia tvoria významný prvok krajiny, ktorý môže prostredníctvom vhodného urbanizmu a architektúry zapadnúť do prostredia a tak spoluvytvárať ráz krajiny. Okrem estetických a priestorotvorných hľadísk je dôležité splniť základné ekologické požiadavky ako kanalizácia, zásobovanie energiou, odpadové hospodárstvo.

Vegetácia intravilánu.

Verejná vegetácia v intraviláne je zastúpená len v menšej miere. Významnou plochou je cintorín, ktorý je obkolesený stromoradiím zo smreka, smrekovca, jaseňa. V blízkosti kostola sa nachádzajú viaceré jedince smreka obyčajného a pichľavého, tuje západnej. Miesto je upravené a vidno starostlivosť o túto plochu. Ďalšia významnejšia plocha je pre školu a kultúrnom dome v strede obce, kde nájdeme jedince brezy, smreka pichľavého, tuje, topoľa. Okolie futbalového štadióna je porastené stromoradiím topoľov vysokého vzrastu tvoriacim výraznú kulisu tomuto priestoru. Stromoradie topoľov delí taktiež priestor hospodárskeho dvora družstva od obytnej časti obce. Ojedinelé prvky vyššej zelene možno badať sporadicky na rôznych častiach obce prevažne v súkromných záhradách a pozemkoch.

Stav životného prostredia spomínaných obcí výrazne ovplyvňujú aj faktory ako palivovo-energetická základňa, kanalizácia, hospodárenie s odpadmi.

Plán, prognóza

Návrh sa opiera o zistený stav z prieskumov a rozborov a požiadaviek na spracovanie koncepcie zelene v sídlach. Vzhľadom k stavu a spôsobu urbanizácie obce Lisková je najvýznamnejším potenciálnym prvkom stromovej a krovinej vegetácie **koridor vodného toku Váh a vodné toky prechádzajúce cez obec**. Navrhujeme, aby bol umožnený rast brehových drevín. K prepojeniu s okolitou krajinou v smere sever juh by malo dôjsť línií poľných ciest, ktoré budú slúžiť okrem svojej hospodárskej funkcie ako turistické a vychádzkové trasy. K dispozícii pre verejnú zeleň sú priestory v rámci zastavaného územia ako je športový areál, cintorín a areál kostola.

Možno tu použiť aj nepôvodné druhy drevín, ak spĺňajú vyššie uvedené funkčné kritériá. Z vhodných druhov možno spomenúť: breza bradavičnatá (*Betula verrucosa*), Jelša sivá (*Alnus incana*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), dub zimný (*Quercus robur*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), brest horský (*Ulmus glabra*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), borovica sosna (*Pinus silvestris*), smrek obyčajný (*Picea abies*) ai. Z krovitých drevín sú to: baza čierna (*Sambucus nigra*), kalina obyčajná (*Viburnum lantana*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), svíb červený (*Swida sanguinea*), vtáci zob (*Ligustrum vulgare*) ai. Z introdukovaných drevín doporučujeme smrek pichlavý (*Picea pungens*), borovicu čiernu (*Pinus nigra*), javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), lipu striebřistú (*Tilia tomentosa*), pajaseň žliazkatú (*Ailantus altissima*), hlošinu úzkolistú (*Eleagnus angustifolia*), smrek omorikový (*Picea omorika*), duglasku tisolistú (*Pseudotsuga menzeisii*), tavelníky (*Spiraea sp.*) a iné.

A.2.13.3. Návrh opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine

Východiskový stav

Stresové javy v krajine katastra Lisková sú v zmysle krajinnoeologického chápania viacerých druhov.

Stresové javy a zdroje

- **Primárne stresové javy (geodynamické javy)**

stresové faktory vplyvom podložia

Na území katastra registrujeme väčšie množstvo zosuvov pôdy jednak minulých a jednak aktuálnych. Hlavnou príčinou takejto prírodnej nestability je flyšové podložie so striedajúcimi sa vrstvami ílovcov a pieskovcov s rôznymi sklonmi. Pri dosiahnutí vyššieho stupňa nasýtenia vodou dochádza k presunom po uklonených plochách v smere gravitácie.

stresové faktory vodných tokov

Bariérové prvky vodných tokov sú reprezentované viacerými fenoménmi. Patria sem nevhodne stavané mosty, priepusty pod cestné komunikácie, pre niektoré druhy ichtyofauny sú to kaskády v koryte rieky. Bariérovým prvkom je v bloku aj celé územie zastavanej časti, ktorým prechádza vodný tok – pôsobiaci z hľadiska narušovania prirodzenosti toku, vyhadzovaním a vypúšťaním odpadov a ničením okolitej brehovej vegetácie.

stresové faktory v lesných ekosystémoch

Nachádzajú sa tu tri hlavné typy stresových prvkov:

lesné spoločenstvá s drevinovým zložením v zastúpení jednej dreviny 95 % a viac (ide o jednoetážové lesné monokultúry)

lesné cesty

lesy osobitného určenia z titulu imisii

stresové faktory v poľnohospodárskych ekosystémoch

Územie je sústavne na celej rozlohe vystavené veľkej erózii (hlavne vodnej) a aktívnym svahovým pohybom. Spôsobuje ju hlavne členitosť územia, geologické zloženie a hydrologické pomery. Flyšové pásmo vytvára veľmi nepriaznivé prírodné podmienky pre tvorenie zásob spodných vôd. Striedanie vrstiev pieskovcov a bridlic zamedzuje výdatnejšiemu vsakovaniu vzdušných zrážok a tým i tvorenie zásob podzemných vôd. Bridlice sú často slienité, pieskovce obsahujú veľké percento vápenatého tmelu, súvislejšie vodné horizonty sa nevytvárajú, pretože pukliny pieskovcov sú vyplnené ílom. Pramene, ktoré sa tu vyskytujú majú malú výdatnosť alebo aj vysychajú. Zrážková voda znásobená svahovitou a odlesnením vytvára podmienky pre eróziu. Trvalé plošné výsadby nepôvodných druhov, ktoré by vytvárali významný bariérový prvok, sa na území nenachádzajú. Políčka ornej pôdy sú malé a po určitom čase presúvané na trávnaté porasty. Pred rokom využívaná orná pôda opäť prerastie porastom trávy. Ovocné stromy sa vyskytujú len v malých skupinách a to väčšinou v rámci záhrad pri existujúcej zástavbe rodinných domov a hospodárskych budov. Ovocné sady a chmeľnice sa vo vymedzenom území nenachádzajú.

stresové faktory súvisiace s urbanizáciou a osídlením

Rastliny:

Invázne druhy rastlín:

Tak, ako i inde nájdú sa v Zákamennom aj lokality s výskytom invázných druhov – zistené - *Impatiens glandulifera*, *Helianthus tuberosus*, *Telekia speciosa*, *Fallopia japonica*.

Živočíchy:

Na niektorých miestach riešeného územia nastáva kolízia migračných trás živočíchov s komunikáciami a vzdušným elektrickým vedením. Hlavnou dopravnou osou je cesta druhej triedy II/520, ktorá od križovatky s cestou tretej triedy II/5206 vedie do Oravskej Lesnej. Pozdĺž cesty sú vybudované zemné odvodňovacie priekopy.

Ďalšou bariérou a nebezpečím z hľadiska ochrany prírody sú vzdušné elektrické vedenia vysokého napätia.

Odkaliská ani oficiálne skládky odpadu sa vo vymedzenom území nenachádzajú. Divoké skládky v okolí vodných tokov predstavujú skôr riziká v súvislosti s hygienou životného prostredia, znečistením vôd, možných návykov na ľahko dostupnú potravu a šíreniu chorôb.

- Sekundárne stresové javy zaťaženie prostredia pachom a hlukom

Vzhľadom k umiestneniu vlastnej obce mimo hlavných trás je tu tento vplyv výrazne obmedzený a do úvahy prichádza hluk len z ciest II/520 a III/5206. Pachové zaťaženie môže pochádzať z dvora poľnohospodárskeho družstva najmä pri juhozápadnom prúdení vetra.

kontaminácia pôdy

Kontaminácia pôdy sa môže vyskytnúť len v lokálnych prípadoch pri individuálnej nedbalosti ľudí.

znečistenie vôd

Patrí sem znečisťovanie brehov vodných tokov, hlavne Zasihlianka a Klinianka, ktoré spôsobujú miestni obyvatelia svojimi negatívnymi návykmi likvidovania odpadov. Takto sú vytvárané výsyvky pevného odpadu na brehoch vodných tokov (funkcia spevňovania koryta), ktoré väčšia voda roznesie po celom toku.

znečistenie ovzdušia a poškodenie vegetácie imisiami

Medzi tieto územia patria najmä lesné porasty v katastri obce ovplyvnené diaľkovým prenosom imisií. Poškodenie je vyjadrené zaradením časti lesov do kategórie lesov osobitného určenia z dôvodu imisií.

- Zdroje sekundárnych stresových javov

zdroje znečistenia ovzdušia

Pochádzajú z územia mimo katastra aj mimo územia Slovenska.

Plán, prognóza

Návrh opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine:

- Eliminovanie záplav a odvodnenie a oplotenie diaľnice

K momentálne najakútnejším problémom v katastri Liskovej patrí vysporiadanie sa s periodickým zaplavovaním časti obce po dlhšie trvajúcich dažďoch a zime, keď sa voda dostáva do pivníc domov. Takáto situácia sa vyskytuje najmä v dvoch častiach obce – na východnom okraji a v severo-západnej časti obce. Po konzultácii s Povodím Váhu navrhuje obec vybudovanie malej záchytnej nádrže na sever od obce na poľnohospodárskej pôde. Jej funkciou by bolo vyrovnanie kolísania vodných stavov a v letnom období aj na rekreáciu. Táto nádrž je ekonomicky výhodnejšia ako prípadná nádrž nad východnou časťou obce. Tu by mohlo byť riešením dlhotrvajúcich neprijemností práve budovanie diaľnice, ktorá sa v tomto mieste zarezáva do terénu. Odvodnenie diaľnice navrhujeme vyvieť až do Váhu a pomôcť tak vyriešiť tento problém. K tomuto technickému riešeniu navrhujeme výsadbu prevažne krovitých drevín pozdĺž poľných ciest v tejto časti katastra o šírke 2-3 metre, ktoré by plnili funkciu zasakovacích pásov. Čiastočné zastúpenie by mali aj vysoké dreviny pre zvýšenie stability svahov ako aj vzhľadu krajiny.

K ďalším ekostabilizačným opatreniam do budúcnosti patrí oplotenie diaľnice s vyvedením plotov pod navrhované viadukty aby sa čím viac zabránilo prechodu vyššej a malej zvere cez diaľnicu.

K opatreniam na zmiernenie negatívneho vplyvu diaľnice na ľudí patrí výstavba protihlukových bariér popri diaľnici.

- Výsadba líniovej drevinovej vegetácie vo voľnej krajine

Kataster má v niektorých častiach pomerne veľké množstvo nelesnej drevinovej vegetácie. Nová výsadba prichádza do úvahy v oblasti severovýchodne nad obcou, kde má plniť hlavne funkciu zasakovacích pásov pri príváloch vôd. Výsadba je navrhovaná pozdĺž poľných ciest tu existujúcich v šírke minimálne 3 metre. Vhodná je aj v iných častiach katastra, najmä na medziach a predeloch ornej pôdy a trvalých trávnych porastov a pri niektorých poľných cestách.

Funkcia tejto vegetácie spočíva v rozčlenení väčších plôch poľnohospodárskej pôdy, v krajnotvornom poslaní, v zmiernení nárazových vetrov, biologickom pôsobení apod. Na jej priestorové umiestnenie doporučujeme využiť úzky pás popri každej poľnej ceste, ktorý aj tak v súčasnosti nie je z technického hľadiska využitý a využiteľný. Návrh predpokladá výsadbu týchto prvkov hlavne krovitými drevinami a vysoké dreviny (stromy) len na záveternej a severnej strane ciest, na náveternej strane je doporučená výsadba krovitých drevín. Druhové zloženie má byť výhradne z domácich druhov drevín.

- Výsadba hygienickej a izolačnej vegetácie

Tieto výsadby sa uplatnia najmä v objekte poľnohospodárskeho dvora v Liskovej. Dvor je z hľadiska stavu zelene zanedbaný a neudržiavaný. Od obytného priestoru ho delí rad vysokých topoľov. Riešenie je potrebné samostatným projektom berúcim do úvahy jednak estetické ale aj hygienické a izolačné vlastnosti zelene, čím by súčasne mohlo dôjsť k redukcii ochranného pásma hospodárskeho dvora. Výsadba by mala pozostávať z druhov odolných voči znečisteniu životného prostredia, nadpriemerných produkciou fytoncídov, ktoré sú domácej proveniencie. Z vhodných druhov možno spomenúť: breza bradavičnatá (*Betula verrucosa*), Jelša sivá (*Alnus incana*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), dub zimný (*Quercus robur*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), brest horský (*Ulmus glabra*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), borovica sosna (*Pinus silvestris*), smrek obyčajný (*Picea abies*) ai. Z krovitých drevín sú to: baza čierna (*Sambucus nigra*), kalina obyčajná (*Viburnum lantana*), hloh jednosmenný (*Crataegus monogyna*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), svib červený (*Swida sanguinea*), vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*) ai.

- Návrh riešenia koncepcie systému vegetácie v intraviláne

Vegetáciu intravilánu možno na účely územného plánu členiť na verejnú, čiastočne prístupnú a neprístupnú. Verejná vegetácia v intraviláne je zastúpená len v menšej miere. Významnou plochou je cintorín, ktorý je obkolesený stromoradiím zo smreka, smrekovca, jaseňa. V blízkosti kostola sa nachádzajú viaceré jedince smreka obyčajného a pichľavého, tuje

západnej. Miesto je upravené a vidno starostlivosť o túto plochu. Ďalšia významnejšia plocha je pri škole a kultúrnom dome v strede obce, kde nájdeme jedince brezy, smreka pichľavého, tuje, topoľa. Okolie futbalového štadióna je porastené stromoradiím topoľov vysokého vzhľadu tvoriacim výraznú kulisu tomuto priestoru. Stromoradie topoľov delí taktiež priestor hospodárskeho dvora družstva od obytnej časti obce. Ojedinelé prvky vyššej zelene možno badať sporadicky na rôznych častiach obce prevažne v súkromných záhradách a pozemkoch.

Z hľadiska koncepcie systému verejnej zelene v obci treba konštatovať, že možnosti sú značne obmedzené a ťažiskovými plochami sú vyššie vymenované priestory. Priestor okolo futbalového ihriska zahŕňa viaceré športoviská a je oplotený nepekňým plotom z vlnitého plechu. Navrhujeme alternatívne tento plot vymeniť za priehľadný a zvnútra vysadiť hustý živý plot, alebo ako oplotenie použiť len živý plot. Takáto úprava by mala podstatne spríjemniť vnímanie tohoto priestoru pre domácich obyvateľov ako aj hostí.

Čiastočne prístupná zeleň (kostol, škola..) je v správe adresovateľnej skupiny ľudí a jej stav je väčšinou vyhovujúci, dá sa však navrhnuť detailné riešenie každej lokality menším samostatným projektom.

Z neprístupnej zelene treba spomenúť plochy predzáhradok, ktoré sú akousi vizitkou obyvateľov obce. Tu sa žiada podporiť zastúpenie okrasných drevín a kvetov voči úžitkovým rastlinám.

A.2.13.3. Zásady vymedzenia hraníc zastavaného územia obce, návrh opatrení na zachovanie a obnovenie krajinné-estetických hodnôt územia (zásady priestorového rozvoja obce)

V súčasnosti je zastavané územie obce Lisková legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. V územnom pláne obce Lisková navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce je výsledkom požiadaviek objednávateľa územného plánu, výsledkom dodržania platných zákonov a predpisov, ktoré sa týkajú územnoplánovacej činnosti a výsledkom prerokovania konceptu územného plánu obce Lisková. Súčasná a navrhovaná hranica zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu.

A.2.13.4. Zložky životného prostredia

VODA

Vytvára vo svojich rôznych formách podmienky existencie ekosystémov a pre život organizmov na Zemi. Povrchové a podzemné vody na území Slovenskej republiky, ako je zakotvené v Ústave SR, sú národným bohatstvom. V súlade so zásadami Európskej vodnej charty a potrebami ich treba chrániť, regulovať a regenerovať tým zodpovednejšie, čím intenzívnejšie sa využívajú. Aktívna ochrana vôd, tak po stránke kvalitatívnej a kvantitatívnej, vyplýva priamo zo zákona č. 138/1973 Zb. o vodách v znení neskorších predpisov.

Pre hospodárenie v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov platia nasledovné pravidlá: PHO I. stupňa musí byť oplotené a platí tu najprísnejší režim ochrany. PHO II. stupňa je označené tabuľami a zakazuje sa tu vykonávať holoruby, postreky voči škodcom, opravy techniky, ťažba dreva a približovanie dreva sa smie vykonávať len v čase vegetačného pokoja, za sucha a v zime. Hnojenie je obmedzené na max. 200 kg na ha NPK, zakázané je košarovanie, zriaďovanie silážnych jám, hnojísk a vykonávanie rekultivácií.

OVZDUŠIE

Tuhé a plynné emisie patria medzi najzávažnejšie škodliviny, ohrozujúce životné prostredie. Ich nebezpečenstvo spočíva nielen v produkovanom množstve a chemickom zložení, ale aj vo veľkom plošnom dosahu ohrozenia a najmä v tom, že prispievajú k zvyšovaniu skleníkového efektu a prípadným ohrozením ochrannej ozónovej vrstvy, môžu priamo ovplyvňovať podmienky života na Zemi.

Pri vychádzaní z komplexnej analýzy súčasného stavu boli v Rozpracovaní stratégie, zásad a priorit štátnej environmentálnej politiky na podmienky rezortu výstavby a verejných prác stanovené v roku 1976 strategické ciele v oblasti ochrany ovzdušia.

Základný legislatívny rámec pre tuhé a plynné emisie, respektíve pre ochranu ovzdušia vytvára zákon č. 31/1995 Z.z., ktorý je úplným znením zákona č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami, ako vyplýva zo zmien a doplnkov vykonaných zákonom č. 212/1992 Zb. a zákonom NR SR č. 148/1994 Z.z. Ďalšie upresnenie niektorých pojmov uvádza zákon SR č. 256/1995 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon SNR č. 134/1992 ZB. o štátnej správe ochrany ovzdušia v znení zákona NR SR č. 148/1994 Z.z.

V zmysle uvedených zákonov sú znečisťujúcimi látkami tuhé, kvapalné a plynné látky, ktoré priamo alebo po chemickej alebo fyzikálnej zmene v ovzduší, alebo po spolupôsobení s inou látkou nepriaznivo ovplyvňujú ovzdušie a tým ohrozujú a poškodzujú zdravie ľudí alebo ostatných organizmov, zhoršujú životné prostredie, nadmerne ho obťažujú alebo poškodzujú majetok.

Orgány ochrany ovzdušia a rozsah ich pôsobnosti stanovuje zákon č. 32/1995 Z.z. Orgány štátnej správy ochrany ovzdušia sú:

- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Slovenská inšpekcia životného prostredia,
- Úrady životného prostredia a obce

Obce dávajú súhlas na pvoľovanie stavieb malých zdrojov znečisťovania, kontroluje prevádzku, ukladá pokuty apod.

PODA A BIOTA

Je súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo lesného pôdneho fondu, je veľmi významnou a nezastupiteľnou zložkou životného prostredia. V Európskej charte o pôde, prijatej Radou Európy v roku 1972, je pôda považovaná za jedno z najvzácnejších bohatstiev ľudstva, ktoré umožňujú rastlinám, zvieratám a človeku (BIOTE)žiť na Zemi. V dokumente sa zdôrazňuje, že pôda je limitovaný a ľahko zničiteľný prírodný zdroj, ktorý musí byť chránený proti poškodeniu poľnohospodárskou činnosťou, eróziou, znečistením a degradáciou.

Ochranu pôdy zabezpečuje Zákon č. 220/2004 Zb. o ochrane poľnohospodárskej pôdy. Hospodárenie lesov bude sa rozvíjať podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Zb. o ochrane prírody a krajiny a platných predpisov o hospodárení v lesoch.

A.2.13.5. Faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie

HLUK

Zvuk, ktorý človek vníma ako rušivý nepríjemný pocit sa nazýva hlukom. Podľa poznatkov zdravotníctva hluková hladina 65 dB predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém.

Negatívne ovplyvňovanie kvality životného prostredia nadmerným hlukom je špecifickým problémom najmä veľkých sídelných aglomerácií. Nadmerný hluk spolu s kvalitou ovzdušia, produkciou a nakladaním s odpadmi patrí k najväčším problémom ovplyvňujúcim kvalitu životného prostredia. Problematikou zaťaženia obyvateľstva Slovenskej republiky hlukom sa zaoberá Štátny zdravotný ústav SR.

V zmysle vyhlášky MZ SSR č. 14/1997 o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií sú organizácie a občania povinní vykonávať opatrenia na zníženie hluku a vibrácií a starať sa o to, aby pracovníci a ostatní občania boli len v najmenšej možnej miere vystavení hluku a vibráciám. Musia najmä zabezpečiť, aby sa neprekračovali najvyššie prípustné hodnoty hluku a vibrácií určené vo vyhláške.

V územnom pláne obce Bobrov sa všetci perspektívni výrobcovia hluku sústredení na územie priemyselnej zóny, ktorá sa nachádza západne od zastavaného územia obce v dostatočnej vzdialenosti od obytných častí obce.

PRÍRODNÁ RADIOAKTIVITA

Patrí medzi rizikové faktory odvodené od prírodných činiteľov. U človeka rozdeľujeme účinky žiarenia na somatické, ktoré poškodzujú iba ožiarenie jednotlivca a genetické, ktoré postihujú potomkov v dôsledku mutácií génov postihnutých rodičov. Podobné účinky má rádioaktívne žiarenie aj na iné organizmy. Zdroje prírodného žiarenia podľa pôvodu rozdeľujeme na

- kozmické,
- gama žiarenie,
- prírodné rádionuklidy obsiahnuté v ľudskom tele,
- kontaminácia potravín,
- radónové riziko.

Údaje o radiačnej situácii na území SR sú zhromažďované a vyhodnocované v Slovenskom ústredí radiačnej monitorovacej siete (SÚRMS).

Miera radónového rizika v jednotlivých oblastiach Slovenska je determinovaná ich geologickou a štruktúro-tektonickou stavbou. Oblasť riešeného územia obce Breza nevykazuje ohrozujúce množstvá radónu.

A.2.14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V riešenom území sa nenachádza chránené ložiskové územia ani prieskumné územia pre ťažbu nerastných surovín.

A.2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu,

Východiskový stav

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné územia ochrany prírody:

- európske chránené územia

V území katastra sa nachádza **európske chránené územie Choč** SKUEV0305, ktoré sa prakticky územne kryje s NPR Choč. Dôvodom ochrany je ochrana biotopov európskeho významu: Horské kosné lúky (6520), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Horské smrekové lesy (9410), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kosodrevina (4070) a druhov európskeho významu: črievičník papučkový (Cypripedium calceolus), poniklec slovenský (Pulsatilla slavica), klinček lesklý (Dianthus nitidus), kunka žltobruchá (Bombina variegata), rys ostrovid (Lynx lynx), vydra riečna (Lutra lutra), medveď hnedý (Ursus arctos), vlk dravý (Canis lupus), netopier obyčajný (Myotis myotis) a uchaňa čierna (Barbastella barbastellus).

- územná ochrana prírody

V južnej časti katastra od štátnej cesty I/18 prebieha hranica súčasného **ochranného pásma Národného parku Nízke Tatry**.

Na sever od Váhu ponad obec prebieha návrh ochranného pásma Národného parku Chočské vrchy a jeho vlastné územie má prebiehať upätím Chočských vrchov.

V Chočských vrchoch je v súčasnosti vyhlásená **Národná prírodná rezervácia Choč**. Dôvodmi ochrany sú osobitosti a zvláštnosti tektonicko-geomorfologického vývoja, vplyvu podložia klímy v závislosti od nadmorskej výšky. Osobitný vedecký a kultúrny význam má hojné zastúpenie vzácnych a chránených druhov rastlín a živočíchov. Územie je využiteľné pre vedecký výskum, študijné ciele, turistiku aj kultúru.

V chránenom území sú platné ochranné podmienky piateho stupňa ochrany podľa zákona ochrane prírody a krajiny.

Národnou prírodnou pamiatkou je **Liskovská jaskyňa** nachádzajúca sa v lokalite Mních. Jaskyňa je vytvorená vo vápencovej kryhe vystupujúcej z flyšových hornín Liptovskej kotliny. Cieľom ochrany jaskyne je zachovať jej najpôvodnejší stav. Význam spočíva v jej geomorfologických, archeologických a paleontologických hodnotách. Ochranné pásmo jaskyne bolo vyhlásené Všeobecne záväznou vyhláškou KÚ v Žiline č. 5/2003 z 29.10.2003. V jaskyni ako i v jej ochrannom pásme platí osobitný režim ochrany vymedzený §24 zákona ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z. a nevzťahujú sa na ňu stupne ochrany iných druhov chránených území.

Severne tesne nad obcou sa nachádza **prírodná rezervácia Mohylky**. Výmera je 0.7481 ha. Hlavným motívom ochrany je paleontologická stránka lokality. V rezervácii platí 4. stupeň ochrany podľa vyhlášky KÚŽP v Žiline č. 7/2004 z 3.5.2004 - ú. od 1.7.2004.

Vo východnej časti katastra pri rieke Váh do riešeného územia čiastočne zasahuje **prírodná rezervácia Ivachnovský luh**. Stupeň pôvodnosti a zachovanosti územia je vysoký. Dôvodom ochrany bolo zachovanie fragmentu lužného lesa v jednej z najsevernejších oblastí Slovenska.

Pri ceste spájajúcej Likavku a Liskovú sa nachádza v západnej časti katastra **prírodná pamiatka Skalná päsť**. Jedná sa o skalný útvar s výškou 6m, šírkou v hornej časti 4.5 m a v spodnej 2.5 m. Skalná päsť sa nachádza na styku chočskej jednotky mezozoika s karpatským paleogénom. Skala vznikla pravdepodobne rozmodelovaním vápencov spôsobeným intenzívnym vplyvom rôznorodých erózných činiteľov.

Pri tej istej ceste ale východne za obcou v smere na Liptovskú Teplú bol vyhlásený **chránený strom** jedinca lipy malolistej.

- chránené druhy (druhovú ochrana)

Chránené druhy rastlín aj živočíchov možno nájsť na viacerých miestach katastra. Pre ich ochranu je dôležitá osвета príslušných orgánov ako aj vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Zo živočíchov je kataster bohatý na možnosti hniezdenia vtákov, vyskytujú sa tu aj chránené obojživelníky, plazy a cicavce a iné skupiny fauny.

- ochrana drevín

V rámci katastra sa nenachádzajú chránené stromy ako kategória zákona o ochrane prírody a krajiny. Platí tu ale všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre, ktorá vyplýva takisto z uvedeného zákona.

A.2.16. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely

Návrh ÚPN obce Lisková – Zábery poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zábery - je spracovaná v textovej, tabuľkovej a výkresovej časti v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a Spoločných metodických usmernení pre spracovanie záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné nepoľnohospodárske účely.

Základné východiskové podklady:

- komplexný urbanistický návrh
- prieskumy a rozbor
- BPEJ, prevzaté z Pozemkového úradu v Ružomberku
- hranice zastavaného územia k 1.1.1990
- mapový podklad v M 1: 2 000
- súpis parciel a užívateľov
- údaje Katastrálneho úradu v Ružomberku
- Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z.z.
- Zákon č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.

2.16.1. Zdôvodnenie navrhovaného urbanistického riešenia

V rámci ÚPN obce Lisková okrem využitia voľných plôch v súčasnosti zastavanom území obce, uvažuje sa o riešení rozvoja obce aj mimo zastavané územie.

Potrebný záber pre rozšírenie IBV, rekreácie a ostatných plôch vyplýva z predpokladaného demografického rozvoja, ktorý bude súvisieť s rozvojom obce, rozvojom rekreácie, cestovného ruchu, agroturistiky a ekologicky nezávadnej výroby v Liskovej a jej okolí.

Využitie poľnohospodárskej pôdy bude do značnej miery podmienené vlastníckymi podmienkami pôdy a solventnosťou občanov.

2.16.2. Zhodnotenie prírodných podmienok

Z geomorfologického hľadiska patrí riešené územie do fatransko-tatranskej oblasti, jeho južná časť do celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina a oddielov Liptovské nivy, Chočské podhorie a Ľubeľská pahorkatina. Severná časť katastra patrí do celku Chočské vrchy a podcelku Choč.

V území možno rozoznať nasledovné tvary reliéfu: poriečne nivy, morfológicky výrazné strány na tektonických poruchách, zosuvy, nerozlíšené prolúviálne kužele a hlboké doliny bez nivy alebo so slabou vyvinutou nivou.

Výškové rozpätie katastra je od 480 (Váh) do 1486 (Zadný Choč) m nad morom.

Geologický podklad tvorí v časti Lubelskej pahorkatiny vrchný a spodný eocén s flyšovými vývoji s premenlivým obsahom pieskocov, ílovcov a slieňocov. V nive Váhu sú podkladom fluvialne štrkopieskové terasy mindelské, günské a risské. V Chočských vrchoch je podkladom stredný trias s bielymi a svetlosivými vápencami, vápencovo-slieňocovými vývoji vnútrokarpatskými a jura - vrchný trias s tmavými bridlicami, vápencami a silicitmi.

Z pedologického hľadiska prevládajú v Chočských vrchoch rendziny s typmi hnedými, vylúhovanými, sutinovými a typickými. Nájdu sa tu aj pararendziny a sprievodné hnedozeme na polygenetických hlinách. Popri Váhu sú to prevažne nivné pôdy karbonátové a sprievodné nivné pôdy glejové na karbonátových sedimentoch. Južne od Váhu sa nachádzajú najmä illimerizované pôdy oglejené so sprievodnými pseudoglejami a lokálnymi hnedými pôdami. V ostatnej pahorkatinnej časti katastra sú zastúpené hnedé pôdy oglejené so sprievodnými pseudoglejami a hnedé pôdy nasýtené s lokálnymi glejami. Pôdy vo Vážskej nive sú prevažne hlinito-piesočné, v pahorkatinovej časti katastra ílovito-hlinité a v časti Chočských vrchov najmä hlinité.

Najnižšia časť územia okolo rieky Váh patrí do klimatickej oblasti mierne teplej, okrsku mierne teplého, vlhkého s chladnou alebo studenou zimou a s teplotou v januári pod -3°C . Ostatná časť katastra patrí do chladnej klimatickej oblasti - pahorkatiny do mierne chladného okrsku a Chočské vrchy do chladného horského okrsku.

Z hydrologického hľadiska patrí riešené územie do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Vysokú vodnosť dosahujú toky v marci a apríli s najvyšším prietokom v apríli a najnižším v januári - februári a septembri - októbri.

Územie patrí do dvoch hydrogeologických rájónov QP 016 - paleogén a kvartér západnej a strednej časti Liptovskej kotliny a M019 mezozoikum západnej časti Chočských vrchov. Využitelné zásoby podzemných vôd sa pohybujú od 0.2 do $10\text{ l s}^{-1}\text{ km}^2$.

Podľa fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej kveteny (Carpaticum occidentale) obvodu flóry vnútrokarpatských kotlin (Intercarpaticum), okresu Podtatranské kotliny - Liptovská kotlina a obvodu flóry vysokých (centrálnych Karpát) (Eucarpaticum), okresu Chočské vrchy.

Riešené územie patrí do živočíšneho regiónu Západných Karpát, vonkajšieho obvodu - podtatranský okrskok a vnútorného obvodu - centrálny vysokotatranský okrskok.

2.16.3. Štruktúra územia

Z údajov Katastrálneho úradu v Ružomberku v katastrálnom území obce Lisková v roku 2005 nasledovná **Identifikačný znak, názov**

Úhrnné hodnoty druhov pozemkov (ÚPN-O Lisková) **entifikačný znak, názov**

Katastrálne územie /KÚ/Lisková	č. 832871
Počet parciel k 31.1.1997	2512
Držitelia a nájomníci	793
Pôvodné nehnuteľnosti	452
Vlastníci	2283

Druh pozemku	Výmera (ha)	Zastúpenie (%)
orná pôda	474.7236	29.77
záhrady	24.9576	1.56
TTP	309.5756	19.41
Poľnohospodárska pôda	809.2568	50.74
lesné pozemky	559.7837	35.11
vodné plochy	34.3583	2.15

Druh pozemku	Výmera (ha)	Zastúpenie (%)
zastavané plochy	152.3143	9.55
ostatné plochy	38.8934	2.44
CELKOM	1594.6065	100.00

Z uvedeného vyplývajú nasledovné ukazovatele:

- Podľa ÚHDP bolo v katastri k 31.5.2000 819.2568 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 474.7236 ha ornej pôdy, 24.9576 ha záhrad a 309.5756 ha trvalých trávnych porastov. Podiel poľnohospodárskej pôdy k výmere katastra je 50.74 % a stupeň zornenia je 58.66 %. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 5.

Značná časť poľnohospodárskej krajiny územia katastra Liskovej bola zasiahnutá investičnými opatreniami do pôdy. Ich realizácia sa datuje do rokov 1969 až 1977 a jedná sa o odvodnenia.

2.16.4. Kvalita poľnohospodárskej pôdy

Podkladom pre kategorizáciu poľnohospodárskych pôd pre účely ich optimálneho využívania boli mapy bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, na ktoré je viazané štátne cenenie pôdy aj výška odvodov za odňatie pôd z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné inžiniersko-geologické rajóny:

- Rajón karbonátových a klastických hornín (Sk)
- Rajón vápencových hornín (Sv)
- Rajón ílovcovo-prachovcových hornín (Si)
- Rajón deluviálnych sedimentov (D)
- Rajón náplavov terasovitých stupňov (T)
- Rajón údolných riečnych náplavov (F)
- V rajóne flyšoidných hornín (Sf)
- Rajón zlepencových hornín (Sz)
- Rajón dolomitických hornín (Sd)
- Rajón ílovcovo-vápencových hornín (Ss)

Druhy pôd v katastri sú charakterizované nasledujúcimi BPEJ. Na území územia, ktoré navrhujeme urbanizovať sú evidované nasledovné BPEJ :

- 0802002 - 80201 bonita 6
- 0802005 - 80201 bonita 7
- 0802012 - 80201 bonita 7
- 0811045 - 81103 bonita 6
- 0814061- 81401 bonita 7
- 0814062 - 81401 bonita 7
- 0887213 - 88701 bonita 7
- 0887413 - 88702 bonita 7
- 0990463 - 99001 bonita 8
- 0990683 - 99201 bonita 9

Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6.

Osobitne chránenou pôdou v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy je pôda prvých troch bonít chránená. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 5 a teda kataster nemá chránenú poľnohospodársku pôdu.

Na základe požiadavky sústrediť výstavbu a nerozptyľovať ju v rámci katastra, navrhujeme v návrhovom období výstavby využiť v maximálnej miere voľné nezastavané preluky a vo výhľadovom období realizovať aktivity mimo hraníc zastavaného územia k 1. 1. 1990.

2.16.5. Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy, dotknutých urbanistickým riešením ÚPN-obce Lisková

Zábery poľnohospodárskej pôdy je vyhodnocovaný v súlade s Metodickými pokynmi na ochranu PP. Zabrané lokality boli merané z digitálneho mapového podkladu, ktorý spracovateľovi poskytol objednávateľ. Podrobná špecifikácia jednotlivých lokalít je vo výkrese č. 7 v mierke 1:5000 a v tabuľkovej časti.

Pre rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v rámci zastavaného územia a v rámci rozšírenia zastavaného územia sa predpokladá do roku 2040

záber 22,3362 ha poľnohospodárskej pôdy,

z čoho je v zastavanom území 15,2640 ha a mimo zastavaného územia 7,0722 ha. Poľnohospodárska pôda mimo zastavaného územia tvorí plochu 6,8401 ha. Ide o záber plôch na dostavbu prelúk, výstavbu IBV, dobudovanie občianskej vybavenosti, dobudovanie športových a rekreačných plôch v obci, komunikácii a technickej vybavenosti.

Plochu záberov vid' **Tabuľka J2** – Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde (Tabuľková časť).

A.2.17. Vyhodnotenie perspektívneho použitia lesnej pôdy na iné účely

Zábery lesnej pôdy v katastri obce Lisková sú navrhované pre vysporiadanie pozemkov pod chatami umiestnenými na lesnom pôdnom fonde. Z tohto dôvodu sa jedná o trvalé vyňatie z lesnej pôdy.

Celková suma odvodov za trvalé vyňatie pozemkov z LPF je 428 077 Sk.

Tabuľka č. 1: Údaje pre lesné porasty:

Porast	cieľové dreviny	zastúpenie	bonita nová/stará	zásoba na ha v rubnej dobe (vyhláška 608/92, príl.9, tab.III.)	základná cena pôdy SKK/ha (drevina, bonita vyhláška 608/92, príl.9, tab.I.)	priem zasoby podľa ciel. zastup.	priemerná cena/ha (pre cieľové zastúpenie)																																																																																																																																																																																																							
293a	sm	64	22/4	614	51000	524.36	38832																																																																																																																																																																																																							
	bo	36	20/5	365	17200			293b	bo	100	20/5	365	17200	365	17200	288a	bo	100	20/5	365	17200	365	17200	288b	bo	100	24/3	450	24300	450	24300	288c	bo	65	20/5	365	17200	428.7	22100	sm	35	20/5	547	31200	277d	sm	90	28/2	747	61300	733.4	59445	jh	5	22/3	568	35600	js	5	24/1	654	49900	266a	bo	90	12/9	184	3000	198.4	3580	sm	10	12/9	328	8800	266b	bo	90	28/1	519	36900	541.8	39340	sm	10	28/2	747	61300	274	sm	70	22/4	614	40500	532.3	31170	bo	20	16/7	280	3000	jd	10	20/6	465	22200	275a	sm	60	26/3	682	51000	589.2	40320	bo	40	24/3	450	24300	275b	bo	45	28/1	519	36900	541.2	54145	sc	30	26/2	485	73000	sm	20	32/1	773	72200	jls	5	14/5	151	24000	281	sm	70	20/5	547	31200	479.35	24160	bo	25	18/7	280	3000	jd	5	20/5	529	31400	282c	sm	80	28/2	747	61300	694.6	63640	sc	20	26/2	485	73000	276b	sm	80	24/4	614	40500	564.2	34740	bo	20	20/5	365	11700	241	sm	65	26/3	682	51000	638.45	59920	sc	25	28/1	519	88600	bk	5	24/1	654	41000	jh	5
293b	bo	100	20/5	365	17200	365	17200																																																																																																																																																																																																							
288a	bo	100	20/5	365	17200	365	17200																																																																																																																																																																																																							
288b	bo	100	24/3	450	24300	450	24300																																																																																																																																																																																																							
288c	bo	65	20/5	365	17200	428.7	22100																																																																																																																																																																																																							
	sm	35	20/5	547	31200			277d	sm	90	28/2	747	61300	733.4	59445	jh	5	22/3	568	35600	js	5	24/1	654	49900	266a	bo	90	12/9	184	3000	198.4	3580	sm	10	12/9	328	8800	266b	bo	90	28/1	519	36900	541.8	39340	sm	10	28/2	747	61300	274	sm	70	22/4	614	40500	532.3	31170	bo	20	16/7	280	3000	jd	10	20/6	465	22200	275a	sm	60	26/3	682	51000	589.2	40320	bo	40	24/3	450	24300	275b	bo	45	28/1	519	36900	541.2	54145	sc	30	26/2	485	73000	sm	20	32/1	773	72200	jls	5	14/5	151	24000	281	sm	70	20/5	547	31200	479.35	24160	bo	25	18/7	280	3000	jd	5	20/5	529	31400	282c	sm	80	28/2	747	61300	694.6	63640	sc	20	26/2	485	73000	276b	sm	80	24/4	614	40500	564.2	34740	bo	20	20/5	365	11700	241	sm	65	26/3	682	51000	638.45	59920	sc	25	28/1	519	88600	bk	5	24/1	654	41000	jh	5	24/1	654	51400																																		
277d	sm	90	28/2	747	61300	733.4	59445																																																																																																																																																																																																							
	jh	5	22/3	568	35600																																																																																																																																																																																																									
	js	5	24/1	654	49900																																																																																																																																																																																																									
266a	bo	90	12/9	184	3000	198.4	3580																																																																																																																																																																																																							
	sm	10	12/9	328	8800																																																																																																																																																																																																									
266b	bo	90	28/1	519	36900	541.8	39340																																																																																																																																																																																																							
	sm	10	28/2	747	61300																																																																																																																																																																																																									
274	sm	70	22/4	614	40500	532.3	31170																																																																																																																																																																																																							
	bo	20	16/7	280	3000																																																																																																																																																																																																									
	jd	10	20/6	465	22200																																																																																																																																																																																																									
275a	sm	60	26/3	682	51000	589.2	40320																																																																																																																																																																																																							
	bo	40	24/3	450	24300																																																																																																																																																																																																									
275b	bo	45	28/1	519	36900	541.2	54145																																																																																																																																																																																																							
	sc	30	26/2	485	73000																																																																																																																																																																																																									
	sm	20	32/1	773	72200																																																																																																																																																																																																									
	jls	5	14/5	151	24000																																																																																																																																																																																																									
281	sm	70	20/5	547	31200	479.35	24160																																																																																																																																																																																																							
	bo	25	18/7	280	3000																																																																																																																																																																																																									
	jd	5	20/5	529	31400																																																																																																																																																																																																									
282c	sm	80	28/2	747	61300	694.6	63640																																																																																																																																																																																																							
	sc	20	26/2	485	73000																																																																																																																																																																																																									
276b	sm	80	24/4	614	40500	564.2	34740																																																																																																																																																																																																							
	bo	20	20/5	365	11700																																																																																																																																																																																																									
241	sm	65	26/3	682	51000	638.45	59920																																																																																																																																																																																																							
	sc	25	28/1	519	88600																																																																																																																																																																																																									
	bk	5	24/1	654	41000																																																																																																																																																																																																									
	jh	5	24/1	654	51400																																																																																																																																																																																																									

Plochu záberov lesnej pôdy - vid' **Tabuľka J3** (Tabuľková časť).

A.2.18. Návrh záväznej časti

V zmysle Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení Zákona č. 237/2000 Z.z. súčasťou územného plánu je záväzná časť. Záväzná časť Územného plánu obce Lisková obsahuje návrh regulatívov územného

rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využitia územia vyjadrené vo forme regulatívov, obsahujúcich záväzné pravidlá, ktoré stanovujú opatrenia v území, určujú podmienky využitia územia a umiestňovania stavieb.

Územný plán obce Lisková dokumentuje predstavu formulovania hmotovo - priestorovej štruktúry jednotlivých komplexných jednotiek katastrálneho územia obce, zásad funkčného využitia, charakteru urbanistickej kompozície, dotváranie jednotlivých priestorov a spolupôsobenie prírodných faktorov v súlade so zadaním.

Prírodno-ekologický potenciál mikropriestoru obce Lisková dáva predpoklady pre optimálne fungovanie obce s **veľkosťou do 3 100 trvalých obyvateľov s ubytovacou možnosťou ubytovania do 462 lôžok, s návštevnosťou 500 návštevníkov v zime a v lete 500 návštevníkov.**

Základné údaje o katastrálnom území obce Lisková:

Identifikačný znak, názov

Katastrálne územie /KÚ/Lisková	č. 832871
Počet parcel k 31.1.1997	2512
Držitelia a nájomci	793
Pôvodné nehnuteľnosti	452
Vlastníci	2283

Návrh organizácie KÚ obce Lisková, a % zostupenie

	Východiskový Stav/2000/	Plán	Prognóza
katastrálne územie	1594.6065 ha	1594.6065 ha	1594.6065 ha
zastavané územie/ intravilán/	152.3143 ha	158.8638 ha	159.3865 ha
%	9.55 %	9,96 %	9,996 %
ostatné územie KÚ	1442.2922ha	1435.2200 ha	1428.0422ha
%	90.44 %	90,04 %	90,004 %

Prognózovaný vývoj obyvateľov , domov a bytov v obci Lisková do 2040

Rok	2001	2020	2040
Počet obyvateľov	2126	2126 + 458 = 2 584	2126 + 458 + 284 = 2868
Počet domov	713	713 + 135 = 884	884 + 81 = 965
Počet bytov	661	661+ 131= 792	792+ 81 = 873
Obývanosť/obyv/byt/	3,30	3,50	3,50

2.18.1. Zásady a regulatívy priestorového využívania celého riešeného územia

I. Katastrálne územie obce

je zložené zo zastavaného územia obce a ostatného územia obce. Ostatné územia katastra obce predstavuje plocha medzi hranicou zastavaného územia a hranicou katastrálneho územia obce. Obidve územia sú nerozlučne zviazané a ovplyvňované. Prírodný charakter ostatného územia je v protiklade s antropologickou činnosťou človeka v zastavanom území. Územný plán, založený na princípe optimalizácie možností viacfunkčného krajinného potenciálu, zmierňuje tieto protiklady. Dbá na zachovanie ekologickej stability riešeného územia, diverzibility prírodných prvkov.

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov katastrálneho územia obce Lisková bolo rozdelené na 37 regulovaných zón (A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, C, D1, D2, D3, D4, D5, D6, E, F1, F2, F3, F4, F5, G1, G2, G3, G4, H, I, J, K.

Vymedzenie regulovaných zón vychádzalo z platných legislatívnych noriem všeobecného a odvetvového charakteru, podrobnej prehliadky terénu, úradných rozhodnutí a požiadaviek zo strany obstarávateľa. Výsledok je pokusom o zladenie niekedy protichodných tendencií v nárokoch na územie, ktoré boli prerokované vo fáze riešenia za pozvania zainteresovaných strán. Cieľom a účelom návrhovej mapy je okrem funkčného a priestorového usporiadania katastrálneho územia aj podľa možnosti čím názornejšie zobrazenie limitov a regulatívov, ktoré sú presne vzťahnuté na územia jednotlivých zón. Navrhované zóny sa svojím poslaním, funkciami, limitmi a regulatívmi neopakujú, sú jedinečné, i keď nie sú vždy priestorovo prepojené. Príslušnosť k zónam je graficky znázornená rovnakým druhom farby, niekedy boli použité aj

odtiene. Takýto systém zobrazenia informácií by mal pomôcť v rýchlejšej a presnejšej orientácii v rámci rozhodovania obecnej samosprávy.

Katastrálne územie bolo rozdelené bez zbytku. Rozdelenie katastrálneho územia a regulatívy vzťahujúce sa k týmto zónam sú zdokumentované na výkrese č. 7 Funkčné a priestorové usporiadanie katastrálneho územia v M 1:10 000.

II. Zastavané územie obce

V súčasnosti je zastavané územie obce Lisková legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vzťahujú sa na ňu odvody a zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. V územnom pláne je navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. Súčasná a navrhovaná hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu. Predpokladané možné rozšírenie zastavaného územia obce je vymedzené plochami vhodnými na zástavbu.

Pri riešení návrhu funkčného a priestorového usporiadania územia sme vychádzali zo súčasnej krajinej štruktúry, ktorá je odrazom dlhodobého hospodárenia v krajine a pravdivo odráža vzťah človeka k nej. Ďalším východiskom boli rôzne odvetvové záujmy ako je ochrana prírody, vodné hospodárstvo, lesné hospodárstvo, výroba, poľnohospodárstvo, rekreácia a cestovný ruch.

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov urbanizovaného územia – zastavaného územia obce Lisková bolo rozdelené na 37 regulovaných priestorov (regulovaná zóna G1, G2, G3, G4, H, I, J, K).

Rozdelenie zastavaného územia a regulatívy vzťahujúce sa k týmto regulovaným priestorom sú zdokumentované na výkrese č. 2, 2a, 3, 3a, 4, 4a - v M 1:2 000.

2.18.2. Zásady a regulatívy funkčného využívania celého riešeného územia

I. Katastrálne územie obce

Pri riešení návrhu funkčného a priestorového usporiadania katastrálneho územia sme vychádzali zo súčasnej krajinej štruktúry, ktorá je odrazom dlhodobého hospodárenia v krajine a pravdivo odráža vzťah človeka k nej. Ďalším východiskom boli rôzne odvetvové záujmy ako je ochrana prírody, vodné hospodárstvo, lesné hospodárstvo, poľnohospodárstvo, urbanizmus, rekreácia a cestovný ruch. Dôraz bol v tejto časti územného plánu kladený na hľadiská ochrany prírody, z ktorých vyplynulo aj navrhovanie nových prvkov územného systému ekologickej stability. Navrhované boli miestne biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.

Riešenie - výkres č. 7 - pozostáva z kombinácie skupinových a individuálnych kritérií, na základe ktorých boli vytvorené jedinečné kombinácie faktorov. Jedna komplexná jednotka teda znamená jednu kombináciu faktorov, pričom samozrejme sa v danom priestore môže ľubovoľný počet krát opakovať.

Pre praktické účely a pre zjednodušenie výstupu je vytvorená mapa zvýrazňujúca najdôležitejšie miesta v katastri z ekologického hľadiska. Je to forma mapy – výkres č. 5 - kde sú vyznačené biocentrá, biokoridory a interakčné prvky v území. Uvedené plochy tvoria základ ekologickej stability krajiny v riešenom území a významnejšie zasahovanie do nich musí byť konzultované s príslušným orgánom ochrany prírody a krajiny.

NÁVRH FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA KATASTRÁLNEHO ÚZEMIA OBCE LISKOVÁ - REGULOVANÉ ZÓNY:

A1 (NPR Choč, nadregionálne biocentrum Choč, ochranné lesy, návrh NP Chočské vrchy)

Záväzná funkcie

súčasná:

- ochrany prírody (stupeň 5) – národná prírodná rezervácia
- ochrana lesného pôdneho fondu
- lesoochranná (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach)
- protierózna
- biocentrum nadregionálneho významu
- vedecká, študijná, kultúrna

navrhované:

- národný park Chočské vrchy

Limity:

- pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; hojné zastúpenie vzácnych a chránených druhov rastlín a živočíchov; zvláštnosti v stavbe reliéfu

pre ochranu lesného pôdneho fondu - zaradenie porastov do ochranných lesov podľa zákona o lesoch č.14/94 Zb.,

pre pôdoochrannú a protieróznu funkciu - pokryv územia porastami

pre funkciu biocentra - prítomnosť ekosystémov vytvárajúcich trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev

pre vedeckú a študijnú funkciu - zvláštnosti tektonicko-geomorfologického vývoja, vplyvu podložja klímy v závislosti od nadmorskej výšky

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 5.stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.;

pre protieróznú funkciu - zachovanie rastlinného krytu, zákaz narušovania vegetačného a pôdneho krytu

pre ochranu lesného pôdneho fondu - nezaberať pôdu na iný účel ako lesné porasty

pre funkciu biocentra - chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty v tomto území a dodržať dlhodobé ciele ochrany

pre ochranu lesa - platný lesný hospodársky plán so stanoveným tvarom lesa, nepretržitou obnovnou dobou, výberkovým spôsobom hospodárenia s formou jednotlivý a účelový výber, obnovným a cieľovým druhovým zložením, nutné je dodržiavanie hygieny porastov

A2 (NPP Liskovská jaskyňa, miestne biocentrum Mních, ochranné lesy)**Záväzné funkcie**

súčasné:

ochrany prírody (§24 zák.543/2002) – národná prírodná pamiatka (geomorfologické hodnoty)

ochrana lesného pôdneho fondu

lesoochranná (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach)

protierózna

biocentrum miestneho významu

kultúrna (archeologické a paleontologické hodnoty)

Limity:

pre ochranu prírody – splnenie kritérií pre zaradenie do kategórie chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre ochranu lesného pôdneho fondu - zaradenie porastov do ochranných lesov podľa zákona o lesoch č.14/94 Zb.,

pre pôdoochrannú a protieróznú funkciu - pokryv územia porastami

pre funkciu biocentra - prítomnosť ekosystémov vytvárajúcich trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev

pre kultúrnu funkciu – archeologické a paleontologické nálezy v jaskyni

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti regulatívy §24 podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; neničiť, nelámať a nevynášať kvapľovú výzdobu v jaskyni; vstupovať len na základe povolenia krajského úradu, odboru ochrany prírody

pre ochranu lesného pôdneho fondu - nezaberať pôdu na iný účel ako lesné porasty

pre funkciu biocentra - chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty v tomto území

pre ochranu lesa - platný lesný hospodársky plán so stanoveným tvarom lesa, nepretržitou obnovnou dobou, výberkovým spôsobom hospodárenia s formou jednotlivý a účelový výber, obnovným a cieľovým druhovým zložením, nutné je dodržiavanie hygieny porastov

pre kultúrnu funkciu – zachovať nálezy paleontologické a archeologické, ich nájdenie hlásiť na príslušné pracovisko SAV resp. Správu slovenských jaskýň

A3 (ostatné ochranné lesy, nadregionálny biokoridor, návrh NP Chočské vrchy)**Záväzné funkcie**

účasné:

ochrany prírody (stupeň 1)

ochrana lesného pôdneho fondu

lesoochranná (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach)

protierózna

biokoridor nadregionálneho významu

poľovníctvo

navrhované:

národný park Chočské vrchy

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre ochranu lesného pôdneho fondu - zaradenie porastov do ochranných lesov podľa zákona o lesoch č.14/94 Zb.,

pre pôdoochrannú a protieróznú funkciu - pokryv územia porastami

pre funkciu biokoridoru - možnosť migrácie a výmeny genetickej informácie živých organizmov a ich spoločenstiev

pre poľovníctvo - úživnosť revíru, stavy poľovnej zvere a predátorov, uplatňovanie iných funkcií lesa

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; po schválení NP 3. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre protieróznú funkciu - zachovanie rastlinného krytu, zákaz narušovania vegetačného a pôdneho krytu

pre ochranu lesného pôdneho fondu - nezaberať pôdu na iný účel ako lesné porasty
 pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich
 pre ochranu lesa - platný lesný hospodársky plán so stanoveným tvarom lesa, nepretržitou obnovnou dobou, výberkovým spôsobom hospodárenia s formou jednotlivý a účelový výber, obnovným a cieľovým druhovým zložením, nutné je dodržiavanie hygieny porastov
 pre poľovníctvo - neprekračovať normované stavy zvere, nepotláčať predátorov

A4 (ostatné ochranné lesy, miestne biocentrum Mních)

Záväzné funkcie

súčasnú:

ochrany prírody (stupeň 1)
 ochrana lesného pôdneho fondu
 lesoochranná (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach)
 protierózna
 biocentrum miestneho významu

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.
 pre ochranu lesného pôdneho fondu - zaradenie porastov do ochranných lesov podľa zákona o lesoch č.14/94 Zb.,
 pre pôdochrannú a protieróznu funkciu - pokryv územia porastami
 pre funkciu biocentra - prítomnosť ekosystémov vytvárajúcich trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.287/94 Zb
 pre protieróznu funkciu - zachovanie rastlinného krytu, zákaz narušovania vegetačného a pôdneho krytu
 pre ochranu lesného pôdneho fondu - nezaberať pôdu na iný účel ako lesné porasty
 pre funkciu biocentra - chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty v tomto území
 pre ochranu lesa - platný lesný hospodársky plán so stanoveným tvarom lesa, nepretržitou obnovnou dobou, výberkovým spôsobom hospodárenia s formou jednotlivý a účelový výber, obnovným a cieľovým druhovým zložením, nutné je dodržiavanie hygieny porastov

A5 (PR Ivachnovský luh, lesy osobitného určenia, miestne biocentrum)

Záväzné funkcie

súčasnú:

ochrany prírody (stupeň 5) – prírodná rezervácia
 lesná účelová (ochrana prírody)
 biocentrum miestneho významu

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; vysoký stupeň pôvodnosti a zachovanosti územia
 pre lesnú účelovú funkciu - splnenie podmienok pre zaradenie porastov do lesov osobitného určenia podľa zákona o lesoch č.14/94 Zb.
 pre funkciu biocentra - prítomnosť ekosystémov vytvárajúcich trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 5. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; zachovanie fragmentu lužného lesa v jednej z najsevernejších oblastí Slovenska, prísne chrániť hniezdiská vtákov
 pre lesnú účelovú funkciu - platný lesný hospodársky plán so stanoveným tvarom lesa, obnovnou dobou, spôsobom a formou hospodárenia, obnovným a cieľovým druhovým zložením; nutné je dodržiavanie hygieny porastov
 pre funkciu biocentra - chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty v tomto území a dodržať dlhodobé ciele ochrany pre

A6 (hospodárske lesy, nadregionálny biokoridor, návrh NP Chočské vrchy)

Záväzné funkcie

súčasnú:

ochrany prírody (stupeň 1)
 lesohospodárska (exponované až živné stanovišťa)
 komplexná lesná (pôdochranná, klimatická, vodochranná, ochrana a tvorba biotopov, krajnotvorná, rekreačná, protierózna..)
 biokoridor nadregionálneho významu

poľovníctvo
navrhované:
národný park Chočské vrchy

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre lesohospodársku funkciu - splnenie podmienok pre zaradenie porastov do hospodárskych lesov podľa zákona o lesoch č.14/94 Zb.

pre komplexnú lesnú funkciu - blízkosť k prirodzenému lesu

pre funkciu biokoridoru - možnosť migrácie a výmeny genetickej informácie živých organizmov a ich spoločenstiev

pre poľovníctvo - úživnosť revíru, stavy poľovnej zvere a predátorov, uplatňovanie iných funkcií lesa

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; v prípade schválenia NP 3. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre lesohospodársku funkciu - platný lesný hospodársky plán so stanoveným tvarom lesa, obnovnou dobou, spôsobom a formou hospodárenia, obnovným a cieľovým druhovým zložením; nutné je dodržiavanie hygieny porastov

pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich

pre poľovníctvo - neprekračovať normované stavy zvere, nepotláčať predátorov

A7 (NPR Choč, nadregionálne biocentrum Choč, ochranné lesy, návrh NP Chočské vrchy, PHO vodných zdrojov II. stupeň) Chočské vrchy)

Záväzná funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 5) – národná prírodná rezervácia

ochrana lesného pôdneho fondu

lesoochranná (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach)

vodohospodárska (PHO II.stupňa)

protierózna

biocentrum nadregionálneho významu

vedecká, študijná, kultúrna

navrhované:

národný park Chočské vrchy

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; hojné zastúpenie vzácnych a chránených druhov rastlín a živočíchov; zvláštnosti v stavbe reliéfu

pre ochranu lesného pôdneho fondu - zaradenie porastov do ochranných lesov podľa zákona o lesoch č.14/94 Zb.,

pre vodohospodársku funkciu - hydrogeologické pomery, smer prúdenia podzemnej vody, výskyt prvkov ohrozujúcich vodné zdroje

pre pôdoochrannú a protieróznu funkciu - pokryv územia porastami

pre funkciu biocentra - prítomnosť ekosystémov vytvárajúcich trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev

pre vedeckú a študijnú funkciu - zvláštnosti tektonicko-geomorfologického vývoja, vplyvu podložia klímy v závislosti od nadmorskej výšky

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 5.stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.;

pre protieróznu funkciu - zachovanie rastlinného krytu, zákaz narušovania vegetačného a pôdneho krytu

pre ochranu lesného pôdneho fondu - nezaberať pôdu na iný účel ako lesné porasty

pre PHO vodných zdrojov - režim SVS pre vonkajšiu časť druhého stupňa PHO (bližšie v časti Právne normy a úradné rozhodnutia)

pre funkciu biocentra - chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty v tomto území a dodržať dlhodobé ciele ochrany

pre ochranu lesa - platný lesný hospodársky plán so stanoveným tvarom lesa, nepretržitou obnovnou dobou, výberkovým spôsobom hospodárenia s formou jednotlivý a účelový výber, obnovným a cieľovým druhovým zložením, nutné je dodržiavanie hygieny porastov

A8 (hospodárske lesy, nadregionálny biokoridor, návrh NP Chočské vrchy, PHO vodných zdrojov II. stupeň)

Záväzná funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 1)
 lesohospodárska (exponované až živné stanovišťa)
 komplexná lesná (pôdoochranná, klimatická, vodochranná, ochrana a tvorba biotopov, krajnotvorná, rekreačná, protierózna..)
 biokoridor nadregionálneho významu
 vodohospodárska (PHO II.stupňa)
 poľovníctvo
 navrhované:
 národný park Chočské vrchy

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.
 pre lesohospodársku funkciu - splnenie podmienok pre zaradenie porastov do hospodárskych lesov podľa zákona o lesoch č.14/94 Zb.
 pre komplexnú lesnú funkciu - blízkosť k prirodzenému lesu
 pre vodohospodársku funkciu - hydrogeologické pomery, smer prúdenia podzemnej vody, výskyt prvkov ohrozujúcich vodné zdroje
 pre funkciu biokoridoru - možnosť migrácie a výmeny genetickej informácie živých organizmov a ich spoločenstiev
 pre poľovníctvo - úživnosť revíru, stavy poľovnej zvere a predátorov, uplatňovanie iných funkcií lesa

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; v prípade schválenia NP 3. stupeň ochrany prírody a krajiny
 pre lesohospodársku funkciu - platný lesný hospodársky plán so stanoveným tvarom lesa, obnovnou dobou, spôsobom a formou hospodárenia, obnovným a cieľovým druhovým zložením; nutné je dodržiavanie hygieny porastov
 pre funkciu biokoridoru - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich
 pre PHO vodných zdrojov - režim SVS pre vonkajšiu časť druhého stupňa PHO (bližšie v časti Právne normy a úradné rozhodnutia)
 pre poľovníctvo - neprekračovať normované stavy zvere, nepotláčať predátorov

B1 (les na PPF; návrh lesoparku; návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy)**Záväzné funkcie**

súčasné:
 ochrany prírody (stupeň 1)
 poľnohospodárska produkčná – neuplatnená, poľnohospodársky pôdny fond zarastený lesom
 ostatné významné funkcie:
 protierózna
 navrhované:
 lesopark
 ochranné pásmo NP Chočské vrchy
 interakčný prvok

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.
 pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov
 pre lesopark – umiestnenie, stav porastu (rozvoľnený zápoj), konfigurácia terénu, vlastníctvo
 pre interakčný prvok - možnosť priaznivého pôsobenia na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; pre návrh NP 2. stupeň ochrany prírody a krajiny
 pre poľnohospodársku produkčnú – nedá sa uplatniť
 pre lesopark – potrebný je samostatný projekt lesoparku – rozvoľniť zápoj, lesoparkové úpravy (miesta pre piknik, výhľady, prírodné chodníky vytvoriť len priesekami..), zachovať ráz lesa
 pre interakčný prvok – zásahy viesť tak, aby prirodzené funkcie lesa ostali čo najviac zachované

B2 (TTP extenzívne s vyšším podielom krovín, návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy)**Záväzné funkcie**

súčasné:
 ochrany prírody (stupeň 1)
 poľnohospodárska produkčná - nízka intenzita
 prechodná zóna

Ostatné významné funkcie:

protierózna

biodiverzita

navrhované:

ochranné pásmo NP Chočské vrchy

interakčný prvok

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre prechodnú zónu - intenzita narušovania prirodzených procesov

pre biodiverzitu – rôznorodosť rastlinných a živočíšnych druhov

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002

Z.z.; pre návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy 2. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť nízku intenzitu využívania – pasenie s priehonom

pre prechodnú zónu - zachovať nelesnú drevinovú vegetáciu a podmáčané lokality neodvodňovať

pre zachovanie biodiverzity a interakčný prvok - ponechať prirodzenému vývoju, neodvodňovať umelými zásahmi do pôdy, nevyrubovať krovitú a stromovú vegetáciu

B3 (TTP intenzívne, návrh ochranného pásma Chočské vrchy)

Záväzná funkcie

súčasná:

ochrany prírody (stupeň 1)

poľnohospodárska produkčná - stredná intenzita

Ostatné významné funkcie:

protierózna

navrhované:

ochranné pásmo NP Chočské vrchy

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002

Z.z.; pre návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy 2. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť strednú intenzitu využívania (kosenie)

B4 (TTP intenzívne; meliorácie, bonita; návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy)

Záväzná funkcie

súčasná:

ochrany prírody (stupeň 1)

poľnohospodárska produkčná - stredná intenzita

ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu

navrhované:

návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre ochranu PPF - splnenie podmienok zákona o ochrane PPF č.307/92 Zb., pre zaradenie do chránených pôd (najlepšia bonita v katastri a pôdy s vykonanými investičnými opatreniami)

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002

Z.z.; pre návrh OP NP Chočské vrchy 2. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť strednú intenzitu využívania

pre ochranu PPF - nerobiť podľa možnosti zábery pôdy na týchto plochách

B5 (TTP intenzívne)

Záväzná funkcie

súčasná:

ochrany prírody (stupeň 1)
poľnohospodárska produkčná - stredná intenzita (kosené lúky)
Ostatné významné funkcie:

protierózna

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zák. o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.
pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť strednú intenzitu využívania (kosenie)

B6 (TTP extenzívne s vyšším podielom krovín, návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy, PHO vodných zdrojov II. stupeň)

Záväzné funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 1)
poľnohospodárska produkčná - nízka intenzita
vodohospodárska (PHO II.stupňa)
prechodná zóna

Ostatné významné funkcie:

protierózna

biodiverzita

navrhované:

ochranné pásmo NP Chočské vrchy

interakčný prvok

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre vodohospodársku funkciu - hydrogeologické pomery, smer prúdenia podzemnej vody, výskyt prvkov ohrozujúcich vodné zdroje

pre prechodnú zónu - intenzita narušovania prirodzených procesov

pre biodiverzitu – rôznorodosť rastlinných a živočíšnych druhov

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; pre návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy 2. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť nízku intenzitu využívania – pasenie s priehonom

pre prechodnú zónu - zachovať nelesnú drevinovú vegetáciu a podmáčané lokality neodvodňovať

pre PHO vodných zdrojov - režim SVS pre vonkajšiu časť druhého stupňa PHO (bližšie v časti Právne normy a úradné rozhodnutia)

pre zachovanie biodiverzity a interakčný prvok - ponechať prirodzenému vývoju, neodvodňovať umelými zásahmi do pôdy, nevyrubovať krovitú a stromovú vegetáciu

B7 (TTP intenzívne, návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy, PHO vodných zdrojov II. stupeň)

Záväzné funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 1)
poľnohospodárska produkčná - stredná intenzita
vodohospodárska (PHO II.stupňa)

Ostatné významné funkcie:

protierózna

navrhované:

ochranné pásmo NP Chočské vrchy

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre vodohospodársku funkciu - hydrogeologické pomery, smer prúdenia podzemnej vody, výskyt prvkov ohrozujúcich vodné zdroje

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; pre návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy 2. stupeň ochrany prírody a krajiny
 pre PHO vodných zdrojov - režim SVS pre vonkajšiu časť druhého stupňa PHO (bližšie v časti Právne normy a úradné rozhodnutia)
 pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť strednú intenzitu využívania (kosenie)

B8 (TTP intenzívne, ochranné pásmo NAPANT)

Záväzná funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 2)

poľnohospodárska produkčná - stredná intenzita

Ostatné významné funkcie:

protierózna

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 2. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.;

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť strednú intenzitu využívania (kosenie)

C (PR Mohylky; návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy)

Záväzná funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 4) – prírodná rezervácia

vedecká, študijná

poľnohospodárska produkčná – tesné okolie vlastnej lokality

navrhované:

- ochranné pásmo NP Chočské vrchy

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; paleontologická stránka lokality

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 4. stupeň podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; vylúčenými činnosťami sú ťažba nerastných surovín, znečisťovanie odpadmi, zalesnenie, stavebná činnosť, kladenie ohňa. Zber skamenelín je povolený pre vedecké účely, nie pre komerčné.

pre poľnohospodársku produkčnú – využívanie bezprostredného okolia prispôbiť funkcii lokality

D1 (orné pôdy; návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy)

Záväzná funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 1)

poľnohospodárska produkčná - vysoký stupeň intenzity

navrhované:

ochrana prírody (stupeň 2)

Limity:

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody – 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; pre návrh 2. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť vysokú intenzitu využívania, na medziach zachovať nelesnú drevinovú vegetáciu

D2 (orné pôdy; návrh OP NP Chočské vrchy; chránená pôda)

Záväzná funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 1)

poľnohospodárska produkčná - najvyšší stupeň intenzity (meliorácie, najlepšia bonita)

ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu
navrhované:

ochrana prírody (stupeň 2)

Limity:

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov
pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre ochranu PPF - splnenie podmienok zákona o ochrane PPF č.220/2004 Z.z., pre zaradenie do chránených pôd (najlepšia bonita v katastri a pôdy s vykonanými investičnými opatreniami)

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody - 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; pre návrh 2. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť vysokú intenzitu využívania, na medziach zachovať nelesnú drevinovú vegetáciu
pre ochranu PPF - nerobiť podľa možnosti zábery pôdy na týchto plochách

D3 (orné pôdy)

Záväzná funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 1)

poľnohospodárska produkčná - vysoký stupeň intenzity

Limity:

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody – 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť vysokú intenzitu využívania, na medziach zachovať nelesnú drevinovú vegetáciu

D4 (orné pôdy; chránená pôda)

Záväzná funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 1)

poľnohospodárska produkčná - najvyšší stupeň intenzity (meliorácie, najlepšia bonita)

ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Limity:

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre ochranu PPF - splnenie podmienok zákona o ochrane PPF č.220/2004 Z.z., pre zaradenie do chránených pôd (najlepšia bonita v katastri a pôdy s vykonanými investičnými opatreniami)

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody - 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť vysokú intenzitu využívania, na medziach zachovať nelesnú drevinovú vegetáciu

pre ochranu PPF - nerobiť podľa možnosti zábery pôdy na týchto plochách

D5 (orné pôdy, ochranné pásmo NAPANT)

Záväzná funkcie

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 2)

poľnohospodárska produkčná - vysoký stupeň intenzity

Limity:

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody – 2. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť vysokú intenzitu využívania, na medziach zachovať nelesnú drevinovú vegetáciu

D6 (orné pôdy; chránená pôda, ochranné pásmo NAPANT)**Záväzné funkcie**

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 2)

poľnohospodárska produkčná - najvyšší stupeň intenzity (meliorácie, najlepšia bonita)

ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Limity:

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre ochranu PPF - splnenie podmienok zákona o ochrane PPF č.220/2004 Z.z., pre zaradenie do chránených pôd (najlepšia bonita v katastri a pôdy s vykonanými investičnými opatreniami)

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody - 2. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú - uplatniť vysokú intenzitu využívania, na medziach zachovať nelesnú drevinovú vegetáciu

pre ochranu PPF - nerobiť podľa možnosti zábery pôdy na týchto plochách

E (záhradkárská osada – návrh; TTP extenzívne s vyšším podielom krovín, návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy)**Záväzné funkcie**

súčasné:

ochrany prírody (stupeň 1)

poľnohospodárska produkčná - nízka intenzita (pasienok)

Ostatné významné funkcie:

protierózna

navrhované:

ochranné pásmo NP Chočské vrchy

záhradkárská osada

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre poľnohospodársku produkčnú funkciu - úrodnosť, dostupnosť, sklonovitosť, obrábatelnosť pozemkov, druh pozemkov

pre prechodnú zónu - intenzita narušovania prirodzených procesov

pre záhradkársku osadu – charakter lokality, kvalita pôdy, expozícia, zdroj vody

Regulatívy:

pre ochranu prírody - v súčasnosti 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; pre návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy 2. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre záhradkársku osadu – obmedziť výstavbu chatiek plošne aj výškovo, odpady likvidovať a neukladať do okolia

F1 (koridor Váhu; nadregionálny biokoridor)**Záväzné funkcie**

súčasné:

ochrana prírody (1. stupeň)

nadregionálny biokoridor

podpora biodiverzity

tvorba krajiny

rybárstvo

bariérový efekt (prirodzená bariéra)

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území resp. do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; ochrana ichtyofauny a avifauny

pre tvorbu krajiny - významnosť prvku z hľadiska vzťahu dominantnosti a vzácnosti v krajine, stav brehových porastov

pre biokoridor - možnosť migrácie a výmeny genetickej informácie živých organizmov a ich spoločenstiev

pre rybárstvo – úživnosť vodného ekosystému, čistota vody, zákon o rybárstve, pravidlá rybolovu, zákon o rybárstve 102/63 Zb. a vykonávací vyhláška 103/63 Zb.

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody - 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre zachovanie biodiverzity – prísne dbať na dodržiavanie čistoty vody, nebudovať prehnané množstvo malých vodných elektrární, brehovú porasty udržiavať v čo najprirodzenejšej forme

pre biokoridor - podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich; jedná sa hlavne o ryby a ostatné vodné živočíchy; na druhej strane bariérový efekt pre mnohé suchomilné živočíchy je neprekonateľný
 pre rybárstvo - umožnený chov a lov rýb pre rybné hospodárstvo a členov rybárskeho zväzu
 pre ochranu ichtyofauny a avifauny - dodržiavanie minimálnej čistoty vody, regulovaný výlov

F2 (významné koridory menších vodných tokov; návrh ochranného pásma NP Chočské vrchy)

Záväzné funkcie

súčasné:

ochrana prírody (1. stupeň)

brehoochranná

podpora biodiverzity

tvorba krajiny

navrhované:

interakčný prvok

ochranné pásmo NP Chočské vrchy

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území resp. do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre tvorbu krajiny a brehoochrannú funkciu - významnosť prvku z hľadiska vzťahu dominantnosti a vzácnosti v krajine, stav brehových porastov

pre interakčný prvok - možnosť priaznivého pôsobenia na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody - 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.; pre návrh 2. stupeň ochrany prírody a krajiny

pre tvorbu krajiny - zachovať prvok v rámci krajinej štruktúry, neničiť brehové porasty

pre zachovanie biodiverzity a interakčný prvok - ponechať prirodzenému vývoju, nevyrubovať krovitú a stromovú vegetáciu

F3 (koridory menších vodných tokov)

Záväzné funkcie

súčasné:

ochrana prírody (1. stupeň)

brehoochranná

podpora biodiverzity

tvorba krajiny

navrhované:

interakčný prvok

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území resp. do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre tvorbu krajiny a brehoochrannú funkciu - významnosť prvku z hľadiska vzťahu dominantnosti a vzácnosti v krajine, stav brehových porastov

pre interakčný prvok - možnosť priaznivého pôsobenia na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody - 1. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre tvorbu krajiny - zachovať prvok v rámci krajinej štruktúry, neničiť brehové porasty

pre zachovanie biodiverzity a interakčný prvok - ponechať prirodzenému vývoju, nevyrubovať krovitú a stromovú vegetáciu

F4 (koridory menších vodných tokov, ochranné pásmo NAPANT)

Záväzné funkcie

súčasné:

ochrana prírody (2. stupeň)

brehoochranná

tvorba krajiny

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území resp. do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre tvorbu krajiny a brehoochrannú funkciu - významnosť prvku z hľadiska vzťahu dominantnosti a vzácnosti v krajine, stav brehových porastov

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody - 2. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre tvorbu krajiny a podporu biodiverzity - zachovať prvok v rámci krajinnej štruktúry, neničiť brehové porasty a podľa možnosti doplniť brehové porasty o domáce druhy krovín

F5 (významné koridory menších vodných tokov; ochranné pásmo NAPANT)

Záväzná funkcie

súčasná:

ochrana prírody (2. stupeň)

brehoochranná

podpora biodiverzity

tvorba krajiny

navrhované:

interakčný prvok

Limity:

pre ochranu prírody - uznanie prírodných hodnôt územia pre zaradenie do kategórie chránených území resp. do stupňa ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.

pre tvorbu krajiny a brehoochrannú funkciu - významnosť prvku z hľadiska vzťahu dominantnosti a vzácnosti v krajine, stav brehových porastov

pre interakčný prvok - možnosť priaznivého pôsobenia na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom

Návrhy regulatívov:

pre ochranu prírody - 2. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z.;

pre tvorbu krajiny - zachovať prvok v rámci krajinnej štruktúry, neničiť brehové porasty

pre zachovanie biodiverzity a interakčný prvok - ponechať prirodzenému vývoju, nevyrubovať krovitú a stromovú vegetáciu

G1 (súčasná zastavaná územie obce)

Záväzná funkcie

súčasná:

bývanie

Limity a regulatívy:

zabezpečiť vyhovujúce hospodárenie s prírodnými zdrojmi, energiou a odpadmi

zvýšiť možnosti kultúry

ostatné uvedené v urbanistickej časti

G2 (návrh na zastavané územie obce)

Záväzná funkcie

súčasná:

poľnohospodárska produkčná - vysoký stupeň intenzity

navrhované:

bývanie

Limity a regulatívy:

zabezpečiť vyhovujúce hospodárenie s prírodnými zdrojmi, energiou a odpadmi

požiadavky na záber poľnohospodárskej pôdy

jednotlivé časti rozšírenia intravilánu budú podporovať individuálnu výstavbu rodinných domov

ostatné uvedené v urbanistickej časti

G3 (priemyselný areál v zastavanom území obce – za Váhom)

Záväzná funkcie

súčasná:

priemysel – skladové areály

Limity a regulatívy:

zabezpečiť vyhovujúce hospodárenie s prírodnými zdrojmi, energiou a najmä odpadmi

ostatné uvedené v urbanistickej časti

G4 (areál poľnohospodárskej výroby v intraviláne obce)

Záväzná funkcie

súčasná:

poľnohospodársky areál – živočíšna výroba, chov dobytka a ošípaných

Limity a regulatívy:

zabezpečiť vyhovujúce hospodárenie s prírodnými zdrojmi, energiou a odpadmi

v areáli umiestniť dostatočné množstvo izolačnej a hygienickej vegetácie podľa zásad v časti Ostatné návrhy - Návrh ekostabilizačných opatrení

H (športové letisko, pristávacia a štartovacia plocha)**Závazné funkcie**

súčasné:

športové lietanie

Limity:

pre lietanie – vhodnosť lokality pre uvedenú funkciu

Návrhy regulatívov:

pre agroturistiku – chov orientovať na rekreačné účely, nepôsobiť negatívne na okolité bývanie, izolovať areál vhodnou výsadbou zelene, rešpektovať ochranné pásmo VN linky

I (technické prvky a koridory – cestné komunikácie, železnica, návrh diaľnice, energetické siete, stará skládka KO)**Závazné funkcie**

súčasné:

doprava

bariérový efekt

Limity:

dané terénom, kapacitou a určením danej komunikácie

Návrhy regulatívov:

pre diaľnicu – doplniť odvodnenie až do Váhu v časti od poľnohospodárskeho družstva na východ; oplotiť okolie a zviest ploty k viaduktom pre umožnenie prechodu zvere

rešpektovať ochranné pásma koridorov

bývalú skládku asanovať (likvidovať odvozom na regionálnu skládku)

J (výrobný a skládkový areál celulóžky)**Závazné funkcie**

súčasné:

papierenská výroba

Limity:

dané zákonmi a technickými normami

Návrhy regulatívov:

neskládkovať nebezpečné druhy odpadov v areáli

K (bývalé farmy na chov kožušinových zvierat)**Závazné funkcie**

súčasné:

nevyužité

navrhované:

rezerva pre chov kožušínovej zvere

Limity:

dané zákonmi a technickými normami v závislosti od účelu

II. Zastavané územie obce

V súčasnosti je zastavané územie obce Lisková legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vztahujú sa na ňu odvody a zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. V územnom pláne je navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. Súčasné a navrhované hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu. Predpokladané možné rozšírenie zastavaného územia obce je vymedzené plochami vhodnými na zástavbu.

Pri riešení návrhu funkčného a priestorového usporiadania územia sme vychádzali zo súčasnej krajinej štruktúry, ktorá je odrazom dlhodobého hospodárenia v krajine a pravdivo odráža vzťah človeka k nej. Ďalším východiskom boli rôzne odvetvové záujmy ako je ochrana prírody, vodné hospodárstvo, lesné hospodárstvo, výroba, poľnohospodárstvo, rekreácia a cestovný ruch.

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov urbanizovaného územia – zastavaného územia obce Lisková bolo rozdelené na 37 regulovaných priestorov (regulovaná zóna G1, G2, G3, G4).

Poznámka: Regulované priestora č.30 až 36 neprešli schvaľovacím konaním.

Rozdelenie zastavaného územia a regulatívy vzťahujúce sa k týmto regulovaným priestorom sú zdokumentované na výkrese č. 2, 2a, 3, 3a, 4, 4a - v M 1:2 000.

NÁVRH FUNKČNÝCH A PRIESTOROVÝCH REGULATÍVOV:**Regulovaný priestor 01**

Ohraničenie RP	Medzi cestou III/018104, ulicou Na močiar, Partizánskou ulicou a Ulicou B1	
funkčné využitie územia	súčasnú	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväznú	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI),
	smernú	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra - šport a rekreácia (ŠR)
	neprípustnú	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasnú	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväznú	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi. Nezastaviteľné je ochranné pásmo el. vedenia VN.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 02

Ohraničenie RP	Medzi ulicou Na močiar, Partizánskou ulicou, Ulicou B1 a ulicou Pod Chočom	
funkčné využitie územia	súčasnú	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväznú	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smernú	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI
	neprípustnú	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasnú	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväznú	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi.	
Regulatív postupnosti využívania územia	-	

Regulovaný priestor 03

Ohraničenie RP	Medzi cestou III/018104, Partizánskou ulicou a chodníkom	
funkčné využitie územia	súčasnú	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväznú	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smernú	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI)), drobná výroba a služby (DVS)
	neprípustnú	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasnú	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväznú	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Nezastaviteľné je ochranné pásmo el. vedenia VN a trafostanice.	
Regulatív postupnosti využívania územia	-	

Regulovaný priestor 04

Ohraničenie RP	Medzi cestou III/018104 a železnicou
----------------	--------------------------------------

funkčné využitie územia	súčasný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI) - cintorín
	záväzný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI) - cintorín
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI)) - cintorín
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Plochy okolo areálu cintorína upraviť zeleňou
priestorová forma	súčasný	Areál cintorína
	záväzný	Areál cintorína
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	Nezastaviteľné je ochranné pásmo železnice. Nezastaviteľné je ochranné pásmo el. vedenia VN.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia rozšírenia cintorína je navrhovaná v II. etape	

Regulovaný priestor 05

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104 a Železničnou ulicou
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI), občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI) - kostol
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI), občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI) - kostol
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI)), drobná výroba a služby (DVS)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Plochy okolo objektov upraviť zeleňou
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi. Nezastaviteľné je ochranné pásmo železnice.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape.	

Regulovaný priestor 06

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104, Partizánskou ulicou, Ulicou B1 a chodníkom a Ulicou K
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI))
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 07

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104, Partizánskou ulicou, Ulicou K
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI)),
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV) a drobná (DPHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-

Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi.
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape

Regulovaný priestor 08

Ohraničenie RP	Medzi cestou III/018104, Partizánskou ulicou, Ulicou B1 a ulicou Pod Chočom a Ulicou K	
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI))
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 09

Ohraničenie RP	Medzi cestou III/018104, Partizánskou ulicou, Ulicou K	
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI)),
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV) a drobná (DPHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 10

Ohraničenie RP	Medzi železnicou Žilina – Košice a železničnou vlečkou	
funkčné využitie územia	súčasný	Drobná výroba a služby (DVS) Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväzný	Drobná výroba a služby (DVS) Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Zeleň (Z)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	Pri realizácii zástavby dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi. Nezastaviteľné je ochranné pásmo železnice.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je podmienená realizáciou komunikácii a technickej infraštruktúry Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 11

Ohraničenie RP	Medzi cestou III/018104 a Železničnou ulicou
----------------	--

funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI),
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI)), drobná výroba a služby (DVS)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri realizácii objektov dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi. Nezastaviteľné je ochranné pásmo železnice.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 12

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104, Železničnou ulicou a Pribinovou ulicou
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI))
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI))
	smerný	Technická a dopravná vybavenosť (TDV), zeleň (Z)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Plochy okolo objektov upraviť zeleňou
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	Nezastaviteľné je ochranné pásmo železnice.
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	Upraviť priestor pred vstupom do kultúrneho domu	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 13

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104, Železničnou ulicou a Pribinovou ulicou
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI))
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI))
	smerný	drobná výroba a služby (DVS), zeleň (Z)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Plochy okolo objektov upraviť zeleňou
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri realizácii objektov dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi. Nezastaviteľné je ochranné pásmo železnice.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 14

Ohraničenie RP		Medzi Železničnou ulicou a Krivou ulicou, Poľnou ulicou a Ulicou T
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Poľnohospodárska pôda
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI),
	smerný	Drobná výroba a služby (DVS), drpbná poľnohospodárska výroba (DPHV)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)

priestorová forma	súčasný	Čiastočne nezastavané územie
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi. Nezastaviteľné je ochranné pásmo el. vedenia VN. Nezastaviteľné je ochranné pásmo železnice.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je podmienená realizáciou komunikácii a technickej infraštruktúry	

Regulovaný priestor 15

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104, Poľnou ulicou, Ulicou N a Ulicou O.
funkčné využitie územia	súčasný	Zastavané územie
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Drobná výroba a služby (DVS), drobná poľnohospodárska výroba(DPHV)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	-
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby a garáže. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi	
Regulatív postupnosti využívania územia	-	

Regulovaný priestor 16

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104, Krivou ulicou, Ulicou T a Ulicou O.
funkčné využitie územia	súčasný	Zastavané územie
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI))
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	-
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby a garáže. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi	
Regulatív postupnosti využívania územia	-	

Regulovaný priestor 16a

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104, Ulicou T, R a Ulicou S.
funkčné využitie územia	súčasný	Zastavané územie
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI))
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	-
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby a garáže. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je podmienená realizáciou komunikácii a technickej infraštruktúry	

Regulovaný priestor 17

Ohraničenie RP		Medzi Železničnou ulicou, Ulicou R, Ulicou T a poľnohospodárskou pôdou
funkčné využitie územia	súčasný	Poľnohospodárska pôda
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Drobná výroba a služby (DVS), drobná poľnohospodárska výroba(DPHV)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)		V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby a garáže.Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi Nezastaviteľné je ochranné pásmo železnice.
Regulatív postupnosti využívania územia		Realizácia navrhovaných aktivít je podmienená realizáciou komunikácii a technickej infraštruktúry

Regulovaný priestor 18

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104 a Družstevnou ulicou
funkčné využitie územia	súčasný	Zastavané územie
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (SI))
	smerný	Drobná výroba a služby (DVS)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	-
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)		V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby a garáže.Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi Nezastaviteľné je ochranné pásmo železnice.
Regulatív postupnosti využívania územia		-

Regulovaný priestor 19

Ohraničenie RP		Medzi Družstevnou ulicou a areálom Poľnohospodárskeho družstva
funkčné využitie územia	súčasný	Zastavané územie, poľnohospodárska pôda
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Bývanie v bytových domoch(BH)
	smerný	Drobná výroba a služby (DVS), drobná poľnohospodárska výroba(DPHV)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Solitérna zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Solitérna zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)		V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby a garáže.Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi
Regulatív postupnosti využívania územia		-

Regulovaný priestor 20

Ohraničenie RP	Areál Poľnohospodárskeho družstva, nad RP 19
----------------	--

funkčné využitie územia	súčasný	poľnohospodársky dvor
	záväzný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PHV)
	smerný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR) a verejná zeleň (VZ)
	neprípustný	Bývanie
	poznámka	Plochy areálu vysadiť izolačnú zeleň
priestorová forma	súčasný	zastavaný
	záväzný	Solitérna zástavba nízkopodlažná
	poznámky	Prestavať schátralé objekty na trvalé zariadenia
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)		Nezastaviteľné je ochranné pásmo el. vedenia VN.
Regulatív postupnosti využívania územia		-

Regulovaný priestor 21

Ohraničenie RP		Medzi cestou III/018104 (Tatranskou ulicou), Ulicou K a Ulicou U
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI)),
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI)),
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI)),
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV) a drobná (DPHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)		Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi.
Regulatív postupnosti využívania územia		Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape

Regulovaný priestor 22

Ohraničenie RP		Medzi Partizánskou ulicou, Ulicou U a Ulicou K
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI))
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)		V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi.
Regulatív postupnosti využívania územia		Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape

Regulovaný priestor 23

Ohraničenie RP		Medzi Partizánskou ulicou, Ulicou U, Ulicou K a ulicou Pod Chočom
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI))
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-

Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi.
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape

Regulovaný priestor 24

Ohraničenie RP	Medzi cestou III/018104, Ulicou K a ulicou Pod Chočom	
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI))
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI))
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV(SI))
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať normové odstupové vzdialenosti medzi objektmi.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 25 škola

Ohraničenie RP	Medzi Partizánskou ulicou, ulicou L a ulicou Pod Chočom	
funkčné využitie územia	súčasný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Bývanie hromadné v bytových domoch (BH) Občianska vybavenosť nekomerčná – ZŠ
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI) Bývanie hromadné v bytových domoch (BH) Občianska vybavenosť nekomerčná – ZŠ
	smerný	Vybavenosť komerčná a nekomerčná Čiastočne prístupná zeleň (Z)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Plochy okolo objektov upraviť zeleňou
priestorová forma	súčasný	Uličná nízkopodlažná a solitérna zástavba strednopodlažná
	záväzný	Uličná nízkopodlažná a solitérna zástavba strednopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	Upraviť priestor pred vstupom do areálu školy Dosadiť zeleň v areáli školy.	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape	

Regulovaný priestor 26

Ohraničenie RP	Nad ulicou L a areálom ZŠ	
funkčné využitie územia	súčasný	poľnohospodárska pôda
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	občianska vybavenosť a sociálna štruktúra (OV (ŠR)), drobná poľnohospodárska výroba (DPHV)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Plochy okolo objektov upraviť zeleňou
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	Nezastaviteľné ochranné pásmo pozdĺž elektrického vedenia VN
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V rámci hospodárskej časti parciel je možné realizovať drobné stavby ako hospodárske objekty. Pri zlučovaní zástavby viacerých parciel dodržať odstupové vzdialenosti medzi objektmi.	

Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je navrhovaná v I. etape.
---	---

Regulovaný priestor 27

Ohraničenie RP	Na ulicou Nad močiar	
funkčné využitie územia	súčasný	Zastavané územie
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (ŠR), Drobná výroba a služby (DVS), drobná poľnohospodárska výroba(DPHV)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	Nezastaviteľné ochranné pásmo pozdĺž elektrického vedenia VN	
Regulatív postupnosti využívania územia	-	

Regulovaný priestor 28

Ohraničenie RP	Západne od ulice Pod Chočom	
funkčné využitie územia	súčasný	Zastavané územie, poľnohospodárska pôda
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Občianska vybavenosť a sociálna štruktúra(OV (ŠR), Drobná výroba a služby (DVS), drobná poľnohospodárska výroba(DPHV)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	Nezastaviteľné ochranné pásmo pozdĺž elektrického vedenia VN	
Regulatív postupnosti využívania územia	-	

Regulovaný priestor 29

Ohraničenie RP	Na ulicou Nad močiar	
funkčné využitie územia	súčasný	Zastavané územie
	záväzný	Bývanie individuálne v rodinných domoch (BI)
	smerný	Drobná výroba a služby (DVS), drobná poľnohospodárska výroba(DPHV)
	neprípustný	Výroba sekundárneho sektoru veľkokapacitná (PR, PHV)
	poznámka	Na plochách okolo objektov udržiavať zeleň (Z)
priestorová forma	súčasný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	záväzný	Uličná zástavba nízkopodlažná
	poznámky	-
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	Nezastaviteľné ochranné pásmo pozdĺž elektrického vedenia VN	
Regulatív postupnosti využívania územia	-	

Regulovaný priestor 30 až 36 neprešiel schvaľovacím konaním**Regulovaný priestor 37**

Ohraničenie RP	Medzi RP 38 a RP 41 a cestou III/018105.
----------------	--

funkčné využitie územia	súčasný	Výroba sekundárneho sektoru – výroba s sklady (PR)
	hlavné doporučené	Výroba sekundárneho sektoru - výroba a sklady(PR) Technická a dopravná vybavenosť (TDV)
	doplnkové doporučené	Izolačná zeleň (ZI) Individuálne a radové garáže
	neprípustné	Bývanie individuálne (BI) a bývanie hromadné (BH)
	poznámka	Plochy okolo areálu upraviť a vysadiť izolačnú zeleň
priestorová forma	súčasný	Solitérna zástavba nízkopodlažná (I. až II. NP)
	navrhované	Solitérna zástavba nízkopodlažná a solitérna strednopodlažná (I. až III. NP)
	poznámky	Dodržať ochranné pásma, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn.: 1-173/84, zo dňa 29.12.1984
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V štádiu prípravnej dokumentácie výstavby nových stavieb a zariadení, pri rekonštrukcii existujúcich stavieb je potrebné konzultovať so Štátnou leteckou inšpekciou podľa príslušných ustanovení vyhl. č. 453/2000 Zb. o dokumentácii stavieb. Z hospodárskych činností je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude narušovaná, alebo znehodnocovaná krajinná štruktúra. VN vedenia viesť v podzemných kábloch Dodržať ochranné pásmo cesty III/018105	
Regulatív postupnosti využívania územia	Priebežna prestavba a výstavba	

Regulovaný priestor 38

Ohraničenie RP		Južne od vodného toku Váh, medzi RP 37 a RP 41.
funkčné využitie územia	súčasný	Výroba sekundárneho sektoru – výroba s sklady (PR)
	hlavné doporučené	Výroba sekundárneho sektoru - výroba a sklady(PR) Technická a dopravná vybavenosť (TDV)
	doplnkové doporučené	Izolačná zeleň (ZI) Individuálne a radové garáže
	neprípustné	Bývanie individuálne (BI) a bývanie hromadné (BH)
	poznámka	Plochy okolo areálu upraviť a vysadiť izolačnú zeleň
priestorová forma	súčasný	Solitérna zástavba nízkopodlažná (I. až II. NP)
	navrhované	Solitérna zástavba nízkopodlažná a solitérna strednopodlažná (I. až III. NP)
	poznámky	Dodržať ochranné pásma, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn.: 1-173/84, zo dňa 29.12.1984
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V štádiu prípravnej dokumentácie výstavby nových stavieb a zariadení, pri rekonštrukcii existujúcich stavieb je potrebné konzultovať so Štátnou leteckou inšpekciou podľa príslušných ustanovení vyhl. č. 453/2000 Zb. o dokumentácii stavieb. Z hospodárskych činností je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude narušovaná, alebo znehodnocovaná krajinná štruktúra. VN vedenia viesť v podzemných kábloch	
Regulatív postupnosti využívania územia	Priebežna prestavba a výstavba	

Regulovaný priestor 39

Ohraničenie RP		Južne od vodného toku Váh, medzi RP 39a, RP 42 a RP 38.
funkčné využitie územia	súčasný	Výroba sekundárneho sektoru – výroba s sklady (PR)
	hlavné doporučené	Výroba sekundárneho sektoru - výroba a sklady(PR) Technická a dopravná vybavenosť (TDV)
	doplnkové doporučené	Izolačná zeleň (ZI) Individuálne a radové garáže
	neprípustné	Bývanie individuálne (BI) a bývanie hromadné (BH)
	poznámka	Plochy okolo areálu upraviť a vysadiť izolačnú zeleň
priestorová forma	súčasný	Solitérna zástavba nízkopodlažná (I. až III. NP)
	navrhované	Solitérna zástavba nízkopodlažná a solitérna strednopodlažná (I. až III. NP)
	poznámky	Dodržať ochranné pásma, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn.: 1-173/84, zo dňa 29.12.1984

Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V štádiu prípravnej dokumentácie výstavby nových stavieb a zariadení, pri rekonštrukcii existujúcich stavieb je potrebné konzultovať so Štátnou leteckou inšpekciou podľa príslušných ustanovení vyhl. č. 453/2000 Zb. o dokumentácii stavieb. Z hospodárskych činností je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude narušovaná, alebo znehodnocovaná krajinná štruktúra. VN vedenia viesť v podzemných kábloch
Regulatív postupnosti využívania územia	Priebežna prestavba a výstavba

Regulovaný priestor 40

Ohraničenie RP	Východne od cesty III/018105, medzi cestou I/18 a vodným tokom Váh.	
funkčné využitie územia	súčasný	letisko, poľnohospodárska pôda
	hlavné doporučené	Dopravné zariadenie - civilné letisko, Poľnohospodárska pôda
	doplnkové doporučené	Šport a rekreácia (ŠR), Občianska vybavenosť komerčná – pohotovostné ubytovanie, stravovanie, Parkovisko (TDV), garáže v rámci objektov
	neprípustné	Bývanie individuálne (BI), bývanie hromadné (BH), Výroba sekundárneho sektoru (PHV, PR) DVS, DPHV Individuálne a radové garáže
	poznámka	Plochy okolo areálu upraviť .
priestorová forma	súčasný	Solitérna zástavba nízkopodlažná (I. až II. NP)
	navrhovaný	Solitérna zástavba nízkopodlažná (I. až II. NP)
	poznámky	Dodržať ochranné pásma, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn.: 1-173/84, zo dňa 29.12.1984
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V štádiu prípravnej dokumentácie výstavby nových stavieb a zariadení, pri rekonštrukcii existujúcich stavieb je potrebné konzultovať so Štátnou leteckou inšpekciou podľa príslušných ustanovení vyhl. č. 453/2000 Zb. o dokumentácii stavieb. VN vedenia viesť v podzemných kábloch	
Regulatív postupnosti využívania územia	Realizácia navrhovaných aktivít je podmienená realizáciou technickej infraštruktúry.	

Regulovaný priestor 41

Ohraničenie RP	Severne od cesty I/18 a západne od cesty III/018105, medzi RP 37, Rp 38 a RP 42.	
funkčné využitie územia	súčasný	Výroba sekundárneho sektoru – výroba s sklady (PR)
	hlavné doporučené	Výroba sekundárneho sektoru - výroba a sklady (PR) Technická a dopravná vybavenosť (TDV)
	doplnkové doporučené	Izolačná zeleň (ZI) Individuálne a radové garáže
	neprípustné	Bývanie individuálne (BI) a bývanie hromadné (BH)
	poznámka	Plochy okolo areálu upraviť a vysadiť izolačnú zeleň
priestorová forma	súčasný	Solitérna zástavba nízkopodlažná a solitérna strednopodlažná (I. až III. NP)
	navrhovaný	Solitérna zástavba nízkopodlažná a solitérna strednopodlažná (I. až III. NP)
	poznámky	Prestavať provizórne objekty na trvalé zariadenia Dodržať ochranné pásma, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn.: 1-173/84, zo dňa 29.12.1984
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)	V štádiu prípravnej dokumentácie výstavby nových stavieb a zariadení, pri rekonštrukcii existujúcich stavieb je potrebné konzultovať so Štátnou leteckou inšpekciou podľa príslušných ustanovení vyhl. č. 453/2000 Zb. o dokumentácii stavieb. Z hospodárskych činností je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude narušovaná, alebo znehodnocovaná krajinná štruktúra. VN vedenia viesť v podzemných kábloch Dodržať ochranné pásmo cesty I/18 a III/018105	
Regulatív postupnosti využívania územia	Priebežna prestavba a výstavba	

Regulovaný priestor 42

Ohraničenie RP	Na sever od cesty I/18, medzi RP 38, RP 39, RP 41.
----------------	--

funkčné využitie územia	súčasný	Výroba sekundárneho sektoru – výroba s sklady (PR)
	hlavné doporučené	Výroba sekundárneho sektoru - výroba a sklady(PR) Technická a dopravná vybavenosť (TDV)
	doplnkové doporučené	Izolačná zeleň (ZI) Individuálne a radové garáže
	neprípustné	Bývanie individuálne (BI) a bývanie hromadné (BH)
	poznámka	Plochy okolo areálu upraviť a vysadiť izolačnú zeleň
priestorová forma	súčasný	Solitérna zástavba nízkopodlažná a solitérna strednopodlažná (I. až III. NP)
	navrhované	Solitérna zástavba nízkopodlažná a solitérna strednopodlažná (I. až III. NP)
	poznámky	Dodržať ochranné pásma, určených rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn.: 1-173/84, zo dňa 29.12.1984
Parciálne regulatívy (nezastaviteľné územia)		V štádiu prípravnej dokumentácie výstavby nových stavieb a zariadení, pri rekonštrukcii existujúcich stavieb je potrebné konzultovať so Štátnou leteckou inšpekciou podľa príslušných ustanovení vyhl. č. 453/2000 Zb. o dokumentácii stavieb. Z hospodárskych činností je možné vykonávať iba činnosti, pri vykonávaní ktorých nebude narušovaná, alebo znehodnocovaná krajinná štruktúra. VN vedenia viesť v podzemných kábloch Dodržať ochranné pásmo cesty I/18
Regulatív postupnosti využívania územia		Realizácia navrhovaných aktivít je podmienená realizáciou technickej infraštruktúry. Prieběžná výstavba.

ZOZNAM HLAVNÝCH FUNKCIÍ:

BI	Bývanie individuálne
BH	Bývanie hromadné
Bf	Bývanie - agrofarmy
OV(SI)	Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra
TDV	Technická a dopravná vybavenosť – parkoviská, garáže, zastávka SAD
PR	Priemyselný areál
DVS	Drobná výroba a služby
PHV	Poľnohospodárska výroba
DPHV	Drobná poľnohospodárska výroba
ŠR	Šport a rekreácia
Z	Zeleň (VZ - Verejná zeleň, BZ - Brehová zeleň, IZ - Izolačná zeleň)

REGULOVANÉ PRIESTORY:

OBEC LISKOVÁ - Návrh funkčného využitia zastavaného územia obce							
Regulovaný priestor				Funkcia			Pozn.
por.č.	označ.	Názov	Charakter územia	Hlavná	%	doplnková	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1	REGUL. PRIESTOR 01	obytné	RD	90	ŠR	Z
2	2	REGUL. PRIESTOR 02	obytné	RD	80	OV	Z
3	3	REGUL. PRIESTOR 03	obytné	RD	80	TDV	Z
4	4	REGUL. PRIESTOR 04	zmiešané	OV	60	Z	
5	5	REGUL. PRIESTOR 05	obytné	RD	80	DVS	Z
6	6	REGUL. PRIESTOR 06	obytné	RD	80	OV	Z
7	7	REGUL. PRIESTOR 07	obytné	RD	60	OV	Z
8	8	REGUL. PRIESTOR 08	obytné	RD	70	OV	Z
9	9	REGUL. PRIESTOR 09	obytné	RD	60	OV	Z
10	10	REGUL. PRIESTOR 10	zmiešané	DVS	60	RD	DVS
11	11	REGUL. PRIESTOR 11	obytné	RD	60	DVS	OV
12	12	REGUL. PRIESTOR 12	obytné é	RD	60	OV	TDV
13	13	REGUL. PRIESTOR 13	obytné	RD	60	OV	DVS
14	14	REGUL. PRIESTOR 14	obytné	RD	60	PHV	DVS
15	15	REGUL. PRIESTOR 15	obytné	RD	60	OV	Z
16	16	REGUL. PRIESTOR 16	obytné	RD	60	OV	Z

16a	16	REGUL. PRIESTOR 16	obytné	RD	60	OV	Z
17	17	REGUL. PRIESTOR 17	obytné	RD	80	PHV	DVS
18	18	REGUL. PRIESTOR 18	obytné	RD	70	OV	DVS
19	19	REGUL. PRIESTOR 19	obytné	RD	80	ŠR	Z
20	20	REGUL. PRIESTOR 20	zmiešané	PHV	80	Z	
21	21	REGUL. PRIESTOR 21	obytné	RD	80	OV	Z
22	22	REGUL. PRIESTOR 22	obytné	RD	70	OV	Z
23	23	REGUL. PRIESTOR 23	obytné	RD	70	OV	Z
24	24	REGUL. PRIESTOR 24	zmiešané	RD	60	OV	Z
25	25	REGUL. PRIESTOR 25	obytné	RD	70	OV	Z
26	26	REGUL. PRIESTOR 26	obytné	RD	70	ŠR	Z
27	27	REGUL. PRIESTOR 27	obytné	RD	80	OV	ŠR
28	28	REGUL. PRIESTOR 28	obytné	RD	90	OV	ŠR
29	29	REGUL. PRIESTOR 29	obytné	RD	90	ŠR	Z
30	35	REGUL. PRIESTOR 35	šport	ŠR	80	OV	Z
31	36	REGUL. PRIESTOR 36	zmiešané	TDV	80	OV	Z
32	37	REGUL. PRIESTOR 37	zmiešané	PR	80	TDV	Z
33	38	REGUL. PRIESTOR 38	zmiešané	PR	80	TDV	Z
34	39	REGUL. PRIESTOR 39	zmiešané	PR	80	TDV	Z
35	40	REGUL. PRIESTOR 40	zmiešané	ŠR	60	TDV	Z
36	41	REGUL. PRIESTOR 41	zmiešané	PR	80	TDV	Z
37	42	REGUL. PRIESTOR 42	zmiešané	PR	80	TDV	Z

Legenda funkcií:

RD	Bývanie v rodinných domoch
BD	Bývanie v bytových domoch
OV(SI)	Občianska vybavenosť, Sociálna infraštruktúra
TDV	Technická a dopravná vybavenosť
DVS	Drobná výroba a služby
ŠR	Šport a rekreácia
PHV	Poľnohospodárska výroba
PR	Výrobné a skladové areály
Z	Zeleň

2.18.3. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie plôch jednotlivých komplexných jednotiek a intenzitu ich využitia

Stanovenie regulačných opatrení navrhovanej výstavby je vlastne abstrahovanie koncepcného riešenia a jeho formovanie do jednoznačne stanoviteľných prvkov pre riadenie územného rozvoja konkrétneho vymedzeného územia. Nezastaviteľné územia značne ovplyvnili koncepciu riešeného územia.

ZOZNAM NEZASTAVITEĽNÝCH PLOCH, OVPLYVNŮJÚCE KONCEPCIU ROZVOJA OBCE LISKOVÁ

PČ	REG. PRIESTOR	OZNAČ. REG. PRIEST.	POPIS NEZASTAVATEĽNEJ PLOCHY
----	---------------	---------------------	------------------------------

1	2	3	4
1	1	REGULOVANÝ PRIESTOR 01	
		01N.1	PLOCHY VZRASTLEJ ZELENE POZDĽŽ MIESTNEJ KOMUNIKÁCIE
		01N.2	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĽŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
2	2	REGULOVANÝ PRIESTOR 02	
		02N.1	PLOCHY DETSKÉHO IHRISKA
		02N.2	PLOCHY OKOLO VODNÉHO TOKU - MEDZI MIESTNOU KOMUNIKÁCIOU A DOMAMI
3	3	REGULOVANÝ PRIESTOR 03	
		03N.1	OCHRANNÉ PÁSMO OKOLO TRAFOSTANICE
		03N.2	OCHRANNÉ PÁSMO OKOLO CINTORÍNA
4	4	REGULOVANÝ PRIESTOR 04	
		04N.1	PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE OKOLO CINTORÍNA
		04N.2	PLOCHY URČENÉ NA ROZŠÍRENIE CINTORÍNA
		04N.3	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĽŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
5	5	REGULOVANÝ PRIESTOR 05	
		05N.1	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
		05N.2	PLOCHY ZELENE ZVNÚTRA AREÁLU KOSTOLA
6	6	REGULOVANÝ PRIESTOR 06	
		06N.1	CHODNÍK SPÁJAJÚCI TATRANSKÚ A PARTIZÁNSKU ULICU
7	7	REGULOVANÝ PRIESTOR 07	
		07N.1	CHODNÍK SPÁJAJÚCICI TATRANSKÚ ULICU A ULICU K
8	8	REGULOVANÝ PRIESTOR 08	
		08N.1	PLOCHY VZRASTLEJ ZELENE V AREÁLI ŠKOLY
9	9	REGULOVANÝ PRIESTOR 09	
		09N.1	CHODNÍK SPÁJAJÚCICI TATRANSKÚ ULICU A ULICU K
10	10	REGULOVANÝ PRIESTOR 10	
		10N.1	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
		10N.2	OCHRANNÉ PÁSMO PREČERPÁVACEJ STANICE
		10N.3	PLOCHY URČENÉ NA ROZŠÍRENIE CINTORÍNA
11	11	REGULOVANÝ PRIESTOR 11	
		11N.1	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
12	12	REGULOVANÝ PRIESTOR 12	
		12N.1	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
		12N.2	PLOCHY VZRASTLEJ ZELENE OKOLO KULTÚRNEHO DOMU
13	13	REGULOVANÝ PRIESTOR 13	
		13N.1	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
		13N.2	PLOCHY OKOLO VODNÉHO TOKU - MEDZI MIESTNOU KOMUNIKÁCIOU A DOMAMI
			OCHRANNÉ PÁSMO POZDĽŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
14	14	REGULOVANÝ PRIESTOR 14	
		14N.1	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
			OCHRANNÉ PÁSMO POZDĽŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
17	17	REGULOVANÝ PRIESTOR 17	
		17N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĽŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		17N.2	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
18	18	REGULOVANÝ PRIESTOR 18	
		18N.1	PLOCHY OKOLO VODNÉHO TOKU - MEDZI MIESTNOU KOMUNIKÁCIOU A DOMAMI
		18N.2	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĽŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
20	20	REGULOVANÝ PRIESTOR 20	
		20N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĽŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		20N.2	PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE OKOLO POĽNOHOSPODÁRSKEHO DRUŽSTVA
21	21	REGULOVANÝ PRIESTOR 21	
		21N.1	CHODNÍK SPÁJAJÚCICI TATRANSKÚ ULICU A ULICU K1
24	24	REGULOVANÝ PRIESTOR 243	
		24N.1	CHODNÍK SPÁJAJÚCICI TATRANSKÚ ULICU A ULICU K1
25	25	REGULOVANÝ PRIESTOR 25	

		25N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		25N.2	PLOCHY ZELENE ZVNÚTRA AREÁLU ZÁKLADNEJ ŠKOLY
26	26	REGULOVANÝ PRIESTOR 26	
		26N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
27	27	REGULOVANÝ PRIESTOR 27	
		27N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		27N.2	PLOCHY DETSKÉHO IHRISKA
28	28	REGULOVANÝ PRIESTOR 28	
		28N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		28N.2	PLOCHY OKOLO VODNÉHO TOKU - MEDZI MIESTNOU KOMUNIKÁCIOU A DOMAMI
29	29	REGULOVANÝ PRIESTOR 29	
		29N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
35	35	REGULOVANÝ PRIESTOR 35	
		35N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		35N.2	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
		35N.3	PLOCHY VZRASLEJ ZELENE OKOLO VODNÉHO TOKU VÁH
36	36	REGULOVANÝ PRIESTOR 36	
		36N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		36N.2	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
		36N.3	PLOCHY VZRASLEJ ZELENE OKOLO VODNÉHO TOKU VÁH
37	37	REGULOVANÝ PRIESTOR 37	
		37N.1	OCHRANNÉ PÁSMO CESTY III/018105
		37N.2	PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE OKOLO AREÁLU
		REGULOVANÝ PRIESTOR 38	
38	38	27N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		27N.2	PLOCHY VZRASLEJ ZELENE OKOLO VODNÉHO TOKU VÁH
		27N.3	PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE OKOLO AREÁLU
		REGULOVANÝ PRIESTOR 39	
39	39	39N.1	PLOCHY VZRASLEJ ZELENE OKOLO VODNÉHO TOKU VÁH
		39N.2	PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE OKOLO AREÁLU
39a	39a	REGULOVANÝ PRIESTOR 39a	
		27N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		27N.2	OCHRANNÉ PÁSMO ŽELEZNICE
		27N.3	PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE OKOLO AREÁLU
40	40	REGULOVANÝ PRIESTOR 40	
		40N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		40N.2	OCHRANNÉ PÁSMO CESTY I/18
41	41	REGULOVANÝ PRIESTOR 41	
		41N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		41N.2	OCHRANNÉ PÁSMO CESTY I/18 a III/018105
		41N.3	PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE OKOLO AREÁLU
42	42	REGULOVANÝ PRIESTOR 42	
		42N.1	OCHRANNÉ PÁSMO POZDĹŽ ELEKTRICKÉHO VEDENIE VN
		42N.2	OCHRANNÉ PÁSMO CESTY I/18
		42N.3	PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE OKOLO AREÁLU

OBEC LISKOVÁ - Charakter územia (plochy) a výškové regulatívy nových objektov v navrhovaných lokalitách

PČ	RP	RD - PRELUKY		RD - NOVÉ LOKALITY			SPOLU DOMY	Charakter územia	koeficient zastavania	Maximálna podlažnosť		
		OZN.ZÁB	DOMY	OZN.	DOMY NÁVRH	DOMY VÝHL.						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	RD,BD	OV	PR, DVS
1	1	REGULOVANÝ PRIESTOR 01										
		1	2				2	stabilizované	0,35	1NP+P		
2	2	REGULOVANÝ PRIESTOR 02										
							0	stabilizované	0,35	1NP+P		
3	3	REGULOVANÝ PRIESTOR 03										
		2	3				3	stabilizované	0,20	1NP+P		
4	4	REGULOVANÝ PRIESTOR 04										
							0	stabilizované	0,20		1NP+P	
5	5	REGULOVANÝ PRIESTOR 05										
		3	3				3	stabilizované	0,35	1NP+P	1NP+P	2NP+P
6	6	REGULOVANÝ PRIESTOR 06										
		6	2				2	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P	
		8				8	6	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P	
7	7	REGULOVANÝ PRIESTOR 07										
							0	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P	
8	8	REGULOVANÝ PRIESTOR 08										
		10				16	16	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P	
		13	1				1	stabilizované	0,40	1NP+P	1NP+P	
9	9	REGULOVANÝ PRIESTOR 09										
		11	1				1	stabilizované	0,40	2NP+P	2NP+P	
10	10	REGULOVANÝ PRIESTOR 10										
							0	stabilizované	0,20	2NP+P		2NP+P
11	11	REGULOVANÝ PRIESTOR 11										
							0	stabilizované	0,35	2NP+P	2NP+P	2NP+P
12	12	REGULOVANÝ PRIESTOR 12										
							0	stabilizované	0,35	2NP+P	2NP+P	2NP+P
13	13	REGULOVANÝ PRIESTOR 13										
		48	1				1	stabilizované	0,40	2NP+P	2NP+P	
14	14	REGULOVANÝ PRIESTOR 14										
		44				2	2	stabilizované	0,30	1NP+P		1NP+P
		45				3	3	stabilizované	0,30	1NP+P		1NP+P
		46				5	5	stabilizované	0,3	1NP+P		1NP+P
15	15	REGULOVANÝ PRIESTOR 15										
		47	3				3	stabilizované	0,35	2NP+P	2NP+P	2NP+P
16	16	REGULOVANÝ PRIESTOR 16										
		36	1				1	stabilizované	0,30	2NP+P	2NP+P	
		40				22	22	rozvojové	0,25	2NP+P	2NP+P	
17	17	REGULOVANÝ PRIESTOR 17										
		41				24	24	stabilizované	0,35	1NP+P		
		43				1	1	rozvojové	0,35	1NP+P		
18	18	REGULOVANÝ PRIESTOR 18										
		31	3				3	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		32	2				2	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		33	3				3	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		34	1				1	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		35	7				7	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
		37	1				1	stabilizované	0,30	1NP+P	1NP+P	
19	19	REGULOVANÝ PRIESTOR 19										
		30	1				1	stabilizované	0,30	1NP+P		
		38				3	3	rozvojové	0,30	1NP+P		
20	20	REGULOVANÝ PRIESTOR 20										
							0	stabilizované -poľnohospodárska výroba	0,30			2NP+P
21	21	REGULOVANÝ PRIESTOR 21										
							0	stabilizované	0,40	2NP+P	2NP+P	
22	22	REGULOVANÝ PRIESTOR 22										

		23	1			1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		24	3			3	stabilizované	0,40	1NP+P		
		25	1			1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		26	3			3	stabilizované	0,40	1NP+P		
		28	1			1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		29	2			2	stabilizované	0,40	1NP+P		
23	23	REGULOVANÝ PRIESTOR 23									
		15	1			1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		16	5			5	stabilizované	0,40	1NP+P		
		17	4			4	stabilizované	0,40	1NP+P		
		18	1			1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		19	1			1	stabilizované	0,40	1NP+P		
		20	6			6	stabilizované	0,40	1NP+P		
		21	1			1	stabilizované	0,40	1NP+P		
24	24	REGULOVANÝ PRIESTOR 24									
						0	stabilizované	0,30	1NP+P	2NP+P	
25	25	REGULOVANÝ PRIESTOR 25									
		49			20	20	rozvojové	0,35	1NP+P		2NP+P
26	26	REGULOVANÝ PRIESTOR 26									
		51			22	22	rozvojové	0,30	1NP+P		
		52	1			1	stabilizované	0,30	1NP+P		
27	27	REGULOVANÝ PRIESTOR 27									
						0	stabilizované	0,35	1NP+P		
28	28	REGULOVANÝ PRIESTOR 28									
		53			2	4	rozvojové	0,35	1NP+P		
		55			4	4	rozvojové	0,35	1NP+P		
29	29	REGULOVANÝ PRIESTOR 29									
						0	stabilizované	0,30	1NP+P		
30	35	REGULOVANÝ PRIESTOR 35									
					1	1	2	stabilizované -šport	0,20		2NP+P
31	36	REGULOVANÝ PRIESTOR 36									
						0	stabilizované -železnica	0,50			3NP+P
32	37	REGULOVANÝ PRIESTOR 37									
						0	stabilizované	0,30			3NP+P
33	38	REGULOVANÝ PRIESTOR 38									
						0	rozvojové priemysel	0,50			3NP+P
34	39	REGULOVANÝ PRIESTOR 39									
						1	1	stabilizované - priemysel	0,60		3NP+P
35	40	REGULOVANÝ PRIESTOR 40									
						1	1	stabilizované -šport	0,10		1NP+P
36	41	REGULOVANÝ PRIESTOR 41									
						0	stabilizované - priemysel	0,40			3NP+P
37	42	REGULOVANÝ PRIESTOR 42									
						4	4	rozvojové priemysel	0,40		3NP+P

OBEC LISKOVÁ _ Priestorové regulatívy pre pozemky v navrhovaných lokalitách individuálneho bývania

ozn.	Typ bývania	Priestorové regulatívy			
		výmera pozemku (m ²)	šírka pozemku		max. zastavanosť
			min.	odporuč.	
A	koncentrované mestského typu	600 - 800	15	18 - 22	35%

B	bývanie čisté	900 - 1000	18	20 - 22	30%
C	vidieckého typu	1100 - 1300	20	20 - 24	25%
D	bývanie - farmy	1500 - 2000	23	24 - 30	20%

OBEC LISKOVÁ - Funkčné regulatívy pre pozemky v navrhovaných lokalitách individuálneho bývania

ozn.	Typ bývania v rodinných domoch	FUNKCIA			
		hlavná	odporúčaná	prípustná	nepripustná
A	koncentrované mestského typu	BI	OV	RS	PHs, PHf, PHv, VS
B	bývanie čisté	BI		OV, RS, PHs	PHf, PHv, VS
C	vidieckého typu	BI	PHs	OV, RS, VS	PHf, PHv
D	bývanie - farmy	BI, PHf	OV, RS, V	VS	

- BI Bývanie individuálne
 BH Bývanie hromadné
 OV Občianska vybavenosť - zariadenia maloobchodu a služieb bez vplyvu na okolie
 RS Rekreácia (ubytovacie služby) a šport rekreačný
 V Výroba a sklady - ľahké, nezávadné určené pre malé prevádzky, nezaťažujúce životné prostredie
 VS Výroba a služby s obmedzeným vplyvom na okolie (prevádzkarne drobnej remeselnej výroby a služieb (zámočníctvo, stolárstvo, kamenárstvo a pod.)
 ZV zeleň verejná
 ZS zeleň sprievodná
 ZI zeleň izolačná
 PHs poľnohospodárske samozásobiteľstvo pri bývaní (zahradka, chov hydiny, zajace)
 PHf poľnohospodárske agrofarmy pri bývaní (do 30 VDJ)
 PHv poľnohospodárska veľkovýroba

OBEC LISKOVÁ - Navrhované lokality bývania v rodinných domoch

PČ	ÚPČ	preluky		RD - Návrh					RD - Výhľad po r. 2015					BYVANIE CELKOM	Doplnková výbava		
		OZN.	NOVE	typy bývania				sp	typy bývania				sp		ID	IŠ	SK
				A	B	C	D		A	B	C	D					
1	2	3	5											10	11	12	13
1	1	REGULOVANÝ PRIESTOR 01															
		1			2			2						0	2		
2	2	REGULOVANÝ PRIESTOR 02															
								0						0	0		
3	3	REGULOVANÝ PRIESTOR 03															
		2			3			3						0	3		
4	4	REGULOVANÝ PRIESTOR 04															
								0						0	0		
5	5	REGULOVANÝ PRIESTOR 05															
		3			3			3						0	3		
6	6	REGULOVANÝ PRIESTOR 06															
		6			2			2						0	2		
			8					0	8					8	8		

7	7	REGULOVANÝ PRIESTOR 07													
							0					0	0		
8	8	REGULOVANÝ PRIESTOR 08													
			10				0	8	8			16	16		
		13		1			1					0	1		
9	9	REGULOVANÝ PRIESTOR 09													
							0					0	0		
10	10	REGULOVANÝ PRIESTOR 10													
							0					0	0		
11	11	REGULOVANÝ PRIESTOR 11													
							0					0	0		
12	12	REGULOVANÝ PRIESTOR 12													
							0					0	0		
12	13	REGULOVANÝ PRIESTOR 13													
		48	48	2	6	5	13					0	13		
14	14	REGULOVANÝ PRIESTOR 14													
			44				0		2			2	2		
			45				0		3			3	3		
			46				0		3	2		5	5		
15	15	REGULOVANÝ PRIESTOR 15													
		47		3			3					0	3		
16	16	REGULOVANÝ PRIESTOR 16													
		36		1			1					0	1		
			40				0	22				22	22		
17	17	REGULOVANÝ PRIESTOR 17													
			41				0				24				
			43				0			1	1	1			
18	18	REGULOVANÝ PRIESTOR 18													
		31			3		3					0	3		
		32			2		2					0	2		
		33			3		3					0	3		
		34			1		1					0	1		
		35			7		7					0	7		
		37			1		1					0	1		
19	19	REGULOVANÝ PRIESTOR 19													
		30			1		0					0	1		
			38			3	3				1	1	4		
20	20	REGULOVANÝ PRIESTOR 20													
							0					0	0		
21	21	REGULOVANÝ PRIESTOR 21													
							0					0	0		
22	22	REGULOVANÝ PRIESTOR 22													
		23			1		1					0	1		
		24			3		3					0	3		
		25			1		1					0	1		
		26			3		3					0	3		
		28			1		1					0	1		
		29			2		2					0	2		

23	23	REGULOVANÝ PRIESTOR 23												
		15			1			1			0	1		
		16			5			5			0	5		●
		17			4			4			0	4		●
		18			1			1			0	1		
		19			6			6			0	6		
24	24	REGULOVANÝ PRIESTOR 24												
							0			0	0		●	
25	25	REGULOVANÝ PRIESTOR 25												
			49				0	20			20	20	●	●
26	26	REGULOVANÝ PRIESTOR 26												
			51		22								○	●
			52		1		1			0	1		○	○
27	27	REGULOVANÝ PRIESTOR 27												
							0			0	0		●	●
28	28	REGULOVANÝ PRIESTOR 28												
			53		2		2			0	2		○	
			55		4		4			0	4		○	
29	29	REGULOVANÝ PRIESTOR 29												
							0			0	0		○	

ID - ihrisko detské

IŠ - ihriská a športoviská pre deti a dospelých

SK - miesto spoločenských kontaktov

○ doporučená výbava

● povinná výbava

2.18.4. Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia a výroby

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ ÚZEMIA

V období realizácie územného plánu navrhujeme zamerať na kapacitné a štrukturálne dobudovanie základnej občianskej vybavenosti a na zatriktívnenie obce pre trvale žijúcich obyvateľov a pre turistov a rekreatantov.

Občiansku vybavenosť podľa charakteru činnosti delíme na

- **verejnú alebo sociálnu vybavenosť**, ktorá je zabezpečovaná z polohy štátu, resp. regiónu, obce a
- **komerčnú občiansku vybavenosť**.

Sociálna infraštruktúra, ktorá predstavuje nasledovnú druhy občianskej vybavenosti:

- F. Školstvo
- G. Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
- H. Správa a riadenie
- I. Ochrana pred požiarom
- J. Osveta

A. ŠKOLSTVO

Plán, prognóza

- Možnosť rozšírenia základnej školy sa javí nadvstavbou jestvujúcej budovy a využitím podkrovných priestorov.
- Je potrebné zabezpečiť rekonštrukciu školských objektov - zateplenie a výmena okien a dverí.
- V areáli školy je potrebné zrealizovať vonkajšiu ľahkoatletickú dráhu, prípadne školský klub.

B. ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Plán, prognóza

- V návrhovej období (I. etapa) bude postačovať existujúca vybavenosť.
- Vo výhľadovom období (II. etapa) s rastom počtu obyvateľov vzniknú súkromné ambulancie, predpokladáme hlavne vznik lekárne, ambulancií všeobecného a zubného lekára.

C. SPRÁVA A RIADENIE*Plán, prognóza*

- Vo výhľadovej II. etape s rastom počtu obyvateľov vznikne prevádzka polície(+ 4 prac. miesta) a
- rozšíria sa služby pošty(+ 1prac.miesto).

D. OCHRANA PRED POŽIAROM*Plán, prognóza*

- V návrhovom období bude postačovať existujúca požiarna zbrojnica.

E.OSVETA*Plán, prognóza*

- Rozšíriť priestory a vybavenie knižnice,
- V návrhovom období v projekčne pripravenom kultúrnom dome sa zriadi klub dôchodcov, klub mladých a klub politických organizácií.

KOMERČNÁ OBČIANSKA VYBAVENOSŤ**F.TELOVÝCHOVA A ŠPORT***Plán, prognóza*

- územný plán rieši rozšírenie športového areálu futbalového ihriska o nové aktivity
  - Tenisové ihrisko 1ks - 36x36 m
  - šatne 1 objekt , rozmerov cca 150 m²
  - fitnescentrum cca 500 m²
  - viacúčelová športová hala cca 2 100 m²

G.KULTÚRNE ZARIADENIA*Plán, prognóza*

- Kultúrne objekty vyhovujú potrebám obce v súčasnosti i v návrhovom období.
- Podľa pamiatkového zákona č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a stavebného zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov každý občan, ktorý objaví pri stavebnej činnosti akýkoľvek archeologický nález je povinný ho ohlásiť.

H.MALOOBCHOD*Plán, prognóza*

- územný plán rieši priestor stredu obce okolo cesty III/018104, kde navrhujeme prestavbu existujúcich rodinných domov na polyfunkčné domy s cca 2 predajňami (á 80m²)

I.VEREJNÉ UBYTOVANIE*Plán, prognóza*

- územný plán navrhuje realizáciu 40 lôžok, čím sa zvýši počet lôžok z 420 lôžok na 468, v týchto zariadeniach:
  - ubytovanie v súkromí v strede obce – 40 lôžok,
  - ubytovanie v polyfunkčných domoch 8 lôžok
- realizáciu turistickej informačnej kancelárie v strede obce, napr. v Družstevnom kultúrnom dome,

J.VEREJNÉ STRAVOVANIE*Plán, prognóza*

- územný plán rieši priestor stredu obce okolo cesty III/018104, kde navrhujeme prestavbu existujúcich rodinných domov na polyfunkčné domy s cca 2 stravovacími zariadeniami v polyfunkčných domoch – 2x20 stoličiek
- zvýšenie počtu stoličiek z 192 na 232 stoličiek

K.SLUŽBY*Plán, prognóza*

- územný plán rieši rozšírenie nevýrobných služieb (Zberňa šatstva, Sklenárstvo a iné služby)
- územný plán rieši rozšírenie výrobných služieb (Výr. areáli okolo cesty I/18)
- územný plán rieši rozšírenie (Oprava tovaru a potrieb pre domácnosť - Oprava obuvi, Oprava elektrospotr. a iné služby)
- rozšírenie cintorína,

Realizácia nových prevádzok je podmienená rastom konkurencie uvedených služieb.

I.FINANČNÉ SLUŽBY*Plán, prognóza*

- územný plán rieši rozšírenie bankových a poisťovacích služieb po 1 pracovisku.

Realizácia nových prevádzok je podmienená rastom konkurencie uvedených služieb.

VÝROBNÉ ÚZEMIA

- Ťažba nerastných surovín

Lokality s výskytom nerastných surovín nie sú evidované na riešenom území.

- Poľnohospodárstvo a obhospodarovanie PPF

Východiskový stav

Kataster obce Lisková patrí do 32 produkčno-ekonomickej skupiny. Územie patrí do typu rastlinnej produkcie s malou produkciou, strednou intenzifikáciou, malou trhovosťou a veľmi malou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra hrubej rastlinnej produkcie je zemiakárska - pasienkárka - lúčna. Hlavné pestované plodiny sú kukurica, jačmeň, pšenica, zemiaky, VRK.

Živočišna produkcia je charakterizovaná typom s malou produkciou, strednou intenzifikáciou a veľmi malou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra živočišnej produkcie je mäsovo - mliečna s prevahou produkcie výkrmných ošípaných a kráv.

Poľnohospodársky pôdny fond v katastrálnom území Lisková je obhospodarovaný poľnohospodárskym družstvom Lisková-Sliače hospodárstvo Lisková.

Podľa ÚHDP bolo v katastri k 31.12.1995 810.5359 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 475.9154 ha ornej pôdy, 25.2059 ha záhrad a 309.4146 ha trvalých porastov. Podiel poľnohospodárskej pôdy k výmere katastra je 52.16 % a stupeň zomenia je 58.64 %.

Najlepšou bonitou v katastri je bonita 5.

Značná časť poľnohospodárskej krajiny územia katastra Liskovej bola zasiahnutá investičnými opatreniami do pôdy. Ich realizácia sa datuje do rokov 1969 až 1977 a jedná sa o odvodnenia. Ich rozloženie je viditeľné na mape stavu krajiny. V území sa nachádzajú dva veľkokapacitné objekty chovu nutri, kde v nižšom v súčasnosti prebieha chov lišok a vyššie umiestnený objekt je opustený.

V katastri obce sa nachádza bývalý Mäsokombinát TATRAN s r. o., ktorý ukončil prevádzku nešťastnou privatizáciou. Predpokladá sa, že areál bude slúžiť na výrobu možno iného druhu.

Plán, prognóza

Pre poľnohospodárstvo je charakteristické, že územie patrí do typu rastlinnej produkcie s malou produkciou, strednou intenzifikáciou, malou trhovosťou a veľmi malou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra hrubej rastlinnej produkcie je pasienkárka-lúčna-zemiakárska. Hlavné pestované plodiny v oblasti sú kukurica, jačmeň, pšenica, zemiaky.

Živočišna produkcia je charakterizovaná typom so strednou produkciou, strednou intenzifikáciou a strednou efektívnosťou priamych nákladov. Štruktúra živočišnej produkcie je mäsovo-mliečna s prevahou produkcie výkrmných ošípaných a kráv.

Pre poľnohospodárstvo môžeme doporučiť zásady ekologického hospodárenia na pôde, ku ktorým patrí:

- podnik musí mať uzavretú sústavu hospodárenia s dostatočne veľkým zaťažením živočišnej výroby najmä z hľadiska produkcie maštalného hnoja
- minimalizácia alebo úplné vylúčenie vonkajších vstupov
- uzavretý obrat stáda, vlastná produkcia ciciakov, nie príliš koncentrované stavy chovu ošípaných, individuálny spôsob ošetrovania i s vedomím vyššieho podielu ľudskej práce
- monitoring znečistenia pôd nežiadúcimi cudzorodými látkami
- v rastlinnej výrobe uplatňovanie pestrej skladby plodín, dodržiavanie všeobecne platných osevných postupov ako predpokladu účinného spôsobu regulácie výskytu burín
- konzervácia krmných plodín iba prirodzenou cestou
- potreba znižovania honov ako predpokladu pre zabránenie infekčného tlaku chorôb a škodcov
- výber nových odrôd schopných úspešne obstáť v konkurencii s burinami
- potreba vypracovania špeciálnej pestovateľskej technológie, v ktorej bude možné uplatňovať iba určité druhy povolených hnojív a pesticídov
- špecifická potravinárska výroba, ktorá bude garantovať nemožnosť miešania produktov alternatívneho a konvenčného poľnohospodárstva
- distribúciu a obchod budú zabezpečovať špecializované organizácie, tovar bude označený certifikátom a preverený štátnou inštitúciou
- optimalizácia dávok živín
- obmedziť hnojenie dusíkom na jeseň na minimum a nehnojiť na holú pôdu a sneh
- obmedziť celkové dávky dusíkatých hnojív

Poľnohospodárstvo prechádza výraznými transformačnými zmenami vlastníckych pomerov a následne foriem hospodárenia. V súčasnosti nie je možné identifikovať, akú po dobu budú mať tieto základné odvetvia.

Budúca urbanizácia a organizácia štruktúry obce bude závislá od zamestnanosti obyvateľov a prevládajúcej forme budúcej poľnohospodárskej výroby. Veľký dôraz je možné kladť na prvovýrobu a pasenie hospodárskych zvierat.

V pôvodnej, aj v novších častiach obce bez podstatnejšieho zásahu je možné rozvíjať malú poľnoh. výrobu/ napr. výroba syrov, výroba perníkov, konzervovanie lesných plodov a pod./ a nevýrobné služby vrátane turizmu. Podmienkou je však

vybudovanie technickej vybavenosti najmä dopravnej, energetickej a ekologickej. Turizmus môže byť zameraný hlavne rodinný pobyt a rôzne formy agroturistiky a agroturistiky.

Poľnohosp. výroba môže mať rôzny charakter, od pôvodné ho maloroľníckeho hosp. cez rodinné farmy, po modifikovanú družstevnú alebo súkromnú veľkovýrobu.

- Priemyselná výroba

Východiskový stav

Obec Lisková sa nachádza v blízkosti priemyselného mesta Ružomberok. Cez riešené územie prechádza cesta I/18 a hlavná železničná trať Bratislava – Žilina – Košice. V kastrálnom území obce Lisková - medzi cestou I/18 a železnicou - sa nachádza časť priemyselného areálu MONDI SCP a. s. Ružomberok. Veľká časť nákladnej dopravy do tohto areálu prechádza po hlavnej prístupovej ceste do obce z cesty I/18. Táto skutočnosť a prítomnosť ďalších dvoch areálov – areálu Colnica a areálu Slovenského kontajnerového servisu – Terminal kombinovanej dopravy ŽSR má za následok veľké preťaženie prístupovej cesty do zastavaného územia obce Lisková.

V obci sa nachádzajú niekoľko menšie výrobné prevádzky v rámci zastavaného územia. V nasledujúcej tabuľke uvádzame zoznam výrobných prevádzok:

Por. č.	Zamestnávateľ
1	2
1.	Areál MONDI SCP a.s. Ružomberok
2.	Slovenský kontajnerový servis – Terminal kombinovanej dopravy ŽSR
3.	TMS MONTYS
4.	Colnica
5.	Dopravno-obchodné služby Demko s.r.o. Lisková
6.	KOVEX (KOVO _ DREVO) – atyp výroba
7.	INTERFROST – kovovýroba
8.	Stolárstvo
9.	Kamenárstvo

Plán, prognóza

V rámci územného plánu navrhujeme

- podporiť rozvoj drobných prevádzok výrobných služieb, remeselnej a tradičnej výroby, charakteristickej pre tento región – suveníry, výroba z dreva, keramiky a pod predovšetkým navrhujeme rodinné domy v časti zastavaného územia nachádzajúceho sa v ochrannom pásme železničnej trate Bratislava – Žilina – Košice pretransformovať na drobné výrobné a nevýrobné služby,
- oživiť výrobný areál bývalého Mäsokombinátu Tatran.
- v priestore pri sklade kalov navrhujeme nový výrobný areál,
- v priestore popri štátnej komunikácii I/18 vybudovať cca 4 výrobné areály,
- v jednotlivých firmách sa orientovať na vlastný výrobný program, nielen na zákazkovú výrobu,
- vytvoriť viac pracovných príležitostí pre ženy,
- modernizovať niektoré existujúce prevádzky, ktoré sa nachádzajú v nevyhovujúcich priestoroch a sú vybavené opotrebovanými technologickými zariadeniami.

- Lesohospodárska výroba

Východiskový stav

Lesy v katastri obce Lisková sa podľa ÚHDP nachádzajú na výmere 559.7837 ha a z celkovej výmery katastra to tvorí 35.11 %. Lesy nachádzajúce sa v riešenom území patria organizačne do LHC Liptovská Teplá a LHC Biely Potok, kde sa nachádza len lesný porast prírodnej rezervácie Ivachnovský luh. Výmera lesov je podľa ÚHDP 559.7837 ha čo tvorí 36 % z výmery katastra. Lesy sa nachádzajú najmä v jeho severnej časti v Chočských vrchoch. Zastúpené sú nasledovné hospodárske súbory a kategórie lesov:

- Hospodárske lesy
- Lesy osobitného určenia

Plán, prognóza

- Hospodárenie lesov bude sa rozvíjať podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Zb. o ochrane prírody a krajiny a platných predpisov o hospodárení v lesoch.
- V lesnom hospodárstve čo do výmery prevládajú produkčné ale ostatné funkcie lesov. K nim patrí funkcia protierozná, vodohospodárska, ochrany prírody, protilávínová, protideflačná, poľovná, výchovno-výskumná.

- Odpadové hospodárstvo

Východiskový stav

Obec do roku 1998 vyvážala odpad na skládku v priestore Mních. Skládky bola vedená ako riadená so skladovaním domového odpadu, uličných smetí a odpadu zo zelene. Celková kapacita skládky bola určená na 55000 m³ a ročné množstvo uložených odpadov sa pohybuje okolo 5000 m³ za rok. Výmera skládky je asi 4000 m². O nepriaznivom vplyve skládky na životné prostredie svedčila aj prítomnosť dravých vtákov - myšiakov v jej areáli - krmiacich sa na odpadoch. Skládkovanie bolo povolené do 30.6.1997 a po tomto termíne obec vyvážala odpad na regionálnu skládku v Ružomberku. V súčasnosti obec vyváža odpad na regionálnu skládku v Partizánskej Ľupči. Pre separovaný odpad sú vytvorené podmienky zatiaľ len čiastočne. Nádoby na separovaný odpad sú umiestnené pri detských ihriskách (reg. priestor 02), pri cintoríne (reg. priestor 03), pri kultúrnom dome (reg. priestor 12).

Plán, prognóza

- Konceptia vychádza zo schváleného programu odpadového hospodárstva obce.
- Program odpadového hospodárstva obce je sústredený na znižovanie množstva odpadov, separovaný zber a orientáciu na regionálnu skládku.
- Súčasnú skládku pri Liskovskej jaskyni by bolo vhodné asanovať, vzhľadom k veľmi nevyhovujúcej lokalite, vlastne na území národnej prírodnej rezervácie.
- Navrhujeme nádoby na separovaný odpad umiestniť ku Coop predajni pri ceste vedúcej do Liptovskej Teplej alebo ku poľnohospodárskemu dvoru.
- Program odpadového hospodárstva obce je založený na obmedzovaní vzniku odpadov, zvýšení podielu využívania odpadov.

- Rekreačia, cestovný ruch

Plán, prognóza

Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj bývania o ktorý je vzhľadom na blízkosť mestskej aglomerácie Ružomberok veľký záujem. Ružomberok je podľa priestorovej štruktúry rekreácie turizmu a kúpeľníctva Územného plánu VÚC Žilinský kraj označený ako ťažiskové turistické centrum v oblasti cestovného ruchu. Prírodné podmienky obce nedávajú možnosť tradičného spôsobu obživy poľnohospodárstvom, lesy sú vyčerpané. Výrobný sektor, sústredený v Ružomberku zaznamenáva v súčasnosti klesajúcu tendenciu, preto obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové netradičné zdroje. Navrhované urbanistické riešenie je založené na princípe rešpektovania existujúcich hodnôt urbanistickej štruktúry, charakteru zástavby a zakomponovania do krajinného prírodného prostredia.

Návrh územného plánu dáva predpoklady pre optimálne fungovanie obce Lisková ako

regionálneho strediska vidieckej rekreácie s veľkosťou do 3100 trvalých obyvateľov s možnosťou prechodného ubytovania do 462 lôžok, návštevnosť v lete 500 a návštevnosť v zime 500 návštevníkov.

Uvedené parametre sa dosiahnu:

- Intenzifikáciou a reštrukturalizáciou už urbanizovaných plôch v zastavanom území,
- racionalizáciou priemyselnej výroby a poľnohospodárskej výroby, oživením remesiel,
- regeneráciou jestvujúcich a návrhom nových plôch stabilizujúcej zelene a oddychových priestorov v zastavanom území.
- Ubytovacie kapacity v športovom areáli, v kultúrnom dome a rekreačných domoch pod Chočom, posilní možnosť ubytovania v súkromí, vzhľadom na blízkosť kúpaliska s termálnou vodou v Bešeňovej, kúpeľov Lúčky a strediska zimných športov – Malinô Brdo bude v súlade so stanovenými limitami rekreačnej návštevnosti,
- Letisko, ktoré v súčasnosti slúži na športové účely a dobuduje sa na regionálne verejné letisko,
- Cez Liskovú budú prechádzať všetky líniové motocyklové a cyklistické trasy, ktoré sa dobudujú v rámci Slovenska
- Vznik lesoparku a záhradkovej osady zvýšia záujem obyvateľov a návštevníkov o prechádzkové trasy v rámci katastra.
- Územie medzi vodným tokom Váh a železnicou v priestore jestvujúceho futbalového ihriska poskytuje množstvo príležitostí pre rozvoj športovo-rekreačných služieb dobudovaním ubytovacích kapacít, fitnesscentra a športovej haly a hracích plôch.

Územný plán zhodnotil tunajšie podmienky na rekreačné využitie v zime a v lete a stanoví kapacity športových zariadení a návštevnosť z optimálneho využitia riešeného územia.

2.18.5. Zásady a regulatívy umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia

Regulatívy dopravné

Dopravná koncepcia zabezpečí

- rekonštrukciu cesty III/018105,
- realizáciu 2 MOK(malá okružná križovatka) v strede obce pri kultúrnom dome a pri vjazde do obce od Liptovskej Teplej,
- realizácia navrhovaných miestnych komunikácií a parkovísk,
- vybudovanie peších chodníkov,
- vytvorí vhodné podmienky pre jestvujúce cyklistické trasy,

- Letisko Ružomberok – Lisková sa pretransformuje zo športového letiska na regionálne verejné letisko s malou vnútroštátnou dopravou,
- inžinierske siete, ktoré križujú cesty, budú riešené kolmým križovaním pretláčania v chráničkách dostatočnej dĺžky, technický problém pretláčania sa bude odsúhlasovať s SSC – Správa a údržba Ružomberok, trasy inžinierskych sietí viesť mimo mostných objektov, vzhľadom na problémy, ktoré následne vznikajú pri rekonštrukciách a prestavbách.

Regulatívny vodného hospodárstva a kanalizácie

Rozvod pitnej vody

- rozšírenie rozvodu vody,
- realizácia výtlačného vodovodného potrubia (pre Lúčky, LIPT. Teplá, Kalameny, Bešeňová, Potok a Lipt. Michal)

Splašková kanalizácia

- zrealizujú sa navrhované rozvody splaškovej kanalizácie.

Dažďová kanalizácia

- odvedenie dažďových vôd zo spevných plôch sa navrhuje na terén a z časti do splaškovej kanalizácie (parkoviská),
- dažďové vody z parkovísk sa predčistia v zostavách lapačov ropných látok, podľa platnej STN.

Regulatívny rozvodov elektrickej energie a dátových rozvodov

Pre zabezpečenie zásobovania obce elektrickou energiou je potrebné:

- rozšírenie rozvodu VN elektrickej energie,
- vybudovanie 1 transformátorovej stanice (TS) na križovatke novej ulice „L“ pri RD a zokruhovanie elektrických rozvodov VN.
- rozšírenie rozvodu NN elektrickej energie,
- vybudovanie na exist. hatí na rieke Váh je plánovaná MVE Lisková I.a II. o výkone 2x1,28 MW, ktorá bude napojená do exist. VN siete.

Regulatívny rozvodov plynu

Pre zabezpečenie navrhovaného zásobovania plynom je potrebné:

- rozšírenie rozvodu plynu.

Bezpečnosť a životné prostredie

- v spolupráci s pracovníkmi ochrany prírody označiť stromy, ktoré bude prípadne nutné odstrániť a v prípade nevyhnutného výrubu postupovať podľa vyhlášky zák. NR SR č.287/94 Zb. z. a Vyhl. MK SR č.149/80 o ochrane stromov rastúcich mimo lesa,
- dodržiavať nariadenia a vyhlášky o ochrane ovzdušia a vodných tokov, ochrane životného prostredia,
- zabezpečiť stavenisko proti vstupu nepovolovaných osôb, zabezpečiť výkop rýh a jám a označiť výstražnými nápismi,
- čistiť dopravné a ostatné mechanizmy pri výjazde na obslužnú komunikáciu,- všetky zemné práce a trasy potrubí realizovať citlivo najmä s ohľadom na existujúce lesné porasty,
- v maximálne možnej miere minimalizovať výrub lesných a iných porastov, t.j. v prípade potreby realizovať zemné práce aj ručne.

2.18.6. Zásady a regulatívy zachovanie kultúrnohistorických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene

KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY- zásady a regulatívy

- Národné kultúrne pamiatky podliehajú ochrane podľa zákonač.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu(pamiatkový zákon) a akékoľvek opravy a zásahy do stavebnotechnickej podstaty je potrebné odsúhlasiť s Krajským pamiatkovým úradom Žilina, pracovisko Ružomberok.
- Podľa pamiatkového zákona § 40 v súlade s § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom poriadku v znení neskorších predpisov každý občan, ktorý objaví pri stavebnej činnosti akýkoľvek archeologický nález je povinný ho ohlásiť. Stanovisko AÚ SAV bud eslúžiť ako podklad k stanovisku / rozhodnutiu Pamiatkového úradu SR v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- Národné kultúrne pamiatky sú dokladom historických udalostí a staviteľského majstrovstva obyvateľov Liskovej, preto je potrebné zabezpečiť maximálnu ochranu a nepoškodzovať ich bezprostredné okolie. Medzi ne patrí:

Názov pamiatky	Katastrálne územie	Číslo podľa Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR
1	2	3
Pomník SNP	Lisková	ÚZPF č. 409/0
Dom pamätný	Lisková	ÚZPF č. 10517/0
Archeologická pamiatka – hradisko - Konislav	Lisková	ÚZPF č. 2172

PRÍRODNÉ ZDROJE – zásady a regulatívy**- ochrana lesných zdrojov**

Hospodárenie lesov bude sa rozvíjať podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Zb. o ochrane prírody a krajiny a platných predpisov o hospodárení v lesoch. Lesy v katastri obce Lisková sa podľa ÚHDP nachádzajú na výmere 559.7837 ha a z celkovej výmery katastra to tvorí 35.11 %. Lesy nachádzajúce sa v riešenom území patria organizačne do LHC Liptovská Teplá a LHC Biely Potok, kde sa nachádza len lesný porast prírodnej rezervácie Ivachnovský luh. Výmera lesov je podľa ÚHDP 559.7837 ha čo tvorí 36 % z výmery katastra. Lesy sa nachádzajú najmä v jeho severnej časti v Chočských vrchoch.

- ochrana pôdných zdrojov

Osobitne chránenou pôdou v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu je pôda 1 až 3 odvodovej skupiny a pôda s vykonanými investičnými zásahmi. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 5 a teda kataster obce nemá chránenú poľnohospodársku pôdu.

- ochrana genofondových zdrojov

V lesných spoločenstvách sú genofondové plochy vyčleňované so zámerom zberu kvalitného semena na obnovu porastov. Platia tu prísne kritéria čo sa týka proveniencie semena, do úvahy sa berú stanovištné predpoklady a výsledky ekologického prieskumu lesov. V jednej veličine sú teda zahrnuté ekologické aj ekonomické ukazovatele.

EKOLOGICKÁ STABILITA – opatrenia, zásady a regulatívy

Uvedené opatrenia sa vždy konkrétne viažu na vyššie vyčlenené komplexné jednotky, ak nie je uvedené inak.

- opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

- uvedené opatrenia sú vlastne výstupom územného systému ekologickej stability. Opatrenia sú navrhované v rámci regulatívov pre jednotlivé činnosti a spôsoby využívania krajiny. Tu možno spomenúť, že vedúcim motívom bolo navrhovať významné a perspektívne prvky do systému ÚSES aby sa tak aspoň čiastočne zabezpečila ich ochrana a čo najviac ich prirodzený vývoj.

- opatrenia na ochranu prírodných a kultúrno-historických zdrojov

- k prírodným zdrojom v území katastra patria zdroje pitnej vody, poľnohospodárska pôda, lesy. Každý z týchto zdrojov zahŕňa pod seba ešte podmnožinu čiastkových zdrojov ako napr. v lesoch je to okrem drevnej hmoty aj poľovná zver, ktorá tu má svoje útočisko, genofondové zdroje apod. Ochrana prírodných zdrojov je vlastne implicitne zahrnutá v ochrane prvkov, ktoré sú ich nositeľmi.

- opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

- potrebné je najmä riešenie odpadového hospodárstva a odvádzanie odpadových vôd

- opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídlach

- vegetáciu v obci doporučujeme udržiavať prinajmenšom v súčasnom stave. Rezervy možno pozorovať miestami pri vodnom toku, ale ináč tento stav vzhľadom k charakteru obce je vyhovujúci.

- opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- stresové faktory vplyvom podložia – zosuvy pôdy sú dané najmä podložími a zmenšenie ich negatívneho vplyvu je dané najmä poznaním ich umiestnenia

- stresové faktory vodných tokov – riešením by bolo priblížiť vodný tok prirodzenému stavu, týka sa to hlavne čistotnosti a disciplíny obyvateľov pri vysýpaní odpadov do vodného toku

- stresové javy v lesných ekosystémoch – najvýraznejší faktor sú tu imisné lesy – tu je vhodné obhospodarovať les tak, aby stromy dosahovali čím väčšie koruny a vytvorili si veľkú asimilačnú plochu zvyšujúcu ich odolnosť voči imisiám; lesná ťažba v hospodárskych lesoch by mala byť vykonávaná citlivo s ohľadom na miestne prírodné zdroje a obdobia v roku

- stresové javy v poľnohospodárskych ekosystémoch – tu je najzávažnejší faktor erózia pôdy daná najmä podložími ale miestne ju podporuje aj koncentrované prehánanie dobytká čomu sa však úplne zabrániť nedá. Erózia z orných pôd je už značne obmedzená, pretože mnohé katastrálne vedené pôdy ako orné už sú v súčasnosti zarastené trávnyimi porastami.

- stresové faktory súvisiace s urbanizáciou – invázne rastliny doporučujeme likvidovať selektívnymi herbicídmi a mechanicky. Kolízie migračných trás živočíchov – pri nižších živočíchoch ohrádkami a pri vyšších sú vhodným riešením dopravné značky a obmedzenie rýchlosti na kritických miestach. Miestne výsypy odpadov je potrebné odstrániť (aj s pomocou rôznych projektov) a zvyšovať pri tej príležitosti ekologické povedomie ľudí.

- opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

- štruktúra vnímanej krajiny je nadpriemerná z pohľadu Slovenska a jej najdynamickejšiu zložku – ľudské sídla a obydlia by mala obec strážiť angažovaním architektov pre udržiavanie typického rázu novostavieb a rekonštrukcií domov a iných stavebných objektov

2.18.7. Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie

Životné prostredie tvoria jeho jednotlivé zložky, ktoré majú svoje funkcie a pre ktoré platia vždy špecifické regulatívy.

Lesné hospodárstvo – platný lesný hospodársky plán so stanoveným tvarom lesa, obnovnou dobou, spôsobom a formou hospodárenia, obnovným a cieľovým druhovým zložením.

Poľnohospodárstvo – uplatnenie vhodnej intenzity hospodárenia podľa prírodných hodnôt

Vodné hospodárstvo – podmienky stupňa pásiem hygienickej ochrany vodných zdrojov

Poľovníctvo a rybníctvo – umožniť existenciu predátorov, poľovné právo vykonávať len ako doplnok a pomoc prirodzenému režimu ekosystémov oblasti

Funkcia tvorby krajiny – zachovanie štruktúry krajiny s prírodnými prvkami nelesnej drevinovej vegetácie, podmáčanými lokalitami a sprievodnými porastami vodných tokov vrátane občasných vodných tokov

Funkcia biodiverzity – vo väčšine prípadov ponechať prirodzenému vývoju v rámci existujúceho typu krajinej štruktúry, neodvodňovať umelými zásahmi do pôdy, nevyrubovať krovitú a stromovú vegetáciu, individuálne možno umožniť regulované zásahy pod dohľadom štátnej ochrany prírody

Ekologické zásady hospodárenia by mali preniknúť aj do ostatných zložiek ľudskej činnosti ako je odpadové hospodárstvo, palivová základňa, výroba, cestovný ruch.

2.18.8. Vymedzenie zastavaného územia obce

V územnom pláne je navrhnutá úprava hraníc zastavaného územia obce. Súčasná a navrhovaná hranice zastavaného územia obce sú interpretované v grafickej časti územného plánu. Predpokladané možné rozšírenie zastavaného územia obce je vymedzené plochami vhodnými na zástavbu. Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj primárnej (obytnej) funkcie o nové lokality, vhodné na realizáciu individuálnej bytovej výstavby.

Rozšírenie hraníc zastavaného územia je zdokumentované vo výkresovej dokumentácii a v nasledujúcej tabuľke.

Rozšírenie zastavaného územia

Por. číslo	Regulovaný priestor č.	Zmena hranice zastavaného územia
1	RP č. 04	- na východnom okraji RP - rozšírenie cintorína
2	RP č. 28	- na severovýchodnom okraji - rozšírenie obytného územia (rodinné domy)
3	RP č. 26	- severne od školského areálu - rozšírenie obytného územia (rodinné domy)
4	RP č. 19	- západne od RP č. 18 - rozšírenie obytného územia (rodinné domy)
5	RP č. 17	- južne od RP č. 16 a - rozšírenie obytného územia (rodinné domy)

Obec Lisková ako prímestská oblasť mesta Ružomberok bude významná ako obytný satelit mesta. Obyvatelia mestských aglomerácií hľadajú na bývanie územia, ktoré spĺňajú zároveň obytnú aj rekreačnú funkciu. Lisková svojou polohou spĺňa tieto podmienky. Obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové netradičné zdroje – agroturistika, vidiecka rekreácia, cestovný ruch, turizmus a obnova tradičných remesiel

2.18.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

OCHRANNÉ PÁSMA - TECHNICKÉ ZARIADENIA

Z hľadiska **hygienického a technického** v riešenom území je potrebné rešpektovať tieto ochranné pásma:

- ochranné pásmo poľnohospodárskeho dvora bolo vyhlásené v čase najväčšieho rozvoja, v súčasnosti sa znížili počty dobytky, navrhujeme ho prehodnotiť,
- poľné hnojiská majú ochranné pásmo 100 m,
- cintoríny majú ochranné pásmo 50 m v prípade, že v obci nie je vodovod.

Pre vedenie elektrickej energie

- pre napätie 220 kV je ochranné pásmo 20 m od krajného vodiča a
- pre napätie 22 kV 10m od krajného vodiča,
- ochranné pásmo stožiarových trafostaníc –v šírke 10 m od okraja,

Pre plynovody platia tieto ochranné pásma:

Ochranné pásma

- pre plynovody a prípojky do DN 200 mm je 4,0 m –platí pre STL a NTL plynovody/ a nad DN 200 mm
- do 500 mm 8,0 m / platí pre VTL plynovody a prípojky a RS/.
- pre regulačnú stanicu plynu je ochranné pásmo 8 m,

Bezpečnostné pásma

Pre VTL plynovody a prípojky nad DN 200 a do 300 mm a prevádzkovom tlaku nad 4,0 MPa je vzdialenosť od osi plynovodu 100 m /platí pre riešený UPN/ a vyhovuje!

Pre STL plynovody do tlaku 0,4 MPA platí vzdialenosť od budov 2,0 m – môže sa znížiť na 1,0 m za podmienok podľa STN.

Pre NTL plynovody platí vzdialenosť od budov 1,0 m.

Ochranné pásma komunikácií

- diaľnica má mimo zastavaného územia obce ochranné pásmo 100 m kolmo na os cesty po - oboch stranách vozovky,
- cesta prvej triedy má mimo zastavaného územia obce ochranné pásmo 50 m kolmo na os cesty po - oboch stranách vozovky,
- cesta druhej triedy má mimo zastavaného územia obce ochranné pásmo 25 m kolmo na os cesty po - oboch stranách vozovky,
- cesta tretej triedy má mimo zastavaného územia obce ochranné pásmo 20 m kolmo na os cesty po oboch stranách vozovky,
- inžinierske siete miestneho významu /vodovody, kanalizácia, plynovody/ majú ochranné pásmo 1 m.

Ostatné

Ochranné pásmo Letiska Ružomberok - Lisková sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-173/84, zo dňa 29. 12. 1984, v ktorom je uvedené

a/ Výškové obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod je stanovené:

- ochranným pásmom vodorovnej roviny s obmedzujúcou výškou 535,00 m n.m. B.p.v.,
- ochranným pásmom vzletových a približovacích priestorov v sklone 2,50 % (1:40),
- ochranným pásmom kúžeľovej plochy, ktorá stúpa od okraja ochranného pásma vodorovnej prekážkovej roviny, t.j. od výšky 535,00 m n.m. B.p.v. až do výšky 570 m n.m. B.p.v. v sklone 4%(1:25)
- ochranným pásmom prechodových plôch v sklone 14,30% (1:7).

b/ Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- ochranným pásmom proti nebezpečným a klamlivým svetlám,
- na povrchovú úpravu striech, obvodových plášťov objektov, oplotenia stavenísk, plochy reklamných zariadení a pod. budú použité materiály s nereflexnou úpravou,
- osvetlenie objektov a komunikácií bude riešené sklopenými svetidlami, ktorých svetelný lúč bude nasmerovaný priamo na osvetľovací povrch, aby nedochádzalo k osleповaniu a klamaniu posádky lietadiel,
- ochranným pásmom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN (elektrická prípojka bude riešená podzemným káblom),
- ornitologickým vnútorným a vonkajším ochranným pásmom (je tu zákaz budovať skládky, stohy, siláže a prevádzkovať činnosti, ktoré by spôsobili zvýšený výskyt vtáctva) – grafické zdokumentovanie ochranných pásiem – viď. výkres č. 1 a výkres 4b.

Poznámka:

Presné parametre ochranných pásiem a z nich vyplývajúce obmedzenia sú popísané v rozhodnutí o určení ochranných pásiem Letiska Ružomberok – Lisková.

Časť katastrálneho územia (severná časť) sa nachádza na území, kde už samotný terén tvorí leteckú prekážku.

V zmysle § 28, odst. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoloacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť popísané ochranné pásmo letiska Ružomberok,
- vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 odst. 1, písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30, odst. 1, písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadení priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice (§30, odst. 1, písm.c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30, odst.1, písm. d).

CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Územie Liskovej je bohaté na výskyt rôznych druhov chránených území.

V území katastra sa nachádza **európske chránené územie Choč** SKUEV0305, ktoré sa prakticky územne kryje s NPR Choč

V južnej časti katastra od štátnej cesty I/18 prebieha hranica súčasného **ochranného pásma Národného parku Nízke Tatry**.

Na sever od Váhu ponad obec prebieha návrh ochranného pásma Národného parku Chočské vrchy a jeho vlastné územie má prebiehať upätím Chočských vrchov.

V Chočských vrchoch je v súčasnosti vyhlásená **Národná prírodná rezervácia Choč**.

V chránenom území sú platné ochranné podmienky piateho stupňa ochrany podľa zákona ochrane prírody a krajiny.

Národnou prírodnou pamiatkou je **Liskovská jaskyňa** nachádzajúca sa v lokalite Mních. Ochranné pásmo jaskyne bolo vyhlásené Všeobecne záväznou vyhláškou KÚ v Žiline č. 5/2003 z 29.10.2003. V jaskyni ako i v jej ochrannom pásme platí osobitný režim ochrany vymedzený §24 zákona ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z. a nevzťahujú sa na ňu stupne ochrany iných druhov chránených území.

Severne tesne nad obcou sa nachádza **prírodná rezervácia Mohylky**. Hlavným motívom ochrany je paleontologická stránka lokality. V rezervácii platí 4. stupeň ochrany podľa vyhlášky KÚŽP v žiline č. 7/2004 z 3.5.2004 - ú. od 1.7.2004.

Vo východnej časti katastra pri rieke Váh do riešeného územia čiastočne zasahuje **prírodná rezervácia Ivachnovský luh**. Stupeň pôvodnosti a zachovanosti územia je vysoký. Dôvodom ochrany bolo zachovanie fragmentu lužného lesa v jednej z najsevernejších oblastí Slovenska.

Pri ceste spájajúcej Likavku a Liskovú sa nachádza v západnej časti katastra **prírodná pamiatka Skalná päsť**.

Pri tej istej ceste ale východne za obcou v smere na Liptovskú Teplú bol vyhlásený **chránený strom** jedinca lipy malolistej.

V chránených oblastiach platí **Zákon NR SR č. 543/2002 Zb. o ochrane prírody a krajiny**.

Jeho účelom je prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Prehľadne možno vyššie uvedené limity znázorniť nasledovne:

Limity:

Biocentrum – prítomnosť ekosystémov vytvárajúcich trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev

Biokoridor – možnosť migrácie a výmeny genetickej informácie živých organizmov a ich spoločenstiev

Interakčný prvok – možnosť priaznivého pôsobenia na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom

Národná prírodná rezervácia a prírodná rezervácia – štvrtý alebo piaty stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny

Národná prírodná pamiatka a prírodná pamiatka – štvrtý alebo piaty stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny

Chránený areál – tretí, štvrtý alebo piaty stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny

Národný park – tretí stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v prípade zónovania 5. – 2. stupeň ochrany

Ochranné pásmo národného parku – druhý stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny

Chránená krajinná oblasť - druhý stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v prípade zónovania 5. – 2. stupeň ochrany

Chránený krajinný prvok – druhý, tretí, štvrtý alebo piaty stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny

Regulatívy:

Biocentrum – chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty v tomto území a dodržať dlhodobé ciele ochrany

Biokoridor – podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich

Interakčný prvok – zachovanie prvku v štruktúre krajiny

Národná prírodná rezervácia a prírodná rezervácia – program starostlivosti alebo program záchranu chráneného územia, ak bol spracovaný

Národná prírodná pamiatka a prírodná pamiatka - program starostlivosti alebo program záchranu chráneného územia, ak bol spracovaný

Chránený areál - program starostlivosti alebo program záchranu chráneného územia, ak bol spracovaný

Národný park – program starostlivosti alebo program záchranu chráneného územia, ak bol spracovaný

Ochranné pásmo národného parku – program starostlivosti alebo program záchranu chráneného územia, ak bol spracovaný

Chránená krajinná oblasť – program starostlivosti alebo program záchranu chráneného územia, ak bol spracovaný

2.18.10. Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a scelovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny

Navrhovaná urbanistická koncepcia si vyžaduje delenie a scelovanie parciel podľa textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie v zmysle uvedených regulatívov a zastavovacích podmienok. Ide hlavne o vymedzenie dopravných trás, trás technického vybavenia, výrobných areálov a navrhovaných športových a rekreačných areálov.

2.18.11. Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny

V Územnom pláne obce Lisková sú zapracované regulatívy a limity pre realizáciu navrhovanej priemyselnej zóny pri ceste I/18 a pre rozšírenie individuálnej bytovej výstavby. Po schválení územného plánu je možné spracovávať pre nové urbanizované plochy dokumentáciu pre územné rozhodnutie.

Ak by v priebehu spracovania dokumentácie pre územné rozhodnutie vznikla potreba uvedené aktivity riešiť formou územného plánu zóny, je to možné.

2.18.12. Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Lisková vymedzuje verejnoprospešné stavby v zmysle Stavebného zákona č. 50/1976 a jeho aktuálnych doplnkov, za ktoré sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby, pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, stavby pre zneškodňovanie odpadov, pre zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, pre verejnú dopravu, pre verejné školstvo, pre verejnú správu a podobne.

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

1. PRE DOPRAVU:

- 1.1. realizácia diaľnice a súvisiacich stavieb
- 1.2. rekonštrukcia cesty III/I018105 a križovatky s cestou I/18
- 1.3. rekonštrukcia ostatných miestnych komunikácií
- 1.4. realizácia dvoch malých kruhových križovatiek
- 1.5. realizácia navrhovaných miestnych komunikácií, chodníkov a parkovísk

2. PRE TECHNICKÚ VYBAVENOSŤ

- 2.1. rozšírenie rozvodu kanalizácie
- 2.2. rozšírenie rozvodu vody
- 2.3. realizácia výtlačného vodovodného potrubia
(pre Lúčky, Lipt. Teplá, Kalameny, Bešeňová, Potok a Lipt. Michal)
- 2.3. rozšírenie elektrických rozvodov NN
- 2.4. vybudovanie 1 navrhovanej transformátorovej stanice (TS-RP26),
rekonštrukcie existujúcich TS a zokruhovanie elektrických rozvodov VN
- 2.5. rozšírenie rozvodov plynu

3. OBČIANSKU VYBAVENOSŤ

- 3.1. rozšírenie cintorína
- 3.2. rozšírenie športových plôch

4. PRE VEREJNÚ ZELEŇ

- 4.1. doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov
- 4.2. realizácia a údržba parkovej úpravy v strede obce
- 4.2. realizácia lesoparku

5. PRE CESTOVNÝ RUCH, REKREÁCIU

- 5.1. dobudovať športový areál pri futbalovom ihrisku

2.18.13. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Záväzné časti riešenia sa stanovujú ako

- regulatívy limit a regulatívov jednotlivých komplexných jednotiek v rámci katastrálneho územia,
- regulatívy funkčného a priestorového využívania pozemkov a stavieb v rámci zastavaného územia,
- regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia,
- regulatívy umiestnenia stavieb na jednotlivých pozemkoch, urbánnych priestoroch s určením zastavovacích podmienok,
- regulatívy ochrany životného prostredia
- regulatívy začlenenia stavieb do okolitej zástavby, pamiatkových rezervácií, do pamiatkových zón a do ostatnej krajiny,

Verejnoprospešné stavby sa navrhujú

1. PRE DOPRAVU

2. PRE TECHNICKÚ VYBAVENOSŤ
3. PRE OBČIANSKU VYBAVENOSŤ
4. PRE VEREJNÚ ZELEŇ
5. PRE CESTOVNÝ RUCH, REKREÁCIU

Vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby je podkladom pre prípadné vyvlastnenie pozemkov alebo stavieb podľa par.108, odst.2, písmeno a/ stavebného zákona, pri stavbách uvedených v časti 1,2 pokiaľ nebude možné riešenie majetkových vzťahov dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom. Verejný záujem na vyvlastnenie sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní.

Všetky aktivity na uvedených plochách podliehajú prejednaniu v Obecnom zastupiteľstve.

Štatút verejnoprospešných stavieb nadobudnú plánované objekty schválením Územného plánu obce Lisková ako územnoplánovacej dokumentácie po ukončení procedurálneho procesu v rozsahu vyjadrovacieho a schvaľovacieho konania.

Záväzné časti riešenia a verejnoprospešné stavby sú zdokumentované aj v grafickej podobe – vid'. príloha s názvom: Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

A.3. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

(vid' tabuľky – nasledujúce strany)